ICTHYOLOGISKE BIDRAG

TIL

DEN GRÖNLANDSKE FAUNA,

AF

JOHANNES REINHARDT,
PROFESSOR.

Indledning,

indeholdende

Tillæg og Forandringer i den fabriciske Fortegnelse paa grönlandske Hvirveldyr.

Der er forlöbet mere end halvtredsindstyve Aar, siden *Fabricii Fauna Grönlandica* udkom i Trykken. I dette noksom bekjendte Værk har den berömte Forfatter sögt at bestemme og benævne systematisk alle de Dyrarter, som han havde Leilighed til at see, eller om hvilke han var istand til at skaffe sig Kundskab i de 6 Aar (fra 1768—1774), i hvilke han opholdt sig i Grönland. Den særegne Beliggenhed af Landet, den store Mangel paa tilforladelige Efterretninger om dets forskjellige Dyrarter, Omfatningen af det hele Dyrerige og de mange grundige Beskrivelser, tildeels af nye Arter, som Bogen indeholder, maatte love Arbeidet fortjent Anerkjendelse af Europas da levende Zoologer, hvilken ogsaa i höi Grad er bleven det tildeelt. Seer man hen til de Omstændigheder, under hvilke *Fauna grönlandica* blev udarbeidet, til den Tilstand, i hvilken den beskrivende Deel af Zoologien dengang, overladt til sig selv og uden Veiledning af den sammenlignende Anatomie, befandt sig, og til den Forberedelse i Videnskaben, som den op til Grönland gaaende Missionær havde kunnet tilegne sig, vil man finde

Anledning til at önske, at Forfatteren havde i en sildigere Periode af sit naturhistoriske Studium havt Leilighed til at foretage en paa nye og umiddelbare Sammenligninger bygget Omarbeidelse af sit Arbeide; men formodentlig har Vanskeligheden i at erholde de til en saadan Revision nödvendige Dyrarter indsamlede i Grönland været den störste Hindring for et saadant Foretagende. I sin lange og til Naturhistorien ofte henvendte Virksomhed sögte imidlertid *Fabricius* ved flere Afhandlinger, deels i det K. Videnskabernes Selskabs Skrifter, deels i Naturhistorie-Selskabets Skrifter, at berigtige, fuldstændigjöre og foröge de i hans *Fauna* givne Efterretninger om de i den optagne Dyrarter.

Grönland er ved sin store Udstrækning næsten at betragte som et Fastland, og skulde saaledes i sin *Fauna* vise större Eiendommelighed end Öerne pleie at vise. Det danner formedelst sin Beliggenhed imellem Island og Spitsbergen paa den ene Side, og Labradorkysten tilligemed Landene Norden for Hudsonsbugten paa den anden Side, saa at sige, en Overgang imellem Europa og Amerika. Det frembyder derfor et fortrinligt Sammenligningspunkt i Undersögelserne om Forskjellen af Formernes Fordeling efter den geographiske Længde i den nordlige polare Zone. Holde vi os nu i denne Sammenligning til de systematiske Benævnelser i *Fabricii Fauna grönlandica*, hvorved vi ville indskrænke os blot til Betragtningen af Hvirveldyrenes Række, saa træffe vi kun meget faa Navne, som ikke erindre os om den europæiske polare og nærmest tilgrændsende Zones *Fauna*, og saaledes fremgaaer den europæiske Character deraf.

A. Pattedyr.

Iblandt Pattedyrenes Navne minder et Stykke af Pandeskallen af en Moskus-Oxe, som paa en Iisblok fandtes drevet ind i det grönlandske Kysthav, og som gav Anledning til at optage *Bos grunniens (moschatus)* i den grönlandske *Fauna*, os om de ligeoverfor

liggende Kyststrækninger og Öer af det boreale Amerika, hvor denne store Oxeart træffes om Sommeren. Selv paa Melville-Öen indfinder den sig om Foraaret. Iblandt Vandpattedyrene træffe vi vel en for den europæiske *Fauna* den Gang ubekjendt Art, *Anarnaken*, (*Monodon spurius*), men som sildigere ogsaa er truffet i det europæiske Nordhav. De övrige fremmede Navne, som *Ursus luscus* og *Phoca ursina*, grunde sig paa Beretninger af de Indfödte, hvortil maa bemærkes, at *Ursus luscus* dog vilde være det samme Dyr som *Mustela Gulo*, hvis *Fabricii* systematiske Navn paa *Amarok* grunder sig paa en Grönlænders Beskrivelse, hvilket ikke er troligt. Det er ikke usandsynligt, at *Amarok* er den nordamerikanske Ulv, som efter nyere Sammenligninger er forskjellig fra den europæiske. Dette Dyr traf *Ross* paa Melville-Öen, og de hungrige Ulves Streiferier strække sig ofte langveis, saa at det vel kunde tænkes, at nogle enkelte tilfældigviis af og til ogsaa kunde komme til Grönland, hvor de ligeledes træffe Rensdyr, hvis besynderlige Trækningsforhold i disse Egne endnu ikke er tilstrækkeligt oplyst. De Forandringer, som *Fabricii* Pattedyr-Fortegnelse har erholdt ved nyere Sammenligninger og Opdagelser, ere ikke betydelige. Haren er af nogle Naturhistorikere erkjendt som en ny Art, der er forskjellig fra den især i det nordlige Europa forekommende Hare, der bliver hvid om Vinteren (*Lepus variabilis*), og har faaet Navnet *Lepus glacialis*; men Andre finde ikke tilstrækkelig Grund til en saadan Adskillelse mellem dem. *Scoresby* har paa Östkysten af Grönland imellem 71° og 72° N. B. opdaget en Art af Gnavernes Orden, som af Dr. *Trail* er bleven kaldet *Mus (Hypudæus) grönlandicus*. Begge disse Arter forekomme ogsaa paa Östkysten af de Norden for Hudsonsbugten liggende Lande og Öer. De grönlandske Sælarter have siden deres Naturhistories Bearbeidelse af *Fabricius* ingen Tilvæxt erholdt. I det kongelige Museum findes imidlertid tvende udstoppede Sælhunde, som fortjene en nöiagtigere Undersögelse end den Tiden denne Gang tillader. Den ene er indsendt

i sin Tid fra Godthaab af Kapt. *Holböll*, som en Varietet af *Phoca hispida*, den er af en sortebruun Farve med smaae uregelmæssige og adspredte Pletter, og har hiins Haarvæxt. Den anden er indsendt af Kjöbmand *Fleischer* i Omenak. Den er guulagtig hvid af Farve, uden Pletter, og har en reen glindsende og glat Haarvæxt. Endelig var Grindehvalens Forekomst ved de grönlandske Kyster *Fabricius* ubekjendt; det naturhistoriske Museum har erholdt flere Cranier af denne Art fra forskjellige Handelssteder.

B. Fugle.

Iblandt de grönlandske Landfugle forekommer et Par systematiske Benævnelser, som minde os om de vesten for liggende Lande, men begge disse amerikanske Arter ere optagne efter Grönlændernes Beskrivelser. Med Hensyn paa den ene af disse er der siden 50 Aar ingen Fugl blevet bekjendt fra Grönland, som kunde fremkalde Forestillingen om *Parus bicolor*. I Henseende til *Strix Asio* finde vi i de nyere Opdagelser Grund til at antage, at *Fabricius* har taget Feil i at forklare et bestemt Udtryk i Grönlændernes mundtlige Beskrivelse af denne Ugle. Thi det er Angivelsen af store Ören, som har foranlediget den systematiske Bestemmelse i *Fauna grönlandica*. *Fabricius* har nemlig hentydet hiin Angivelse paa de forlængede Fjer i Panden, men Grönlænderen har uden al Tvivl med sit Udtryk meent de virkelige Öreklapper, som hos nogle Uglearter have en udmærket Störrelse, saaledes som virkeligt Tilfældet er hos *Strix brachyotos*, paa hvis Öreklapper Ordene: "*auriculis margine ciliatis*" i *Fabricii* Anmærkning fortrinligt passe, og tjene til at bekræfte min Mening. Moseuglen *(Strix brachyotos)* er for mange Aar siden blevet mig tilsendt af daværende Coloniebestyrer i Julianehaab, Hr. *Monrad*. Exemplaret var skudt i Bugten *Tunnudliorbik*, just der, hvor *Fabricius* siger, at *Strix Asio* skal findes. For et Par

Aar siden har jeg erholdt et andet Exemplar ligeledes fra Julianehaabsdistriktet. Da *Strix brachyotos* er en for Europa og Nordamerika fælleds Art, da jeg ogsaa har erholdt Exemplarer af den fra Færöerne, hvor den efter skriftlige Meddelelser skal ankomme skjöndt i meget ringe Antal regelmæssigt hvert Foraar, saa bliver det höist sandsynligt at den ogsaa forekommer i Island, og at den ubekjendte Ugleart, som *Olafsen* har afbildet Tab. 46, og som har været forskjelligt benævnet, ligeledes er *Strix brachyotos*. Hvorvidt nu den store Lighed mellem de nordeuropæiske Fortegnelser paa Landfuglene og den i *Fauna grönlandica* leverede hidrörer fra eiendommelige europæiske Arter eller fra Mængden af arctiske Arter, som altsaa ere fælleds for den hele arctiske Zone, og fölgelig ikke kan give den grönlandske *Fauna* en særegen Characteer, eller fra Urigtighed i Navngivningen i *Fauna grönlandica*, er her ikke Sted at undersöge*). De sikkreste Veiledere i disse Undersögelser ville de Fuglearter være, som kun i Udrugningsperioden söge op til den arctiske Zone, men tilbringe Vinteren i Nærheden af den tropiske Zone eller i samme. Af saadanne Fugle har Grönland kun en eneste aldeles europæisk Art, nemlig *Saxicola Oenanthe*; da denne mangler aldeles i de forskjellige amerikanske *Faunaer*, da selv Slægten *Saxicola* kun har en sig nærmende Repræsentant i *Saxicola Sialis* **), saa maa denne Art trække til Grönland og derfra igjen tilbage til Syden over Europa, hvilket ligeledes maa være Tilfældet med *Numenius*

*) En til de mindste Maal- og Farvenuancer sig strækkende Sammenligning af grönlandske og europæiske Individuer, har vel i de nyere Tider ladet i de grönlandske Örne, Falke, Ryper, Struntjægere, Ederfugle, Havimbre o. s. v. see eiendommelige Arter, som skulde være forskjellige fra de europæiske, hvis systematiske Navne de hidindtil have fört; men det synes som den angivne forskjellige Localitet har havt stor Indflydelse paa disse Adskillelser.

**) Selv som Slægtsform er denne Art saa forskjellig fra den europæiske *Saxicola*-Slægt, at nyere Systematikere danne en egen Slægt af den.

Phæopus, der synes at forekomme regelmæssigt men i meget ringe Antal i Grönland.

Vandfuglene, som udgjöre det störste Antal af grönlandske Fugle, ere i Europa fortrinsviis Polarfugle, hvad enten de saa ere Standfugle, eller de blot opholde sig der i Udrugningsperioden, og dette er Aarsagen til, at de for en stor Deel blive fælleds for den gamle og nye Verden; vi træffe heller ikke i *Fabricii* Fortegnelse en eneste Art, som vi jo ikke kjende fra de europæiske *Faunaer*.

De Forögelser, som Fortegnelsen paa de grönlandske Fuglearter har erholdt, især i de sidste 8 Aar, ere meget betydelige, og da de tildeels forandre Characteren af denne *Fauna*, synes det passende at give en Oversigt over dem i denne Indledning, hvis Bestemmelse er at vise Overvægten af eiendommelige eller amerikanske Hvirveldyr over de udelukkende europæiske i Grönland. Denne Tilvæxt skyldes især Capitainlieutenant *Hollböll*, den af Grönlands naturhistoriske Undersögelse fortjente Reisende *Vahl*, og forskjellige Andre, som have gjort Sendinger af Naturalier til det kongelige Museum.

Vi ville, for at lade den geographiske Oversigt af Fordelingen desto tydeligere fremtræde, anföre disse nye tilkomne Fuglearter under fölgende Rubrikker.

1. Tilvæxt af Fuglearter, som ere fælleds for Europa og Nordamerika.

1. *Falco Peregrinus*: kun 2de Individuer har jeg seet fra Grönland. Denne Art opholder sig efter *Richardson* om Sommeren omkring Hudsonsbugten og ved Kysterne af det arctiske Hav. *Parry* bragte flere Exemplarer med fra Melville-Öen.
2. *Strix brachyotos*, hvis Forekomst i Grönland i det Foregaaende er udförligt omhandlet, findes i Nordamerika meget hyppigt i Pels-

landene om Sommeren. *Richardson* traf den indtil den 67° N. B. Ved Fortet *Franklin* blev en Hun skudt den 20de Mai; den havde store Blommer i Æggestokken*).

3. *Anthus aquaticus.* Saavel *Charles Bonaparte***), som *Richardson****) gjör *Alauda rufa Wilsonii* til samme Art, som den europæiske *Anthus aquaticus.* Museet har erholdt flere Exemplarer fra forskjellige Steder mellem *Julianehaab* og *Holsteinborg* af en *Anthus*-Art, som stemmer overeens med *Wilsons*, men hvis Næb er noget tyndere, og hvis bagerste Taaes Kloe er lidt mere böiet end hos *Anthus aquaticus.* Ogsaa i Störrelsen, men især i Nuancen af Farven, er Forskjellen mellem de europæiske og grönlandske Individuer mærkelig. To Individuer, Han og Hun, bleve af *Vahl* fangede ombord paa Skibet den 13de April 1828 under 59° 44′ N. B. og 2° 9′ Vesten for Grönland.

4. *Alauda alpestris*, af hvillken Art Hr. Capitainlieutenant *Holböll* har truffet et Exemplar ved Godthaab, som nu findes opstillet i det kongelige Museums europæiske Samling. Individuet har været en

---

*) *Temminck* fortæller i det 1ste Supplement til *Manuel d'ornithologie* pag. 44, at han har erholdt tvende Exemplarer af *Strix lapponica*, dræbte i Grönland. Vi have iblandt de talrige Individuer af *Strix nivea*, som i et Tidsrum af 16 Aar ere indsendte til Museet fra alle Districter i Grönland aldrig erholdt denne Ugleart derfra. Angivelsen af den Vei, paa hvilken de tvende Individuer ere bragte, og paa hvilket Sted i Grönland de ere skudte, skulde have sikkret denne nye Localitet imod Tvivl, som let vil opstaae hos den der veed, at Benævnelsen "Grönlandsfarer" anvendes paa alle de Skibe, som udrustes fra Elbegnene og fra Dannemark til Sælhunds-, Hvalros- og Hvalfiskefangst, saavel Östen som Vesten for Grönland, af hvilke kun et saare ringe Antal communicerer med Landet selv. Imidlertid ligger i de climatiske Forhold ingen Modsigelse, da efter *Richardson Strix cinerea*, som kal være synonym med *St. lapponica*, rækker i Nordamerika til den 68° N. B., imedens *Strix nivea* endnu træffes paa den 75° N. B. Med denne sidste Arts langt nordligere Forekomst lader ogsaa dens Talrighed i Grönland sig let forene.

**) *Annals of the Lyceum of natural history of New-York*, Vol. II. pag. 90, hvor han kalder den *Anthus spinoletta.*

***) *Fauna boreali-americana*, *Vol. II.* pag. 231. Tab. 44.

gammel Han i fuldkommen Sommerdragt, som sees af den gule Farves större Intensitet, og deraf, at de mattere farvede Fjerspidser paa Hovedet allerede ere afslidte. Af denne ene Erfaring lader sig intet slutte om denne Arts Forekomst i Grönland; som bekjendt er den i Nordamerika om Sommeren en meget hyppig Polarfugl, imedens den tilbringer Vinteren i Mellemstaterne og i de sydlige Stater. Den forekommer ligesaa hyppigt i Asien, hvor den er Vinterfugl i det sydlige Siberien; kun faa komme til det sydöstlige Europa. Museet besidder et Individuum, som er skudt i Nærheden af Dresden.

5. *Loxia leucoptera* synes ikke af Naturen bestemt til at finde sin Næring i det for Naaletræer blottede Grönland, og kun et Tilfælde kan have sat det Individuum, som Museet besidder derfra, i saa ugunstige Naturforhold. Exemplaret, der er indtörret som en Mumie, er af en Grönlænder fra Östlandet, der sögte til en Handelsloge paa Sydlandet blevet medbragt, som en stor Sjeldenhed og i Tuskhandel kommet til daværende Kjöbmand *Monrad* i Julianehaab, der har foræret det til Museet. Nogle Fjær i Halen og i den ene Vinge ere udrevne, forresten er det fuldstændigt, men forkröllet. Arten er kjendelig fra de almindelige ved sin ringe Störrelse, sit svagere Næb, og sine tvende hvide Tverbaand paa Vingerne. Det har en frisk röd Farve paa Brystet og derefter at dömme er det en Han. Denne i Europa sjeldne Art skal ogsaa forekomme i Asien, men heller ikke der hyppigt, dens egentlige Hjem synes at være Nordamerika, hvor den træffes tvers over hele Fastlandet fra Öst til Vest som Standfugl indtil den 68° N. B.

6. *Calidris arenaria* skal efter Angivelse være sjelden i Grönland, hvorfra Museet kun har erholdt eet Exemplar indsendt.

7. *Vanellus melanogaster*. Museet har kun erholdt et eneste Exemplar af denne Art fra Godthaabs-Distriktet. Efter mundtlig Med-

delelse skal den forekomme enkelt mellem Flokkene af de egentlige Brokfugle (*Charadrius pluvialis*). Da den efter *Richardson* træffes, skjöndt ikke talrigt lige ind til Amerikas nordligste Polargrændse bliver dens regelmæssige Forekomst i Grönland sandsynlig, hvor den vel forvexles med Brokfugle, som det indsendte Exemplars systematiske Navn viste paa den tilheftede Seddel.

8. *TRINGA ISLANDICA* forekommer, men som det synes sparsomt, i det sydlige Grönland i Rugetiden, da jeg har faaet derfra saavel gamle Individuer i Sommerdragt, som unge Fugle; den skal blive hyppigere Nord paa især imellem Jacobshavn og Omenak efter Hr. *Vahls* Angivelse. Den har været truffet saa langt, som de engelske Expeditioner have naaet mod Norden af Amerika.

9. *PODICEPS CORNUTUS.* Det eneste Individuum, som, saavidt jeg veed, er kommet fra Grönland, og som lader tillige formode, at denne Art maa yngle der i nogle Fjeldsöer, er indsendt af Hr. *Vahl.* Det er en ung Fugl, skudt den 12te November 1828 ved Nennortalik i Julianehaabs-District. Maaskee kunde den uagtet sin Ungdom, have befundet sig paa Trækket fra Island, og være blevet kastet ved Storm ud af sin Retning.

10. *LARUS LEUCOPTERUS*; denne af *Faber* ved hans Ophold i Island först opdagede, beskrevne og benævnte Art findes i störste Mængde og allevegne langs de grönlandske Kyster fra Cap Farvel indtil Omenak — baade Vinter og Sommer — den yngler i store Skarer paa Fjeldsiderne.

11. *LARUS SABINI* optages under denne Rubrik efter Iagttagelser af *Sabine*, som har truffet denne nye Art ogsaa ved Spidsbergen. De förste Exemplarer bleve bragte til Europa af Professor *Giesecke.* De (Han og Hun) vare blevne skudte paa Hundeeiland i October Maaned 1806 af Kjöbmand *Mörck.* Begge Stykker bleve af *Gieseske*

forærede til det Keiserlige Museum i Wien. Denne Art fattes endnu i de herværende Museer.

12. *Lestris pomarina.* Deraf besidder Museet kun tvende Individuer, af hvilke den ene er en gammel, den anden en ung Fugl.

13. *Lestris Buffonii* eller den tyndnæbbede Struntjæger synes ikke at være sjelden i det nordlige Grönland, hvor den skal udruge paa de yderste Öer.

14. *Puffinus Anglorum*, hvoraf Museet kun har erholdt et eneste Exemplar, som er skudt under Grönlands Kyster, er af andre Iagttagere ikke funden i Grönland, hvorimod

15. *Puffinus cinereus* ifölge Capitainl. *Holbölls* Meddelelse ikke saa sjelden i stærk Taage kommer fra Havet langt ind i Bugterne. Museet har erholdt tvende Individuer af denne Art fra Grönland.

16. Om Forekomsten af *Thalassidroma Leachii* i Grönland havdes kun ubestemte Efterretninger fra Kjöbmand *Möller* i Frederikshaab, da Hr. *Holböll* hjembragte fra Godthaab tvende Exemplarer, som han forærede til det Kongelige Museum. De svare aldeles til den Beskrivelse af Arten, som Hr. *Temminck* har leveret i sin *Manuel d'ornithologie*. Efter Hr. *Holbölls* Meddelelse forekommer denne Art ikke sjelden ved de grönlandske Kyster, endog i de större Havbugter. *Charles Bonaparte* beretter, at den ikke er sielden ved *New Foundland**); Arten er förste Gang bleven bestemt efter Individuer fra de nordlige brittiske Öer.

17. *Cygnus melanorynchus.* Et Exemplar af denne Art blev skudt af Capitain *Graah* indenfor Cap Farvel, det eneste, saavidt jeg veed, som er truffet ved Grönland. Skindet af den befindes i det naturhistoriske Museum. Der er ingen Grund til at ansee den i nogen Maade forskjellig fra den islandske, hvilket dog den syngende Svane

* S. *Annals of the Lyceum of natural history.* Vol. 2, pag. 367.

i Pelslandene i Amerika efter *Richardson* skal være, som kalder den *Cygnus Buccinator*.

18. *Anser hyperboreus*. Denne Art maa forekomme i Udrugningstiden i Grönland; thi de tvende Exemplarer, som Museet har erholdt fra Grönland, ere begge i de unge Fugles Dragt og ere skudte om Efteraaret.

19. *Anser albifrons*. Det er ikke usandsynligt at det i en Afhandling i Tidsskriftet for Naturvidenskaberne 7. Hefte omtalte Individuum af *Anser segetum*, som var et særdeles slet aftrukket Skind, er blevet af mig urigtigt tydet, og at det har været en ung *Anser albifrons*, af hvilken Art jeg senere næsten hvert Aar har erholdt et eller andet Exemplar, saavel af gamle som unge Fugle; kun et eneste Exemplar havde Bugen næsten ganske sort. Den skal i stor Mængde udruge sine Æg paa Holmene i en Ferskvandssöe henved den 68° N. B.

20. *Anas acuta*. Denne Art, som efter *Richardson* opholder sig fornemligen paa Söerne i de nordlige Districter, og som udruger ved *barren grounds* i Nordamerika, træffes, skjönt vistnok sjælden, i Nordgrönland. Museet har fra Kjöbmand *Fleischer* i Omenak, henved 71° N. B. erholdt en Han i fuldkommen Dragt. Ogsaa fra Fiskernæsset er et Exemplar blevet indsendt.

21. *Anas Crecca*. Denne Art, som Hr. *Vahl* traf en eneste Gang paa Östkysten, forekommer, efter de modtagne Individuer at slutte, hist og her paa Vestkysten indtil Jacobshavn, som er det nordligste Sted, fra hvilket jeg har erholdt den; dog synes den i alle Districter at være sjelden.

22. *Anas perspicillata* *). Det synes, som om den af Capitain *Graah*, i hans Reise pag. 143, omtalte Fugl, der fangedes ved Iisblin-

*) Denne Art findes aftegnet i *Nilsons Illuminerade Figurar til skandinavisk Fauna*, 14. Hefte Tab. 115.

ken Colberger Heide, 64° 10′ N. B., og hvoraf Hovedet er afbildet paa Tab. 8 Fig. 4, maa have været en Han af denne Art. I den arctiske Zone af Amerikas Fastland forekommer den efter *Richardson* rugende ved Kysterne af Havet, og opholder sig paa Efteraarstrækket omkring Hudsons-Bugten og paa Ferskvandssöerne inde i Landet saa længe Vandet er aabent. Senere har Museet af Capitainlieutenant *Holböll* erholdt et meget godt Exemplar af en gammel Han i Vinterdragt, som er skudt i Godthaabs District.

2. *Tilvæxt af Fuglearter, som ere eiendommelige for den östlige Hemisphære.*

1. *Vanellus cristatus.* Et Exemplar af denne Art blev skudt i Aaret 1820 den 7de Januar ikke langt fra Fiskernæsset, og af afdöde Kammerraad *Heilmann* ved hans Hjemkomst givet til Museet. Det slet behandlede Stykke var en fuldvoxen Han. Det er ikke vor Mening at indföre denne Fugl i den grönlandske *Fauna* som en den tilhörende Art, men kun at opbevare denne mærkværdige Afvigelse fra den sædvanlige Træknings-Retning. Viben vil ligesaalidt kunne ansees for en grönlandsk Art, fordi den engang er skudt der, som den sorte *Ibis* (*Ibis falcinellus*) kan optages som en den islandske *Fauna* tilhörende Art, fordi en Flok af 10 til 12 Individuer i Begyndelsen af Sommeren 1824 viste sig paa den sydlige Ende af denne oceaniske Öe*). Ogsaa Aarstiden, i hvilken Viben blev skudt, er mærkværdig; den viser hen paa en længere Omflakken fra Sted til andet. *Faber* bemærker i sin *Prodromus der isländichen Ornithologie*, at Viben, som aldrig udruger i Island, undertiden

*) De fleste bleve skudte, hvorved det kongelige naturhistoriske Museum kom i Besiddelse af 5 Stykker, af hvilke tvende bleve udstoppede og opstillede. Alle 5 Individuer vare fuldfarvede.

i det sildige Efteraar forvilder sig derhen, og at navnligen i Aarene 1818 og 1820 dette fandt Sted.

2. *Numenius Phæopus.* Denne europæiske Arts Forekomst i Grönland ved Siden af en nordamerikansk Art af samme Slægt, som vil blive anfört i næste Afsnit, er först i de sidste Aar bleven iagttaget. Den synes at være sjælden. Museet har i Aarene 1851—55, kun erholdt 5 Exemplarer, fra Colonierne Omenak og Godhavn i Norden, og fra Frederikshaab og Julianehaab i Syden. Alle vare fuldfarvede og aldeles udvoxne; det ene af disse bör paa Grund af det længere Næb antages for at være en Hun. Foruden disse fem have vi Efterretning om et Par Individuer, som ere trufne ved andre Handelsloger; men der fattes os Kundskab om Fuglens Udrugning og hele Opholdstid i Grönland, imidlertid bevise de erholdte Individuer, at den forekommer fra den nordligste til den sydligste Deel af Landet, og da disse ere skudte i forskjellige Aar, synes den ikke at være en til Grönland tilfældigviis ankommende Fugleart. Denne Art forekommer, som bekjendt, i Island meget hyppigt. Dens Ankomst til Landet skeer der efter *Fabers* Beretning i Slutningen af April og i Begyndelsen af Mai; og allerede i Midten af September er den igjen aldeles forsvundet.

3. *Tilvæxt af Fuglearter, som ere eiendommelige for Nordamerika eller fortrinsviis forekomme der.*

1. *Sylvia* — ? (Tab. 1. Fig. 1). Vi kan ikke med Nöiagtighed bestemme til hvilken Art denne lille Græssmutte henhörer, da det eneste Exemplar Museet besidder, og som er skudt ved Godthaab, har tabt nogle Fjær. Den kommer nærmest til *Sibillatrix* iblandt vore europæiske *Sylvia*-Arter, med Hensyn paa Farve og Udseende, men den er kjendeligt mindre, dens Næb er lidt kortere og stærkere

Den grönne Farve er mere levende, og videre udbredt, Underdelen er grönlig guul, Midtbugen hvidagtig; der sees ingen guul, eller anderledes farvet Streg over Öinene. Den skal efter en Sammenligning, som er anstillet med den i Berliner-Museet, have meest Lighed med en under Navn af *Sylvia Mexicana* der opstillet Art, men dog være forskjellig fra den. *Richardson* anförer kun een *Sylvia*-Art, som trækker i Nordamerika saa höit mod Norden, at det kunde være muligt at den ogsaa kom til Sydgrönland. Denne er *Sylvia æstiva*, som udruger endnu paa den 68° N. B., skjöndt dens Vinterzone ligger hen imod Vendecirklen. Dog en Hun eller ung Fugl af denne Art kan den grönlandske *Sylvia* ikke være.

2. *Troglodytes palustris.* Deraf besidder Museet et Exemplar, som jeg tidligere har angivet og tildeels beskrevet i en Afhandling om Grönlands Fugle*), men som den Gang af Mangel paa literaire Hjelpemidler ikke med Sikkerhed kunde navngives. Den blev skudt i Midten af Mai Maaned ved Godthaab. Saa vidt jeg veed er denne Fugl ikke siden blevet fundet i Grönland, og man kan altsaa ikke bestemme om den er en der redebyggende Art; imidlertid synes dette ikke antageligt, da Arten tilhörer en sydligere Zone, i det mindste efter *Richardson*, som kun har truffet den indtil den 55° N. B., östlig for *the rocky Mountains*, og der kun sjelden og blot som redebyggende; dens Udrugningszone optager efter ham Strækningen imellem den 40° og 55° N. B.; Vinteren derimod tilbringer den i *Florida* og *Louisiana*. Museets Exemplar, som blev skudt ved Fiskernæsset af Kjöbmand *Heilmann* den 10de October 1823, har et stærkere Næb end den europæiske Gjerdesmutte; Hovedet er ovenpaa brunsort, i Midten fra Næbroden til Baghovedet noget lysere. Fra Næseborene löber paa hver Side over

*) Tidsskrift for Naturvidensk, 2den Aargang 1ste Hefte pag. 74.

Öinene et graahvidt Baand imod Baghovedet. Fra Öreregionen paa hver Side trækker sig et smalt rödligbrunt Tverbaand, som forener sig fra begge Sider i Nakken, neden for samme ere Overhalsens Fjær brune med en hvid Plet langs med Skaftet. Grundfarven oven paa er rödbrun, paa Ryggen uden mörke Tverbaand, som heller ikke findes paa Halens överste og nederste Dækfjær. Ingen lyse Pletter paa det udvendige Skjæg af de store Svingfjær, som ere spidsere end hos den europæiske *Troglodytes.* Ligesom hos denne ere de rödbrune Halefjær, Svingfjærene af anden Orden og de indvendige Vingedækfjær tegnede med smalle sorte Tverbaand. Struben, Underhalsen, Brystet og Bugen ere graalig hvide, til Siderne lidt trækkende i det rödlige.

3. *Fringilla leucophrys* (Tab. I. Fig. 2) synes regelmæssigt som redebyggende Fugl at besöge Grönland. Om Efteraaret er den seet i smaae Flokke i Mellemgrönland; ogsaa i Begyndelsen af August Maaned er den truffet af Hr. *Holböll*; en gammel Han fra denne Aarstid er opstillet i det Kongelige Museum. Den blev skudt den 16de August 1824, 12 Mile dybt ind i Landet. Hr. *Holböll* hörte tydeligt paa dens Lokkestemme, at dens Mage eller dens Unger vare i Nærheden. Fuglens Rede er imidlertid endnu ikke blevet fundet nogensteds i Grönland, ligesaa lidet som dens Ankomst og Bortgang er iagttaget. *Richardson* angiver, at dens Udrugnings-Zone strækker sig i Nordamerika paa den östlige Side af *rocky Mountains* imellem 53° og 68° N. B., at den allerede i den sydlige Deel af denne Zone er Standfugl. Dens Vinteropholdssted er i de nordlige og mellemste amerikanske Stater, men allerede i Egnen af *Philadelphia* paa 40° N. B. er den en sjelden Vinterfugl efter *Charles Bonaparte.* Dens Forekomst som en regelmæssigt redebyggende Fugl i Grönland, stemmer saaledes aldeles overeens med de climatiske Forhold, under hvilke den er fordeelt paa det nordamerikanske Fast-

land. Denne smukke Fugleart henhörer til samme Afdeling af Finkeslægten, som de europæiske og asiatiske Arter *Fringilla rustica* og *Fr. Pithyornus*, til en Overgangsform imellem Finkerne og Værlingerne (*Emberiza*), og blive derfor af nogle Faunister satte i den ene, af andre i den anden Slægt. Museets Exemplar er en Han. Hele Overhovedet og Nakken er sort, hvilken Farve afbrydes ved tre hvide Længdebaand, af hvilke det Mellemste, som tager sin Begyndelse lidt ovenfor *Capistrum*, er det bredeste. De andre to ere smallere og begynde hver paa sin Side umiddelbart over og foran Öienlaagene. Alle tre löbe sammen i Nakken, som derfor næsten ganske er af hvid Farve, og har paa hver Side et sort Tverbaand; Mellemryggens Fjær og de store Vingedækfjær have en hvid Plet. Bagryggen og Overgumpen ere brune, Struben hvid, Siderne af Halsen og Brystet blaaliggraae, Mellembugen graalighvid, Undergumpen smudsigt rödligguul. Halen lang, dens Fiær ligesom Vingernes med smale lysebrune ydre Kanter.

4. *Hirundo americana Wils.* Denne Svalearts Forekomst i Grönland maae vel ansees for tilfældigt, da det eneste mig bekjendte Individuum derfra var, da det fangedes, aldeles ubekjendt for Grönlænderne; det blev taget ved Fiskernæsset efter en meget hæftig Storm fra Sydost, og indsendt til Museet af Hr. *Vahl.* Paa det amerikanske Fastland gaaer denne Art indenfor Polarcirkelen, og *Richardson**) har truffet den redebyggende ved Fortet *good Hope* under $67\frac{1}{2}$° N. B. I Temperaturforholdene synes derfor ikke at ligge nogen Grund for, at den ikke skulde kunne forekomme regelmæssigt i det mindste i Sydgrönland, dog er Yngleperiodens Temperatur maaskee större paa Fastlandet selv under den 67° N. B. end i Grönland paa 63°.

*) l. c. pag. 329

5. *Numenius hudsonicus* (*Borealis Wils.*) (Tab. II.). Det er mærkværdigt, at tvende Arter af Regnspaaer-Slægten (*Numenius*), en fra hvert Fastland, treffe sammen under Udrugnings-Perioden i Grönland, at altsaa den ene Art om Efteraaret trækker mod Sydost for at söge sit Vinterqvarteer i den gamle Verden, imedens den anden söger mod Sydvest for hen imod den strænge Aarstid at naae over til Amerika. Vi have i det Foregaaende sögt at godtgjöre at *Numenius Phæopus* i faa Individuer udruger i Grönland fra den 60 til den 70° N. B., en Udrugningszone, som omtrent falder sammen med Artens europæiske Redezone. At ogsaa *Numenius hudsonicus*, skjöndt i endnu ringere Antal, kommer regelmæssigt til Grönland, synes de 2de Exemplarer, som Museet har faaet tilsendt derfra under Navn af *Numenius Phæopus*, at vise, thi de ere fra forskjellige Steder, det ene nemlig fra Jakobshavn, det andet fra Godthaab; de ere fangede i to forskjellige Aar, som gjör det mindre rimeligt at deres Ankomst har været tilfældig; med denne Mening synes imidlertid *Richardsons* Jagttagelse ikke at stemme overeens, efter hvilken denne Arts nordligste Grændse i Nordamerika som redebyggende Fugl antages at være den 60° N. B. Men det er sandsynligt, at den er sat noget for sydligt, thi efter samme Forfatter er Arten paa den 54° N. B. endnu blot en til Redezonen, og derfra igjen til Vinterzonen, som sættes henimod Vendekredsen, gjennemtrækkende Fugl. Denne Art, som har de tre hvide Længdebaand paa Hovedet tilfælleds med *Numenius Phæopus*, adskiller sig fra denne derved, at Bagryggens Farve ikke er hvid som hos denne, men af samme Farve som den övrige Ryg, hvori den har Lighed med den europæiske större Art *Numenius arquata*. Museets opstillede Exemplar er efter Hr. *Holbölls* Angivelse en Hun. Den er kjendelig mindre end en med den sammenlignet Han af *Phæopus*, ligeledes fra Grönland. Længden af Fodroden er hos den sidste to Tommer fire og en halv Linie:

hos *hudsonicus* kun to Tommer en og en halv Linie. Mellemste Taa hos förste en Tomme og fem Linier, hos sidste en Tomme fire og en halv Linie. De mellemste Halefjær have hos *Phæopus* 9 lyse Tverbaand, Fjærenes lyse Spidse deri indbefattet, hos *hudsonicus* er derimod Antallet 11.

6. *Scolopax grisea.* Da Museet kun er i Besiddelse af et eneste Skind af denne Art, som i Aaret 1824 blev indsendt til samme fra Fiskernæsset, lader det sig ikke bestemme, om det har været blot tilfældige Aarsager, som have fordrevet dette Individuum til et for Arten usædvanligt Opholdsted. Da den imidlertid efter *Richardson* har den 70de Grad N. B. som nordlig Grændse for sin Udrugningszone, saa vilde der ikke være noget paafaldende i dens regelmæssige Ankomst hvert Aar til Grönland. Skindet var ved Modtagelsen meget forkröllet og tilsmurt, dog kunde Arten tydeligt erkjendes paa den korte Huud, som forbinder den udvendige Taae med den mellemste indtil Enden af förste Fingerled, paa de tolv Halefjær med talrige Tverbaand, paa det hvide Skaft af den förste Svingfjær, og endelig paa den hvide Bagryg. Forresten passer dets Farve og Tegning bedre til den Beskrivelse som Professor *Nilsson* har givet af det Paikulske Exemplar*), end til den af *Temminck* leverede. Formodentlig har saavel det förstnævnte som det grönlandske været skudt om Efteraaret, og fölgelig i deres Vinterdragt.

7. *Rallus carolinus* maae vi regne iblandt de Fuglearter, som tilfældigviis fordrives til Grönland. En fuldvoxen Hun af denne Art blev skudt ved Colonien Sukkertoppen (65° 20′ N. B.) den 5die October 1823. Det slet behandlede Skind erholdt Museet Aaret derpaa; til Sammenligning ved dets Bestemmelse tjente et fra St. Croix

*) Man er nu blevet overtydet om, at dette Exemplar ikke er skudt i Sverrig, og saaledes bortfalder det vigtigste Beviis for denne Arts Forekomst i Europa.

indsendt Individuum af en Hun af samme Art. *Richardson* har truffet *Rallus carolinus* som udrugende Fugl indtil den 62° N. B.

8. *Platypus Barrowii*, træffes regelmæssigt men meget sparsomt i Grönland, hvor den vist har sine endnu ubekjendte Rugepladser. Den sædvanlige slette Beskaffenhed af Skindene, som ere bragte hertil, har foraarsaaget, at man i det höieste har anseet den for en Varietet af *Platypus Clangula*, og saaledes har det ældste Exemplar i det kongelige Museum været i de förste Aar betragtet, og hvortil det i Revisionen af Grönlands Fuglearter nævnte Individuum*) er at henföre. Det var först det af Capitain *Graah* hjembragte og til Museet skjænkede bedre Exemplar**), som fremkaldte en nöiagtigere Undersögelse. Det synes nu endogsaa efter hvad Museet besidder, tvivlsomt om *Platypus Clangula* forekommer i Grönland, skjöndt den er hyppig i det nordlige Island, og udruger sine Unger især ved Myvatn, hvorimod *Platypus Barrowii* skal forekomme meget sjelden paa denne Öe. Da begge Arter ved förste Öiekast ligne hinanden saa meget, at de let kunne forvexles, naar man kun har een af dem for Öie, og da Afbildningerne af *Platypus Barrowii* endnu forekomme sparsomt i de mere tilgjængelige ornithologiske Værker, er en efter Museets Exemplar forfærdiget Tegning besörget stukket i Kobber paa denne Afhandlings Tab. III. Det er især den större Udbredning ned ad Halsen af Hovedets sorte Farve, og dennes Spillen i det blaa, tilligemed den triangulaire Form af den hvide Plet imellem Öiet og Nebroden hos *P. Barrowii*, som vækker den förste Opmærksomhed paa en Forskjel imellem begge Arter, da den ikke saa langt sig strækkende sorte Farve af Hovedet spiller stærkt i det grönne

*) S. Tidsskrift for Naturvidenskaberne 2den Aarg. 1ste Hefte pag. 55 Nr. 10.

**) S. Undersögelses-Reise til Östkysten af Grönland af *W. A. Graah* pag. 194, hvor den bliver betegnet med det grönlandske Navn *Aualortalik*; *Anas Clangula* hos *Fabricius* förer det grönlandske Navn *Kærtlutorpiarsuk*.

og den hvide Plet næsten er rund hos Hannen af *Platypus Clangula*. Ved fortsat nöiere Sammenligning finder man flere Forskjelligheder; saaledes strække de lange Fjær i Baghovedet hos *Barrowii* sig ogsaa langt ned paa Overhalsen, og ere baade længere og spidsere, hvorved Toppen bliver længere og fuldstændigere hos denne end hos *Clangula*. Paa Vingerne er hos den förste mindre Hvidt end hos den sidste. Næbbet er hos *Barrowii* noget höiere og bredere ved Roden, og noget smallere mod Spidsen end hos den anden. Fodrodbenet er en Tomme og sex Linier langt hos *Barrowii* og kun en Tomme og tre Linier hos *Clangula*. *Richardson* har truffet begge Arter Östen for *the rocky Mountains* som Trækfugl, dog *Clangula* med en langt höiere mod Nord liggende Grændse for dens Udrugningszone, nemlig den 68° N. B., imedens denne Grændse falder for *Barrowii* paa den 57° N. B.; derefter skulde man snarere formode at træffe *Pl. Clangula* i Grönland.

9. *Platypus Albeola* er den sidste nordamerikanske Fugleart, som vi have at anföre, men maaskee blot som en tilfældig Tilvæxt for den grönlandske *Fauna*. Det Exemplar af denne lille And, som Museet er i Besiddelse af, er en fuldvoxen Hun, som af Hr. *Holböll* er truffet ved Godthaab, og det eneste mig bekjendte fra Grönland. Om denne Art siger *Richardson*, at den forekommer i stort Antal paa Floderne og Ferskvandssöerne i Pelslandene tilligemed *Platypus Clangula*, hvilken den ligner i Levemaade, og i Dykningsfærdighed. Han sætter Grændsen for dens nordlige Forekomst at være den 68° N. B.

Hermed sluttes Fortegnelsen paa den Tilvæxt, som den grönlandske Fugle-*Fauna*, for saavidt den er kommet til min Kundskab, har erholdt i de sidste Decennier. En betydelig Deel af disse Arter ere vistnok tilfældige, men deres Anförelse kan med Tiden bidrage til at oplyse de Aarsager, som bevirke den ikke sjelden forekommende For-

flytning af en Fugl til et usædvanligt Opholdsted. Andre derimod ere uden Tvivl regelmæssige Trækfugle skjöndt i faa Individuer. Ved denne Tilvæxt have de eiendommelige amerikanske Arter faaet Overvægten over de Arter, som udelukkende tilhöre den östlige Halvkugle, og derved er ogsaa Hovedforskjellen imellem den islandske og grönlandske Fugle-*Fauna* bestemt.

C. Fiske.

Den Forögelse, som den grönlandske Fiske-*Fauna* har erholdt siden *Fabricii* Bearbeidelse vil, for saa vidt som jeg enten af Autopsie eller ved andres Beskrivelse er kommen til Erfaring derom, være bragt i Oversigt i den Fortegnelse med oplysende Anmærkninger, som leveres i denne Indledning*). Jeg har anseet det for beqvemt for Læseren, at lade en anden Fortegnelse gaae foran, som er uddraget af *Fabricii Fauna grönlandica*, og indeholder Navnene paa alle de Fiskearter, som af Forfatteren ere blevne optagne i hans Værk, for at Forandringerne saa meget tydeligere kan falde i Öine.

Fabricii Fortegnelse over de grönlandske Fiskearter, uddraget af Fauna grönlandica og ordnet efter Cuviers System.

Anmærkning. De Artsnavne, som i den fölgende Fortegnelse ere trykte med cursiv Skrift, ere i Fölge nyere Sammenligninger blevne urigtigt anvendte af *Fabricius*, og kunne ikke overföres som Synonymer til de europæiske Arter, der bære samme Navne.

*) Da adskillige af de nye Arter kun haves i Museet i et eneste Individuum, og dette undertiden er beskadiget, saa vil den fuldstændige Beskrivelse af disse vel nogen Tid udsættes i Forventning af flere og bedre Exemplarer. Denne Venten er ogsaa Aarsagen til, at denne Indledning kommer saa silde ud.

De Artsnavne som intet Löbenummer have, og som ere indsluttede i Parenthese, bör aldeles udgaae af den grönlandske *Fauna*, uden at man vil være i Stand til at sætte andre Navne i Stedet for dem.

En Stjerne (*) foran Löbenummeret betyder at jeg har erholdt Arten tilsendt fra Grönland.

Et Kors (†) efter Artsnavnet er *Fabricii* Mærke paa at Arten er af ham optaget blot efter Grönlændernes Beskrivelse, eller efter andre Forfatteres Angivelse.

Det efter Artsnavnet fölgende Nummer er det Löbenummer, som Arten har i *Fauna grönlandica*

En Stjerne (*) efter det bageste Nummer betyder, at *Fabricius* ansaae Arten for nye.

1ste Orden. *Pisces Acanthopterygii.*

*1. *Cottus Scorpius* . . . . . Faun. Gr. Nr. 113.
2. Cottus Scorpioides . . . . . Faun. Gr. Nr. 114.
*3. *Cottus Gobio* . . . . Faun. Gr. Nr. 115.
*4. *Cottus cataphractus* . . Faun. Gr. Nr. 112.
*5. Perca norvegica . . . . Faun. Gr. Nr. 121.
*6. *Gasterosteus aculeatus* Faun. Gr. Nr. 122.
*7. *Blennius gunellus* . . . . Faun. Gr. Nr. 108.
*8. Blennius Lumpenus . . . . . Faun. Gr. Nr. 109.

Fabricius bemærkede ikke, at denne sidstnævnte Fiskeart var en nye og ubeskrevet Art; han ansaae den for at være *Linnæi Blennius Lumpenus Syst. nat.* Ed. XII. Tom. 1. part. 1. pag. 444, hvilken Anskuelse han i en senere Afhandling i Naturhistorieselskabets Skrifter 2den Deel, 2det Hefte pag. 86 har forsvaret. Men hiin Linnæiske Art, som först er optaget i Systemet af *Artedi*, er efter min Mening kun en Navneart eller et Synonym til *Blennius viviparus*. *Artedi* grundede Artsmærket for

Lumpenus paa en Beskrivelse, som *Willoughby* (*historia piscium* p. 120) har leveret af en Fisk, som han havde truffet paa Fisketorvet i Antwerpen under Navn af *Lumpen*. Læser man Beskrivelsen med Opmærksomhed igjennem, vil man i mange Træk gjenkjende *Blennius viviparus*; især erindrer den angivne Form af Rygfinnen aldeles om denne Art. Vel anfører *Willoughby* ogsaa *Blennius viviparus* som en egen Art, men som han kun kjendte af *Schöneweldts* Beskrivelse. Artsnavnet *Lumpenus* har saaledes i *Fauna grönlandica* faaet sin bestemte og egne Betydning, hvorimod det forhen kun var et Synonym, og kan nu derfor beholdes; men uden tilstrækkelig Grund giver *Fabricius* den islandske og norske Art samme Navn.

*9. Blennius punctatus . . . . . Faun. Gr. Nr. 116.

Fabricius har i Naturhistorieselskabets Skrifter 2den Deel 2det Hefte pag. 84 leveret en Revision af denne nye Art.

*10. Anarhichas Lupus . . . . . . Faun. Gr. Nr. 97.
(Anarhichas minor †) . . . . Faun. Gr. Nr. 97 b.
(Zeus Gallus †) . . . . Faun. Gr. Nr. 416.
11. Labrus exoletus . . . . Faun. Gr. Nr. 120.

2den Orden. *Pisces Malacopterygii abdominales*.

*12. Salmo Salar † . . . . Faun. Gr. Nr. 123.
13. Salmo Carpio . . . . Faun. Gr. Nr. 124.
*14. Salmo alpinus (?) . . . . Faun. Gr. Nr. 125.
15. Salmo stagnalis . . . . Faun. Gr. Nr. 126.
16. Salmo rivalis . . . . Faun. Gr. Nr. 127*.
17. Salmo arcticus . . . . Faun. Gr. Nr. 128.
*18. Clupea harengus . . . . Faun. Gr. Nr. 129.
*19. *Clupea encrasicholus* . . Faun. Gr. Nr. 130.

3die Orden. *Pisces Malacopterygii Thoracici.*

*20. *Gadus Æglefinus* . . . . . Faun. Gr. Nr. 100.

Fabricius har sin Afhandling om Fjeldræven i den nye Samling af det K. D. V. S. Skrifter 3die Deel pag. 438 Anm. k. selv yttret Tvivl om Rigtigheden af denne Bestemmelse, hvor han siger, at han "dog ikke er ganske vis paa om den er den rette Kuller".

*21. Gadus Callarias . . . . Faun. Gr. Nr. 101.

*22. Gadus Morrhua (?) . . . . . Faun. Gr. Nr. 102.

*23. *Gadus barbatus* . . . . . . Faun. Gr. Nr. 103.

*24. Gadus virens † . . . . Faun. Gr. Nr. 104.

25. Gadus Merluccius † . . . . . Faun. Gr. Nr. 105.

26. Gadus Molva † . . . . Faun. Gr. Nr. 106.

27. Gadus Brosme † . . . . Faun. Gr. Nr. 107.

*28. *Coryphæna rupestris* . . Faun. Gr. Nr. 111.

29. Pleuronectes Hippoglossus Faun. Gr. Nr. 117.

*30. *Pleuronectes Cynoglossus* . Faun. Gr. Nr. 118.

Denne Arts urigtige Benævnelse har *Fabricius* sildigere fuldkommen overbeviist sig om; i hans nye zoologiske Bidrag, indrykkede i det K. D. V. S. naturvidenskabelige og mathematiske Afhandlinger 1ste Deel pag. 45 kalder han den *Pleuronectes pinguis.* Den i hiin Ahandling leverede Afbildning, udkastet med Pennen af Forfatteren selv, er, ligesom de to andre Afbildninger af Flynderarter sammesteds aldeles forfeilet.

31. Pleuronectes platessoides. Faun. Gr. Nr. 119.

I de ovennævnte Bidrag læses en revideret Beskrivelse af denne Art.

*32. Cyclopterus Lumpus . . . . . Faun. Gr. Nr. 92.

*33. Cyclopterus spinosus . . . . Faun. Gr. Nr. 93.

Denne Art har *Fabricius* i en Afhandling, som er trykt i Naturhistorie Selsk. Skrifter 4de Deel 2det Hefte pag. 26 o. fl. rigtigen erkjendt

for at have været nye og ubeskrevet, da han optog den i sin *Fauna grönlandica.* Da det givne Artsnavn er taget fra en Art, som idetmindste ikke har hört til *Cyclopterus*-Slægten, kan ingen Forvexling ved det foranlediges. *Fabricius* giver en Afbildning af Fisken i den foranförte Afhandling; en anden har *Schneider* leveret i *Systema ichthyolog.* Tab. 46.

34. Cyclopterus minutus . . . . Faun. Gr. Nr. 94.
*35. Cyclopterus Liparis (?) . . Faun. Gr. Nr. 95.

4de Orden. *Pisces Malacopterygii Apodes.*

36. Muræna angvilla . . . . . . Faun. Gr. Nr. 96.
37. Ophidium viride . . . . Faun. Gr. Nr. 99.
*38. *Ammodytes Tobianus* . . Faun. Gr. Nr. 98.

5te Orden. *Pisces Chondropterygii.*

*39. *Squalus carcharias* . . . Faun. Gr. Nr. 89.

Skjöndt Benævnelsen er urigtig er den dog overeensstemmende med de nordiske Faunisters Benævnelse af samme Art baade til den Tid og i en langt sildigere Periode.

(Squalus pristis†) . . . . Faun. Gr. Nr. 91.
40. Squalus Acanthias . . . . . Faun. Gr. Nr. 88.
41. Squalus maximus . . . . . . Faun. Gr. Nr. 90.
*42. *Raja fullonica* . . . . Faun. Gr. Nr. 87.
*43. Myxine glutinosa† . . . . . Faun. Gr. Nr. 334.

Man har ikke taget i Betænkning at udelade Löbenummere af tre Arter i denne Liste, ikke blot fordi man har Grund til at antage, at de til Navnet svarende Fiske ikke forekomme i denne systematiske Betydning i Grönland; men ogsaa fordi vi aldrig med nogen Grad af Sandsynlighed ville kunne gjette, til hvilke Arter disse Navne vel kunde henhöre, saaledes som vi dog kunne finde det rimeligt, at *Gadus Brosme,* som endnu

ikke er truffet iblandt de fra Grönland indsendte Fiske, kan formedelst en misforstaaet Opfatning af Grönlændernes Beskrivelse af *Fabricius* være bleven forvexlet med en Art af Slægten *Motella*, af hvilken det grönlandske Kysthav har trende Arter. Hvor vanskeligt det vil være at udfinde, hvorhen Navnet *Anarhichas minor* hörer, som *Fabricius* har optaget efter *Glahn*, indseer let enhver, der veed, at denne Art selv er höist tvivlsom. At *Zeus Gallus* skulde findes i det grönlandske Hav er höist urimeligt, og endelig er *Squalus Pristis* ikke engang optaget ifölge Grönlændernes Beskrivelse, thi da vilde man ved en saa udmærket Form gaae ganske sikkert, men blot som en litteraær Tilgift, hentet med Tvivl af Forfatteren selv fra Optegnelser hos *Martens*, *Anderson* o. fl. — Det fortjener at bemærkes som et Beviis paa Grönlændernes Opfatningsevne for Formerne, og paa deres Bestemthed i at udtrykke sig, at af de Arter, som *Fabricius* har optaget blot efter de Beskrivelser, som Grönlænderne meddeelte ham, ere tre i de sidste 4 Aar blevne indsendte fra Grönland; to af disse: *Salmo Salar* og *Myxine glutinosa*, ere virkelig de Arter, hvis Navne de före, og *Gadus virens* eller Seyen nærmer sig idetmindste sin Art saa meget, at enhver, som ikke har havt Leilighed til at see den norske Sey, men kun, som Forfatteren af disse Bemærkninger, kjender den af ufuldstændige Beskrivelser, blot kan anföre enkelte Tvivl om den grönlandske Art skulde være identisk med denne.

Som Overgang til den fölgende Fortegnelse ville vi slutte Fremstillingen af den grönlandske *Ichthyologie*, saaledes som den maa opfattes efter *Fabricii Fauna grönlandica* og de der brugte systematiske Benævnelser, med fölgende Ord af den flittige Forsker, hvormed han ender sin Beskrivelse af de grönlandske Fiske: *"Sine dubio adhuc alios pisces diversos continet mare groenlandicum, præsertim in tractibus australioribus, qui posteritati detegendi relinquuntur."*

Nye systematisk Fortegnelse over de grönlandske Fiskearter, udkastet efter Fauna grönlandica, efter sildigere Opdagelser og Sammenligninger, og efter de Fiske, som i Efteraaret 1833) fandtes opstillede i den grönlandske Samling i det kongelige naturhistoriske Museum.*

Denne nye Fortegnelse har beholdt Navnene, deels af alle de Arter, som ere ved Sammenligningen befundne rigtigt benævnte i *Fauna grönlandica*, deels af alle de, hvis Sammenligning ikke kunde finde Sted, enten fordi Fisken endnu slet ikke er bleven indsendt fra Grönland, eller fordi de indsendte Exemplarer ikke have været af den Beskaffenhed, at paalidelig og tilstrækkelig Undersögelse kunde foretages; kun de tre i foregaaende Liste betegnede Arter ere her blevne aldeles udeladte; dog kan der ikke være nogen Tvivl om, at ved en sildigere revideret Fortegnelse endnu flere af de tidligere Arter maa vige, f. Ex. *Spinax Acanthias* o.s.v. Derimod har den modtaget de Forandringer i Arternes Benævnelse, som sildigere Sammenligninger have gjort nödvendige, og er bleven forøget med alle Arter, som, efter Udgaven af *Fauna grönlandica*, ere blevne opdagede i det grönlandske Kysthav**). Den störste Deel af denne Tilvæxt er först bleven bekjendt i de 6 sidste Aar; kun den mærkværdige *Campylodon* blev for flere Aar siden beskreven og afbildet af *Otto Fabricius* efter et eneste fra Colonien Godthaab til ham indsendt Exemplar. De systematiske Slægtsnavne i denne nye Fortegnelse ere optagne efter *Cuviers Regne animal* 2den Udgave. Kun i de Par Tilfælde, hvor Slægtsformerne af de nye Arter i Overeensstemmelse med den nyeste Syste-

*) Denne Indledning er redigeret i Foraaret 1835; dog ere de ved fortsatte Sammenligninger fundne rigtigere Anskuelser senere tilföiede.

**) At de Opdagelser, som engelske Söfarere i Polarhavene have gjort, ikke alle ere blevne optagne, ligger deels i Ufuldstændigheden af de angivne Arters Bestemmelse, deels i at de synes at tilhöre det modsatte eller nordamerikanske Kysthav.

matiks Grundsætninger maatte ligeledes ansees for nye, eller hvor den bekjendte Art ikke kunde henföres til den Slægt, hvis Navn den förte, f. Ex. *Ophidium viride*, er et nyt Navn foreslaaet for den nye Slægt. Naar et andet Artsnavn maatte tillægges den grönlandske Art, er den Forfatters Benævnelse optaget, som först har bemærket Feiltagelsen, eller naar denne ikke tilforn har været angivet, er et nyt Navn, som nödvendigt, blevet brugt; i dette Tilfælde staaer *Mus. Reg.* efter Artsnavnet, hvilket betyder, at Arten er under denne nye Benævnelse opstillet i det kongelige naturhistoriske Museum.

Iblandt de Artsnavne, som ere optagne, enten uden umiddelbar Sammenligning eller efter en ufuldstændig Sammenligning, ere nogle tvivlsomme, iblandt de förste, fordi den geographiske Fordeling synes at være derimod, f. Ex. *Labrus exoletus;* iblandt de sidste, fordi det ikke var mueligt af et eneste eller flere slet conserverede Exemplarer at bestemme med Nöiagtighed Artens Selvstændighed. Et Spörgsmaalstegn er sat efter Artsnavnet for at gjöre opmærksom paa saadanne Tvivl. De övrige vedsatte Tegn have samme Betydning, som i den foregaaende Fortegnelse.

De betydelige Indsamlinger af zoologiske Gjenstande, især af Fiskeclassen og de lavere Dyreclasser, som ere blevne foranstaltede i de fire sidste Aar ved de forskjellige Etablissementer i Grönland have gjort det muligt at redigere denne nye Fortegnelse. Foruden Botanikeren *Vahl*, som har bereist Grönland i flere Aar i naturhistorisk Hensigt og som har leveret ikke faa vigtige Bidrag til Fortegnelsens Fuldstændighed, og Dr. Philos. *Pingel*, som medbragte fra sin Reise adskillige interessante Fiske og Blöddyr, have flere i Grönland ansatte Mænd med Beredvillighed medvirket til at samle Materialier*), hvoraf en nye Udgave af *Fabricii Fauna grönlandica* kunde med Tiden udarbeides.

---

*) I Sommeren 1832 er Begyndelsen skeet med at anlægge en separat Samling for den grönlandske *Fauna*. Denne Samling er bestemt til at optage alle i Grönland og

Uagtet disse forenede Bestræbelser i flere Aar, har dog mere end en tredie Deel af de af *Fabricius* anförte Dyrarter endnu ikke kunnet blive sammenlignet, endskjöndt Antallet af de Arter, som i de forskjellige Classer ere nye for den grönlandske *Fauna*, og tildeels ubeskrevne, er voxet meget betydeligt. Da Indsamlingen endnu fortsættes tör vi vel haabe, at see det Manglende efterhaanden formindsket og det Ny betydeligt formeret. Det vilde være overflödigt at anföre i den fölgende Fortegnelse Indsenderens Navn ved hver Fiskeart, kun ved de nye eller af *Fabricius* ikke seete Arter har jeg angivet Navnet af de förste Indsendere. I de umiddelbar efter Fortegnelsen fölgende Anmærkninger skal nogle forelöbige Oplysninger om enkelte Arter blive meddelte, hvorimod den fuldstændigere Beskrivelse af de nye Arter vil indeholdes i de fölgende enkelte Bidrag.

---

dets Hav forekommende Dyrarter af Fiskenes, de leddede Dyrs, Blöddyrenes og Straaledyrenes Classer. Over de hidtil erholdte Fiske er den systematiske Fortegnelse, i hvilken Antallet af Straalerne i Svömmefinnerne, og de vigtigste Maal ere blevne uddragne af de fuldstændigere Beskrivelser, allerede færdig. Disse Fiske ere opstillede i 112 större og mindre hvide cylindriske Glas med Glaslaag. Desforuden ere af Blöddyrenes, Leddyrenes og de usymetriske Dyrs Rækker 80 Arter blevne opstillede, over hvilke Fortegnelsen ligeledes er forfattet, ihvorvel af disse Dyrerækker det betydeligste Antal Arter endnu henstaae i Magazinglas. Denne Samling vil blive af Vigtighed for Sammenligningen af Dyrformerne indenfor og i Nærheden af den arktiske Zone under forskjellige geographiske Længdegrader; naar lignende Samlinger opstaae for Labradorkysten og Kysthavet norden for Hudsonsbugten, for Nordlandene og Finmarken, for Kamschatka og Beringsstrædet vil Sammenligningen imellem disse forskjellige Landes Fauner först med Nöiagtighed kunne anstilles. — Den störste Nytte, som zoologiske Samlinger kunne have for Videnskaben er, at de gjöre den umiddelbare Sammenligning muelig, idet en af deres Opgaver er at sammentrænge i samme Rum og Tid alle de vidt og bredt adspredte, og ved större eller mindre Tidsrum fra hinanden adskilte Formafvigelser, hvis hele Forskjel ofte kun er grundet i Alderen eller Aarstiden, eller i den geographiske Indflydelse paa Formerne.

Pisces Acanthopterygii.

*1.	Cottus grönlandicus. Cuv.	Fn. gr. Nr. 113.
*2.	Cottus scorpïoides. Fabr.	Fn. gr. Nr. 114.*
*3.	Cottus tricuspis. Mus. Reg.	Fn. gr. Nr. 115.
*4.	Cottus uncinatus. Mus. Reg.	*Aröe*, fra Nennortalik.
*5.	Triglops Pingelii. Mus. Reg.	Dr. *Pingel.* Frederikshaab.
*6.	Aspidophorus decagonus. Bl.	Fn. gr. Nr. 112.
*7.	Aspidophorus monopterygius. Bl. . .	Dr. *Pingel.* Frederikshaab.
*8.	Sebastes norvegicus	Fn. gr. Nr. 121.
*9.	Gasterosteus loricatus (?). Mus. Reg.	*Engholm.* Frederikshaab.
*10.	Gasterosteus dimidiatus (?). Mus. Reg.	Fn. gr. Nr. 122.
11.	Campylodon Fabricii. Mus. Reg. . .	Nat. Sel. Skr. 4. D. 2. Heft.
*12.	Clinus unimaculatus. Mus. Reg. . .	*Kielsen*, fra Fiskernæsset, *Fleischer*, fra Omenak, *Aröe*, Julianehaab*).
*13.	Clinus punctatus. Fabr.	Fn. gr. Nr. 110.*
*14.	Clinus Lumpenus. Fabr.	Fn. gr. Nr. 100.
*15.	Clinus medius. Mus. Reg.	*Kielsen.* Fiskernæsset.
*16.	Clinus aculeatus. Mus. Reg.	*Fasting.* Godhavn.
*17.	Gunellus fasciatus. Bloch.	Fn. gr. Nr. 108.
*18.	Gunellus affinis. Mus. Reg.	*Vahl.* Julianehaab.
*19.	Lycodes Vahlii. Mus. Reg.	*Vahl.* Julianehaab. *Funch.* Omenak.

---

*) Jeg har senere foreslaaet at danne af denne nye Art og af *Clinus punctatus* en nye Slægtsform under Navn af *Stichæus* (S. V. Selsk. Aarsberetning 1835—1836, hvor pag. 11 Linie 5 staaer Giællebuer i Stedet for Ganebuer). Da jeg siden 9 Aar har bearbeidet de grönlandske Fiske, og navngivet denne Art i Aaret 1834, maae man undskylde, at jeg lader min Benævnelse blive staaende. At Hr. *Kröyer* senere erholdt denne Fisk, og tidligere har ladet sin Benævnelse trykke, er bekjendt, men han vidste dog, at jeg havde et omfattende Arbeide siden længere Tid for over Grönlands Fiske.

*20. Lycodes reticulatus. Mus. Reg. . . . *Möller.* Fiskenæsset.
Funch. Omenak.
*21. Anarrhichas Lupus . . . . Fn. gr. Nr. 97.
22. Crenilabrus exoletus (?) . . . . Fn. gr. Nr. 120.

Pisces Malacopterygii abdominales.

*23. Salmo Salar . . . . Fn. gr. Nr. 123.
Vahl. Godthaab.
24. Salmo Carpio (?) . . . . Fn. gr. Nr. 124.
*25. Salmo alpinus (?) . . . . Fn. gr. Nr. 125.
26. Salmo stagnalis . . . . Fn. gr. Nr. 126.
27. Salmo rivalis . . . . Fn. gr. Nr. 127*.
28. Mallotus arcticus . . . . Fn. gr. Nr. 128.
*29. Paralepis borealis. Mus. Reg. . . . . *Vahl.* Julianehaab, og
Engholm. Frederikshaab.
*30. Scopelus glacialis. Mus. Reg. . . . . *Funch.* Jacobshavn.
*31. Clupea harengus . . . . Fn. gr. Nr. 129.

Pisces Malacopterygii Thoracici.

*32. Gadus agilis. Mus. Reg. . . . . Fn. gr. Nr. 100.
*33. Gadus Callarias . . . . Fn. gr. Nr. 101.
*34. Gadus Morhua (?)† . . . . Fn. gr. Nr. 102.
Engholm. Frederikshaab.
*35. Gadus Ovak. Mus. Reg. . . . . Fn. gr. Nr. 103.
*36. Merlangus virens† . . . . Fn. gr. Nr. 104.
Engholm. Frederikshaab.
37. Merluccius vulgaris† . . . . Fn. gr. Nr. 105.
38. Molva vulgaris† . . . . Fn. gr. Nr. 106.
39. Brosme vulgaris† . . . . Fn. gr. Nr. 107.
*40. Motella Mustela Lin. . . . . *Holböll.* Godthaab

*41. Motella Ensis (?) Mus. Reg. . . . . . Fleischer. Omenak.
*42. Motella argentata. Mus. Reg. . . . *Vahl.* Julianehaab.
*43. Bythites fuscus. Mus. Reg. . . . . . . *Kielsen.* Fiskernæsset.
*44. Macrurus rupestris. Bl. . . . . Fn. gr. Nr. 111.
45. Hippoglossus vulgaris . . . . Fn. gr. Nr. 117.
*46. Hippoglossus pingvis. Fabr. . . . . . . Fn. gr. Nr. 118.
47. Citharus platessoides. Fab. . . . . . Fn. gr. Nr. 119.
*48. Cyclopterus Lumpus . . . . Fn. gr. Nr. 92.
*49. Cyclopterus spinosus . . . . Fn. gr. Nr. 93.
50. Cyclopterus minutus . . . . Fn. gr. Nr. 94.
*51. Liparis (?) . . . . Fn. gr. Nr. 95.

Pisces Malacopterygii Apodes.

52. Angvillæ Species (?) . . . . Fn. gr. Nr. 96.
53. Gymnelis viridis . . . . Fn. gr. Nr. 99.
*a. Gymnelis punctulatus. Mus. Reg. . . *Möller.* Fiskernæsset.
*b. Gymnelis Lineolatus. Mus. Reg. . . *Motzfeld.* Julianehaab.
*54. Ammodytes dubius (?). Mus. Reg. . . Fn. gr. Nr. 98.

Pisces Chondropterygii Selachii.

55. Selache maxima . . . . Fn. gr. Nr. 90.
56. Spinax Acanthias (?) . . . . Fn. gr. Nr. 88.
*57. Spinax Fabricii. Mus. Reg. . . . . . . *Monrad.* Julianehaab.
*58. Scumnus borealis. Scoresb. . . . . . . Fn. gr. Nr. 89.
*59. Raja radiata. Flem. (?) . . . . Fn. gr. Nr. 87.
*60. Myxine glutinosa† . . . . Fn. gr. Nr. 334.
Monrad. Julianehaab.

Tillæg.

*61. Himantolophus grönländicus. Mus. Reg. *Holböll.* Godthaab.

Oplysende Anmærkninger til forestaaende Fortegnelse, efter Arternes Löbenummer.

Nr. 1. Cuvier havde allerede paa Grund af nogle afvigende Træk i *Fabricii* Beskrivelse faaet det Resultat, at den grönlandske *Cottus Scorpius* maatte være forskjellig fra den europæiske. Umiddelbar Sammenligning imellem flere Individuer fra Grönland og her fra Sundet har overbeviist mig om Rigtigheden af denne Mening. Det betydeligt större Hoved udmærker strax den grönlandske, naar begge Arter lægges ved Siden af hinanden. De mange Afvigelser i Farven og i Antallet af Beenknuderne i Nakken hos denne Art kunde opfordre til at opstille flere Arter, hvis ikke Overgangene imellem de forskjellige Varieteter gjorde Adskillelses-Kjendetegnene tvivlsomme; ved den totale Mangel paa Iagttagelser over Levemaade, Stedforhold og Forplantningstid kunde man let forledes til at opstille tomme Navnearter.

Nr. 3. Cottus tricuspis har jeg i en tidligere til Selskabet given Beretning (jfr. Oversigten over det kongl. V. Selsk. Forhandlinger i Aarene 1829—30) angivet at være en for den grönlandske Fauna nye Fiskeart. Jeg finder nu, efterat have erholdt flere Individuer, og anstillet nye Sammenligninger, vel at den er allerede optaget i *Fauna grönlandica*; imidlertid er det ikke *Fabricii* ufuldstændige Beskrivelse af *Cottus Gobio*, som kunde overbevise mig om, at jeg havde taget Feil, og det saa meget mindre, som *Cottus tricuspis* ved Mangel af Tænder paa Plovskjærbenet endog bortfjerner fig fra Ulkeslægtens Character, og som altsaa i en sammenlignende Beskrivelse ved Siden af de to andre grönlandske Arter ikke burde have manglet; men det er den Sandsynlighed, som Bearbeidelsen af en indskrænket *Fauna* frembyder til at udfinde Synonymerne hos Forgjængerne, derved, at iblandt de eneste fundne Arter maa ogsaa den af en ældre Forfatter slet betegnede Art befinde

sig, der har bevæget mig til at ansee *Cottus tricuspis* for at være den Art, som *Fabricius* urigtigen kalder *Cottus Gobio.* Jeg har nemlig i de 5 sidste Aar erholdt mange Ulker fra Grönland; af disse passe tvende Arter meget godt til Beskrivelserne af *Cottus Scorpius Fn. Gr.* og af *Cottus scorpioïdes*, den 3die Art, skjöndt ikke overensstemmende med *Cottus Gobio,* maa altsaa vel være den saaledes i *Fauna grönlandica* benævnte Fisk. Hertil kommer at jeg har erholdt Individuerne af disse 3 Arter just i det Mængdeforhold, som svarer til det af *Fabricius* angivne Talrighedsforhold af Arternes Individuer i Grönland, saaledes at der er blevet indsendt de fleste Individuer af *Cottus grönlandicus Cuv.*, færre af *Cottus tricuspis Mus. Reg.*, og meget faa af *Cottus Scorpioides*, som efter *Fabricii* Udtryk ogsaa skal være den sjeldneste*). At Artsnavnet *Gobio* ikke kan beholdes bliver af det Foregaaende klart. *Cottus tricuspis* kommer meget nær til *Cottus ventralis Cuvier* fra Kamschatka-Havet.

Nr. 4. Denne nye Artsform af Ulkeslægten blev fundet imellem flere Individuer af *Cottus grönlandicus* og *Cottus tricuspis*, som Formand *Dorph* indsendte fra *Nennortalik* i Aaret 1833. Denne interessante Art afviger fra de övrige derved, at den har Tænder paa Ganebuerne; de meget tætstaaende Öine, og det ringe Antal af Straaler i Rygfinnerne gjör den ligeledes kjendelig ved förste Öiekast. En udförligere Efterretning om den findes i Oversigten over det kongelige Videnskabernes Selskabs Forhandlinger, og jeg haaber at kunne senere levere en Tegning af den.

Nr. 5. Af *Triglops Pingelii* har jeg ved Artens förste Offentliggjörelse troet at burde danne en egen Slægtsform under Navn af *Triglops* (jfr. det kgl. Vid. Selsk. Forhandlinger l. c.). Det bliver imid-

*) End ydérligere bekræftes denne Mening derved, at kun hos Exemplarer af denne Art har Hr. *Kröyer* truffet *Fabricii Lernæa gobina*; hos de andre tre Arter har dette Snyltedyr ikke været fundet. See *Kröyers* naturhist. Tidsskr. Heft. 3, pag. 280.

lertid kun den lidt större Brede af Öierandsbenet, Formen af Brystfinnerne, de talrigere Straaler i Ryg- og Gadbor-Finnerne og især i Hudens Forhold eller dens *Squamæ verticillatæ*, hvorved den faaer nogen Lighed med *Trigla pini* og *Trigla lineata*, som gjör denne Slægtsform forskjellig fra den egentlige Ulkeform. Det Exemplar af denne Art, hvorpaa den förste Beskrivelse grundede sig, blev hjembragt af Dr. *Pingel*; dette Individuum pillkedes op iblandt Ulkearter ved Udstedet *Kangelinek* (*Quannecöen*) to Mile sönden for Frederikshaab den 27de April 1829 paa en Dybde af 20 Favne. Först 4 Aar senere erholdt jeg et andet, men noget yngre Individuum af denne Art fra Sydpröven ved Formand *Dorph*, og endelig et 3die Individuum, en fuldvoxen Hun med fyldt Rognsæk i Aaret 1834 fra *Nennortalik* ved Kjöbmand *Aröe*, hvilke tre Exemplarer ville være tilstrækkelige til at forfærdige en fuldstændig Beskrivelse af denne nye Art, dog haaber jeg endnu at erholde yngre Individuer.

Nr. 6. At *Fabricii Cottus cataphractus* ikke er den europæiske Art er i en tidligere Beretning blevet oplyst; at den sandsynligviis er *Blochs Agonus (Aspidophorus Lac.) decagonus*, som jeg den Gang formodede, skal blive fuldstændigere fremstillet ved Beskrivelse og Afbildning i et af de fölgende Bidrag.

Nr. 7. I den oftere citerede Aarsberetning bliver det ligeledes godtgjort, at *Aspidophorus (Agonus) monopterygius* ikke er en tranqvebarsk Fisk, som *Bloch* har angivet, men en grönlandsk.

Nr. 9 & 10. Naar man vil fölge de Grundsætninger, som have bevæget *Cuvier* til at adsplitte de europæiske Hundesteiler *(Gasterosteus)* i 7 forskjellige Arter, saa blive de fra *Grönland* indsendte talrige Individuer at henföre til 2 Arter, begge, som det synes, noget forskjellige fra de hidindtil beskrevne, dog vil först en umiddelbar Sammenligning imellem alle Arter kunne begrunde en afgjörende Mening derom.

Nr. 11. Denne Art er beskrevet af *O. Fabricius*; men efter et slet conserveret Exemplar, i Naturhistorieselskabets Skrifter 4de Deel 2det Hefte pag. 21. Tab. 9. Omtrent til samme Tid blev en Fiskeart, efter Sigende fra Ostindien, beskrevet og afbildet af *Bloch* i hans Værk: die ausländischen Fische Tab. 431 under Navn af *Nothacanthus*, som har den största Lighed med *Campylodon Fabricii*. I samme Forfatters *Systema Piscium*, i hvilket den tidligere givne Afbildning er gjentaget Tab. 77 under Benævnelsen af *Acanthonothus Nasus* angives Fisken at være fra det islandske Hav; og et begyndt men ikke udfört Citat af Naturhistorieselskabets Skrifter lader formode, at enten *Bloch* eller Udgiveren *Schneider* har anseet den for at være af samme Art som *Fabricii* Fisk. *Cuvier* har senere havt det Blochske Exemplar til Eftersyn og har derefter i 8de Deel af *Histoire des poissons* pag. 467 o. fl. leveret en nye Beskrivelse, og givet Tab. 241 en nye Afbildning, hvorefter de mörke Tverbaand paa Legemet, som ere angivne i den Blochske Tegning, aldeles mangle, fordi *Cuvier* ved det i saa mange Aar i Brændeviin opbevarede Exemplar ikke saae de ringeste Spor til dem.

Cuviers Beskrivelse og Afbildning er ogsaa i andre Henseender noget afvigende fra den Blochske. Det Exemplar, hvorefter *Fabricii* Beskrivelse og Aftegning er udkastet er endnu tilstede, men som et halvt törret Skind, der engang har været befæstet paa et Stykke Pap over en Udfyldning af Blaar. Ved at sammenligne dette Stykke med *Cuviers* Tegning og Beskrivelse falde nogle Afvigelser i Öinene, af hvilke den, som Bugfinnerne vise, er den störste; *Cuvier* angiver en eneste og meget kort Pig foruden de otte ledede Straaler, af hvilke disse Finner sammensættes, *Fabricii* Exemplar har derimod tre Pigge, af hvilke den udvendige kun rækker een Linie, den mellemste to Linier over Huden, den tredie derimod, som er tvedelt i Spidsen, er omtrent halv saa lang som Finnernes længste Straaler. Dette Antal af Pigge har *Fabricius* ogsaa bemærket i sin Beskrivelse. Da *Bloch* anförer to Pigge i Bugfin-

nerne maa den ene være blevet udreven, inden Exemplaret kom i *Cuviers* Hænder. *Cuvier* og *Bloch* angive 10 Rygpigge, *Fabricii* Exemplar har kun 9. Efter de förste er der 13 Pigge foran Gadborfinnen, efter den sidste 14, hvilke jeg ogsaa har talt. Föies hertil nogle relative Maal kunde det synes som *Campylodon Fabricii* og *Nothacanthus Nasus* vare to forskjellige Arter af samme Slægt; da imidlertid begge de Exemplarer, hvorefter disse Fiske ere beskrevne, kun ere i meget maadelig Tilstand, maae vel fremtidige Sammenligninger af bedre Exemplarer oppebies, inden man kan erklære sig for en bestemt Mening.

Nr. 12. Denne nye Art, som jeg erholdt i Efteraaret 1834 fra Fiskernæsset, antog jeg i Begyndelsen for en Varietet af *Clinus punctatus*, saa stor er Ligheden i deres Omrids, men ved at udtage Fisken af Glasset erkjendtes den mærkelige Forskjel imellem begge, og da den har i Begyndelsen af Rygfinnen tæt ved Basis en stor mörk Plet med lysere Omfatning, fik den Navnet *unimaculatus*. Samme Efteraar modtoges ogsaa det förste Exemplar af den fra *Umenak* 70° 41′′ N. B. og fra Sydpröven i Julianehaabs District. Den har foruden den överste ogsaa hos *C. punctatus* forekommende, forkortede, med Sliimaabninger forsynede Sidelinie endnu tre andre ligedannede Linier, af hvilke den midt paa Siden er den længste, dog naaer den ikke Halefinnen og den nederste paa Bugprofilet löbende og tildeels med den fra den anden Side sammenlöbende, den korteste. Denne Arts nöiagtigere med Tegning ledsagede Beskrivelse skal fölge i et andet Bidrag. Individuernes Störrelse er fra 7′′ 2′′′ til 8′′ 10′′′. Straalernes Antal i Rygfinnen er 48; alle Straaler ere Pigstraaler, i Gadborfinnen tælles 2 Pigge foran, derpaa blöde Straaler, hvorpaa igjen fölge to korte Pigstraaler.

Nr. 13. Denne Fisk anseer jeg for at være forskjellig fra *C. Lumpenus* og at henhöre til en nye Art. Den er aldeles eensfarvet, har et kortere Legeme, et baade længere og tykkere Hoved, hvis Underkjæve er omtrent ligesaa lang som Overkjæven. Gadboret ligger noget læn-

gere tilbage end hos *Lumpenus*. Den har 14 Straaler i Brystfinnerne, og den relative Længde af disse er forskjellig fra den hos *Cl. Lumpenus*, hvorved Finnen faaer en anden Form; derimod er Antallet af Straalerne i Ryg- og Gadborfinnen det samme. Membranen fra Ryg- og Gadborfinnen fortsættes til Midten af de yderste Straaler i Halefinnen. Med Hensyn paa det större Hoved nærmer den sig til den fölgende Art, fra hvilken den iövrigt ved flere Kjendetegn let adskilles.

Nr. 16. Denne nye udmærkede Art adskiller sig ved flere let opfattelige Kjendetegn fra de övrige grönlandske *Clinus*-Arter. Dens forholdsviis store Hoved har langt större Öine og en kortere Underkjæve, end de forrige Arter. De forreste meget korte Pigge i Rygfinnen ere ikke forbundne med hinanden ved en fuldstændig Membrane, men staae næsten frit. Brystfinnernes Form er ligeledes forskjellig, idet Længden af de mellemste Straaler er aftagende, og Finnen saaledes lidt indskaaret i Randen. Den korte Halefinne har en lige Rand *(pinna æqualis)*, medens den er stærkt tilrundet hos de övrige Arter.

Nr. 17. Læser man med Opmærksomhed Beskrivelsen af *Blennius Gunellus* i *Fauna grönlandica*, opstaaer der Tvivl om Artsnavnets rigtige Anvendelse, og Tvivlen bliver til Vished naar man sammenligner i Virkelighed den grönlandske Fisk med den europæiske. Den har derfor tidligere været omtalt af mig som en nye Art under Navn af *grönlandicus*. Imidlertid passer den ufuldstændige Beskrivelse, som *Bloch* har givet af *Centronotus fasciatus* i *Systema piscium* pag. 165, ret vel til den, skjöndt den dertil leverede Tegning Tab. 37 kun i Hovedsagen, nemlig i de 2de mörke Tverbaand ved Öinene har Lighed med den grönlandske Fisk. Det vigtigste, som kunde siges imod en saadan Mening er, at *Centronotus fasciatus* skal efter *Bloch* være fra *Tranquebar*; men den tidligere af mig godtgjorte Urigtighed i det angivne Findested af *Aspidophorus decagonus* og af *Asp. monopterygius* svækker

denne Indvending aldeles. Det synes derfor rigtigst at lade den af Fabricius beskrevne grönlandske *Gunellus* beholde Artsnavnet *fasciatus*. Ved mit korte Ophold i Berlin 1851 befandt de *blochske* Exemplarer af de af ham beskrevne nye Fiskearter sig hos *Cuvier* i Paris; jeg veed derfor ikke om det *blochske* Exemplar af *Centronotus fasciatus* endnu kan sammenlignes.

Nr. 18. Denne Art er i Tegning aldeles forskjellig fra *Gunellus fasciatus*, hvis Straaleantal den heller ikke har i Rygfinnen. Den nærmer sig meget den europæiske, men Rygfinne-Pletternes ovale Form, og det at de strække sig höiere paa Siden af Finnen selv, tilligemed nogle andre smaae Forskjelligheder, synes imidlertid at fordre dens Adskillelse fra denne, saameget mere som denne Forskjel ogsaa viser sig efter Alders og Kjönsforhold. Den er temmelig udbredt igjennem det hele mellemste og sydlige Kysthav fra Holsteinborg til Julianehaab.

Nr. 19. Denne Fiskeart *(Lycodes Vahlii)* henhörer til de interessante Combinationer, som forbinde forskjellige Slægtsformer med hinanden. Den har i Tandforholdet noget tilfælleds med Söeulven *(Anarrhichas Lupus)*, imedens den i Finnernes Antal og Stilling stemmer overeens med Slægten *Zoarces Cuv.*, hvorimod Formen for Skjælbedækningen er den samme hos alle tre. Den har især megen Lighed med den nordamerikanske Aaleqvabbe, *Mitchills Blennius Labrosus**), fra hvilken Tandforholdet imidlertid aldeles adskiller den. Det förste Exemplar, paa hvilket Slægten *Lycodes* blev grundet, og som omtales i Oversigten over det kongl. V. Selsk. Forhandlinger i Aaret 1850—51, blev fundet af vor naturhistoriske Reisende i Grönland, Hr. *Vahl*, i Maven af en ved Julianehaab fanget *Scymnus borealis*. Exemplaret var

*) Jevnför *The Fishes of New-York described and arranged by S. L Mitchill, M. Dr.*, i *Transactions of the litterary and philosophical Society of New-York.* Vol. I. pag. 355—492. Afhandlingen er ledsaget af 6 Kobberplader, som give maadelige Afbildninger af et stort Antal Fiske.

altfor beskadiget til at Artskjendetegnet kunde bestemmes. I Efteraaret 1834 modtog jeg fra Hr. Pastor *Funch* i Omenak et mindre, men vel conserveret Exemplar, paa hvilket saavel Skjellene, som Tegningen er fuldkommen erkjendelig. Jeg har havt til Eftersyn fra Hr. Dr. *Thienemann* i Dresden, en under Navn af *Blennius Lumpenus* fra Island ham tilsendt udstoppet Fisk. Exemplaret er slet udstoppet og noget mutileret, imidlertid beviser det, at Slægten *Lycodes* ogsaa træffes i Havet omkring Island; dog er jeg ei i Stand til at bestemme om Arten er *Vahlii*, med hvilken den i Henseende til Tændernes Form stemmer overeens.

Nr. 20. I Efteraaret 1833 erholdt jeg en Rognfisk af denne nye Art, indsendt af Kjöbmand *Möller*, dengang paa Fiskenæsset. Den var ogsaa taget ud af en Haifisks Mave, dog var saavel Tegningen som Skjællene vel vedligeholdte; da den imidlertid ikke kunde sammenlignes i den Henseende med *Vahls* Exemplar af foregaaende Art, blev det ubestemmeligt, om den var af samme Art; et af Pastor *Funch* i Efteraaret 1834 modtaget Exemplar med samme Tegning og Skjælbedækning og som var en Melkefisk, viste, at begge maa danne en egen Art, der er væsentlig forskjellig fra den foregaaende baade ved en mindre Udbredning af Skjællene og ved den netformige Tegning paa Siderne af Legemet.

Nr. 23. Hr. *Vahl* har indsendt fra Godthaab den Laxeart, som Grönlænderne kalde *Kapisalirksoak*, og i hvis Beskrivelse *Fabricius* troede at gjenkjende den almindelige Lax *(Salmo Salar)*. Det kan ikke nægtes, at det indsendte Exemplar er saa overeensstemmende med Laxen, at den ikke meget store Forskjel i nogle faa relative Maal, f. Ex. Hovedets Længde, Afstanden af Rygfinnen o. s. v. og den ligesaa ubetydelige Forskjel af en Straale mere eller mindre i nogle Finner ikke bör begrunde en Artsforskjel efter et eneste 20 Tommer langt Individuum, som var en Han, og som blev umiddelbart sammenlignet med et 30 Tommer langt

Individuum af en Rognfisk fra Bornholm. Indtil videre beholder den derfor Artsnavnet: *Salar*.

Nr. 24—26. Jeg kan vel iblandt de Individuer af Örredarterne, som Museet besidder fra Grönland, erkjende i det mindste 2 forskjellige Arter, men til hvilke *Fabriciske* Benævnelser de svare, maa jeg endnu lade staae uafgjort, indtil et större Antal bedre conserverede Individuer sætte mig i Stand til en fuldstændig Sammenlining af Formerne igiennem forskjellige Aldere, da ingen Efterretninger om de erholdte Stykkers Levemaade og specielle Opholdssted ere blevne mig meddelte.

Nr. 29. Jeg tager ikke i Betænkning at ansee *Clupea Encrasicholus* i *Fabricii Fauna grönlandica* for at være den her opstillede nye Art *Paralepis borealis*. Det er vist usandsynligt, at hiin Art skulde forekomme i det grönlandske Hav. Den bliver allerede meget sjelden hos os og i det norske Kysthav; heller ikke bliver den anfört i *Mitchills* citerede Afhandling om Fiskearterne i en Zone, der strækker sig saa langt mod Syd af Nordamerika, at den tildeels optager i sig de climatiske Forholde, som tilkomme Middelhavet, og hvor den i Fölge sit sydlige Opholdsted maatte forekomme, hvis den gik saa langt imod Vesten, og hvor den tillige vanskeligt kunde oversees, da den lever i saa store Flokke. Det er meget rimeligt, at *Fabricius*, som vist ikke af *Autopsie* kjendte *Clupea Encrasicholus*, har urigtigen tydet*) de Stykker af den sölvblanke Fisk, som han ofte traf i Sælhundenes Mave, og at disse have været af *Paralepis borealis*, som efter Breve fra *Vahl* og flere Correspondenter i det sydlige Grönland, meget ofte træffes i Maven af Sælhunde. Slægten *Paralepis* er her bleven henstillet i Laxefamilien paa Grund af at saavel dens Rygfinne som Gadborfinne ikke blot har ledede.

*) *Hanc (Clupeam Encrasicholum) sæpe in ventriculis Phocarum inveni, semper autem tam mutilatam, ut descriptionem ritam dare non potuerim. Fn. gr. pag. 183.*

men endogsaa delte Straaler *(Radii compositi)*, og at disse allerede begynde med den anden Straale forfra talt. Den anden Rygfinne er en virkelig Fidtfinne *(pinna adiposa)* af samme Textur, som Fidtfinnen hos *Scopelus* og hos Lodden *(Mallotus arcticus)*. Den grönlandske Fiskesamling i Museet har ikke erholdt flere, end de to i Oversigten af det kgl. D. V. Selsk. Forhandlinger i Aaret 1829—30 omtalte Exemplarer. Derimod erholdtes i Efteraaret 1835 et Individuum af denne Art fra Island, hvilket blev indsendt af Hr. Landphysicus *Thorstensen*. Det var taget ikke langt fra Reikavig. Det stemmer aldeles overeens med de grönlandskeExemplarer.

Nr. 50. I Aaret 1832 blev et eneste Exemplar af denne nye *Scopelus*-Art indsendt fra Jacobshavn af Hr. Missionær *Funch*. Det har lidt betydeligt ved Rivning paa Overfladen, saa at det sölvglindsende Overtræk næsten allevegne var forsvundet og kun faa af de fordybede Punkter langs med Bugprofilet paa begge Sider vare tilbage. En stor Deel af Halefinnen var brækket. En fuldstændig Beskrivelse af denne Art vil efter dette Individuum ikke kunne affattes, dog er Arten selv ved Antallet af Straalerne i Rygfinnen, hvilket stiger der til 12, og i Gadborfinnen, som er 17, at erkjende som forskjellig fra den af *Ström* i Naturhistorieselskabets Skrifter 2det Bind, 2det Hefte pag. 15 beskrevne, og Tab. 1 Fig. 2 afbildede, men ikke navngivne Art, hvilken af Professor *Nilsson* er bleven kaldet *Scopelus borealis*. Den skal efter *Ström* have 9 Straaler i Rygfinnen og 10 i Gadborfinnen (15 Straaler derimod efter *Nilsson* i den sidste).

Nr. 52. Denne Art er forskjellig fra Kulleren, hvis systematiske Navn den förer i *Fauna grönlandica*, derved, at Overkjæven er lidt kortere, end Underkjæven, at Hagetrevlen er kort og haarformig, og at Halefinnen ikke er vinkelformigt, men bueformigt indskaaret. Den har ogsaa en smal ligefarvet Sidelinie, imedens Kulleren har en bred og

sortfarvet, og den mangler, som *Fabricius* bemærker*), den sorte Plet strax bag Brystfinnerne. Jeg har forelöbigt, da jeg ikke kan finde dens Navn iblandt de amerikanske Torskarter kaldet den *Agilis* efter dens lette og hurtige Bevægelser.

Nr. 54. Af Grönlændernes *Saraudlirksoak*, som *Fabricius* efter den ham meddelte Beskrivelse holdt for at være *Gadus Morrhua*, har jeg kun erholdt et eneste 25 Tommer langt Exemplar. Det er i Tegningen betydeligt, og i de relative Maal noget forskjelligt fra den Torskart, de nordiske Faunister kalde *Gadus Morrhua*, idetmindste fra Kattegattet. Indtil den grönlandske kan sammenlignes i flere og forskjelligt store Exemplarer, vil intet med Sikkerhed kunne afgjöres i Henseende til Artens Selvstændighed. Den har derfor ikke erholdt et bestemt Artsnavn, saa meget mindre som vi ikke kan ansee det for afgjort, om Kabliauen fra Newfoundland er eensartet med den skandinaviske. Dr. *Mitchill* antager vel ligefrem denne Identitet**); men Arten er saa vidt jeg veed ikke umiddelbart sammenlignet, og Forfatteren anförer endnu i *Differentia specifica* det paa den nordiske Kabliau ikke anvendelige *Linnæiske* Udtryk.

Nr. 55. Fabricii Gadus barbatus er meget forskjellig fra den europæiske *Gadus barbatus Bl.* og er overhovedet ingen af de bekjendte europæiske Arter. Begge Kjæverne ere omtrent lige lange ved lidt aaben Mund, eller Underkjæven er kun ubetydeligt kortere, end Overkjæven, naar Munden er lukket. Halefinnen har et meget fladt bueformigt Udsnit, og den paa sædvanlig Maade böiede Sidelinie har samme Farve som Siden. Kroppens Farve og Tegning ligne meget den almindelige Torsk, *Gadus Callarias.* Indtil denne Art kan sammenlignes med nord-

---

*) *Licet multa hujus species individua contemplatus sim, nunquam maculam nigram ad pinnas pectorales indagare valui.* *Fn. gr.* pag. 143.

**) *Mitchill* l. c. pag. 365.

amerikanske Arter af *Morrhua*-Slægten, er den blevet opstillet i Museet under det grönlandske Navn: *Ovak*.

Nr. 36. Ved en senere gjennemfört Sammenligning med et Exemplar fra Norge af *Virens*, som jeg dertil erholdt af Professor *Nilsson*, er jeg kommen til den Overbeviisning, at *Fabricii* hypothesiske Bestemmelse er den rigtige, thi den ubetydelige Forskjel, som nogle relative Maal give, blive meget usikkre, da Museets Exemplarer have været nedlagte i tört Salt, og derfor uregelmæssigt sammenkrympede. Straale-Antallet i de uparrede Finner stemmer, med Hensyn paa Rygfinnerne, ganske overeens med det, som *Linné* anförer for *Virens* i *Fauna svecica*, nemlig: förste Rygfinne 15, anden Rygfinne 20, tredie Rygfinne 19. Gadborfinnerne afvige noget fra hiin Angivelse, thi förste Gadborfinne har 26 Straaler og anden 22. At det ikke kan være *Sabines* af Dr. *Leach* benævnte *Gadus polaris*, viser Antallet af Straalerne i begge Gadborfinnerne; om den derimod er at ansee for *Gadus carbonarius Sabine*, som blev fanget paa Vestkysten af Davidsstræde, kan vel ikke saa let afgjöres, da intet Kjendemærke tilföies.

Nr. 41. Den her opstillede nye Art af Slægten *Motella* er endnu meget uvis, da den kun er bygget paa tvende Individuer, som blev udtaget af Maven af en Klapmydse *(Phoca cristata)*, der blev fanget ved Omenak imellem 71° og 72° N. B. Begge Individuer ere beskadigede. De udmærke sig ved Længden af den förste Straale i den forreste uudviklede Rygfinne, hvilken Straale næsten er ligesaa lang som Hovedet. Den har kun tvende Trevler, en ved hvert Næsebor; og Gadboret sidder længere tilbage, end hos *Motella Mustela*.

Nr. 42. Denne nye Art af samme Slægt adskiller sig fra alle europæiske Arter derved, at Halefinnen er fladt bueformigt indskaaret. Den bærer tvende Hud-Trevler paa Spidsen af Hovedet, en for hvert Næsebor; og en Hudtrevl under Hagen. Den har en hvid sölvglindsende

Farve. Straalernes Antal i Gjellehuden er det normale for Torskeslægten, nemlig syv. Den nederste Mavemunding omgives af otte enkelte Blindtarme. Intet Spor fandtes til Svömmeblære. Af de ti Individuer, som jeg efterhaanden har erholdt, var intet under 2 Tommer og 7 Linier, og intet over 2 Tommer og 11 Linier. I de Exemplarer, hvis Bughule blev aabnet, fandtes ingen tydelige Spor til Forplantningsorganer; man har altsaa Grund til at antage, at Individuerne af den angivne Störrelse ere af en meget ung Alder.

Nr. 43. Da denne nye og mærkværdige Fiskeart vil blive afhandlet i det andet Bidrag, som trykkes tilligemed denne Indledning, vil den fuldstændige Udvikling af de Grunde, der have foranlediget mig til at opstille en nye Slægt for den, blive gjort gjældende i Bidraget selv. Den er fanget ved Fiskenæsset, og indsendt af Hr. Coloniebestyrer *Kielsen* under den grönlandske Benævnelse *Amersulak.*

Nr. 44. I en endnu ikke trykt Afhandling, som blev meddelt Selskabet*), har jeg ifölge umiddelbar Sammenligning beviist, at den grönlandske Berglax er en fra den ved de norske Kyster forekommende og af *Ström* og *Gunnerus* beskrevne, forskjellig Art. Da Betydningen af Benævnelsen *Macrurus rupestris* var Icthyologerne almindeligst og fuldstændig bekjendt efter den Beskrivelse og Afbildning, som *Bloch* har leveret**), og som ere forfærdigede efter Exemplarer fra Grönland, saa syntes det rigtigst, at den grönlandske Art blev i sin tidligere Besiddelse af det systematiske Navn *Macrurus rupestris Bl.*, og at den norske Art fik et nyt Artsavn, til hvilket den förste Opdager af denne mærkelige Slægtsform burde give Anledning, hvorfor jeg kaldte den

*) See Oversigt over det Kgl. danske Vidensk Selsk. Forhandlinger i Aarene 1828 – 29

**) *Ausländische Fische.* Tab. 177.

Macrurus Stroemii. Professor *Nilsson* har*), hvis hans Art er den samme som *Ströms*, hvilket er at formode, endskjöndt det opstillede Artsmærke ikke passer til det bergenske Individuum, som jeg har sammenlignet, kaldt den *Lepidolepus norvegicus.*

Nr. 47. Det synes som, at *Pleuronectes platessoides* tilligemed *Pleuronectes Limandoides Bloch* bör, naar man vil fölge de samme Grundsætninger, som have bestemt *Cuvier* til at danne de i hans *Regne animal* opstillede Underslægter, ogsaa danne en egen Underslægt, hvis Plads vil være imellem *Platessa* og *Hippoglossus*; denne Underslægt har ligesom *Platessa* Tænderne i Kjæverne stillede i en eneste Rad, men adskilles fra denne ved det större Gab og de meget spidse, længere fra hinanden staaende og i Kjævernes forreste Deel længere Tænder, som i begge Mellemkjævebenene sidde med regelmæssigt aftagende Længde ligened til Mundvinkelenden af disse; imedens hos *Platessa* Tænderne ere stumpe, omtrent af lige Længde, i Overkjævebenets höire Arm (paa Öiesiden af Hovedet) staae enten ingen, eller fra 2 til 4 Tænder. Denne nye Underslægt vil have det store Gab og spidse Tænder tilfælleds med *Hippoglossus*; men hos denne ere Tænderne fortil i Kjæverne stillede i flere uregelmæssige Rader og ere afvexlende i Störrelse, imedens de ere stillede i en Rad med regelmæssigt aftagende Længde hos den nye Slægt, som ved otte Straaler i Gjællehuden adskiller sig baade fra *Platessa* og fra *Hippoglossus*, hvilke, ligesom de övrige af mig undersögte Underslægters Arter kun have syv Straaler. Vi kunde kalde denne Underslægt *Citharus* efter en af *Rondelet* navngivet *Citharus asper* fra Middelhavet, som *Cuvier* anseer for at være *Pleuronectes Limandoides Bl.*, der findes i Nordsöen; men Individuer fra begge Localiteter synes endnu ikke at være umiddelbart sammenlignede.

*) *Prodromus Ichthyologiæ scandinavicæ auctore S. Nilsson*, pag. 51.

Nr. 53. At *Fabricii Ophidium viride* ikke kan henföres under Slægtsformen *Ophidium*, endskjöndt den nærmer sig mere til denne, end til Aaleslægten, er blevet oplyst i en tidligere Meddelelse til Videnskabernes Selskab*). Den danner en egen Slægtsform, som bærer Navnet *Gymnelis* af den aldeles nögne Hud. Iblandt de fra flere Steder i Sydgrönland og Mellemgrönland i de sidste 3 Aar indsendte Individuer viser sig en betydelig Forskjel i Rygfinne-Pletterne og i Kroppens Tegning, men kun en ringe i de relative Maal. Det har endnu ikke været muligt at bestemme, om disse Individuer henhöre til forskjellige Arter; men jeg haaber, inden det Bidrag i hvilket denne Slægtsform skal afhandles, vil blive færdigt til Trykken, at kunne ved bedre Exemplarer blive sat i Stand til at have en bestemt Mening derom. De mest paafaldende Varieteter ere forelöbigt i Fortegnelsen betegnede med egne Navne, men ikke optagne som Arter under Löbenummerne.

Nr. 54. Beskaffenheden af de indsendte Exemplarer af *Tobis* har ikke tilladt ved en fuldstændig gjennemfört Sammenligning at afgjöre til hvilken af de europæiske, i den senere Tid adskildte Arter, *Tobianus* og *Lancea*, den grönlandske *Tobis* henhörer, eller om den er en fra begge forskjellig Art, dog skulde jeg af flere Grunde erklære mig for den sidste Mening, hvorfor den ogsaa er optaget i den grönlandske Samling under Navn af *Ammodytes dubius*. Hos denne Art tager Rygfinnen sin Begyndelse ligefor Spidsen af den til Kroppens Side udstrakte Brystfinne, ligesom hos *Ammod. Tobianus*, med hvilken den ogsaa har de smaae med en kort Pandestilk forsynede Mellemkjæver fælleds, men dens Hoved er betydeligt kortere end hos den sidste, hos hvilken Hovedet forholder sig til Totallængden som 1 til $4\frac{1}{2}$ efter *Yarrell*, hvorimod Hovedet indeholdes 6 Gange i Totallængden hos *dubius*; hos et Indivi-

*) Beretningen om det kongl. Vidensk. Selsk. Forhandlinger 1830 og 1833.

duum af sidste af otte Tommer og en Linies Længde gav Hovedet et Maal af en Tomme og fire og en halv Linie. Öinenes Stilling nærmere til Mundspidsen end til yderste Kant af Gjællelaaget, og det lidt sammentrykte Legeme har den grönlandske Art fælleds med den europæiske *Ammod. Lancea.* Den har ogsaa et större Antal af Straaler i Rygfinnen og Gadborfinnen, nemlig i förste 64 og i sidste 33*), hvorimod efter *Yarrell Ammod. Tobianus* har 55 i Rygfinnen og 29 i Gadborfinnen, *Lancea* 51 i Rygfinnen og 25 i Gadborfinnen.

Nr. 56. Fabricius taler om *Squalus Acanthias* i Udtryk, som lader formode, at den ikke burde være sjelden i det sydlige Grönland. Han siger: "*Usus et captura etiam communis; capitur tamem præsertim hieme per foramina glacici*". Og dog har jeg ikke endnu kunnet erholde denne Art, hverken fra Julianehaab eller fra Frederikshaab, hvorimod jeg fra begge Steder flere Gange har bekommet den næstfölgende *Nr. 57*, som er en nye Art, hvilken jeg tilforn har beskrevet under Navn af *Spinax Fabricii***), det synes derfor rimeligt at antage, at *Fabricius* har troet i den nye Art at erkjende *Squalus Acanthias*, hvilken sidste altsaa burde udslettes af Fortegnelsen paa de grönlandske Fiske.

Ved Slutningen af disse Anmærkninger vil jeg meddele Efterretning om en i flere Henseender mærkværdig grönlandsk Fiskeart, men som desværre er modtaget i en saadan Tilstand, at det ikke er muligt at bestemme med Nöiagtighed dens systematiske Plads, eller at give en tilfredsstillende Beskrivelse af den. Det modtagne Individuum blev, efter skriftlige Meddelelser fra Capitainlieutenant *Holböll*, fundet og opkastet paa Stranden ved Godthaab efter en meget svær Storm. Ravne og Maager havde allerede opædt den störste Deel af Bugfladen fra Gad-

*) *Fabricius* har talt 67 og 34.

**) See Beretningen om det kongl. Vidensk. Selsk. Forhandlinger i Aaret 1828—29.

boret til Halefinnen og udhakket flere Stykker af Hovedet, hvis Been vare stærkt forknuste. Af Gjæller, Sandseorganer var intet, og af Indvolde kun Stumper tilbage. Den blev nedlagt i Saltlage og ankom til Museet i en halv flydende Tilstand.

At den henhörer til Beenfiskene viser Texturen af Benene tilstrækkeligt. Disse ere fibröse, dog ere de i samme Grad cellulöse som hos *Cyclopterus*, *Lophius*, og endnu nærmere som hos *Orthagoriscus Mola*. Endvidere kan den systematisk henstilles iblandt de Beenfiske, som have bevægelige Kjæver, thi Mellemkjævebenene og Sidekjævebenene forholde sig paa den sædvanlige Maade, saavel i Henseende til Dannelse og Beliggenhed, som i Henseende til Bevægelighed, og ere begge besatte med flere uregelmæssige Rader koniske, spidse og hule Tænder, af hvilke de i den bageste eller indvendige Rad ere de störste; de aftage i Störrelse i de udadfölgende Rader, og i den yderste eller udvendige Rad rage de neppe op over Hudens Overflade. De större Tænder ere ikke fastvoxne i Kjævebenene, men kun forbundne dermed ved en elastisk Hud, hvorfor de kunne böies ned imod Svælget ligesom mange af Tænderne, især Ganetænderne hos Gjedden (*Esox Lucius*) og andre Fiske.

Gjællerne vare udrevne af de rummelige, med en glat Hud beklædte, og i en stor rund hudrandet Aabning bag Brystfinnernes nederste Hjörne næsten som hos *Lophius piscatorius* sig endende Giællehuler. At den henhörer til de blödfinnede Fiske vise Straalerne i Rygfinnen, som alle ere ledede, og af hvilke allerede den anden er tvedeelt. Da Bugranden fra Gadboret af fortil indtil Begyndelsen af Struben er heel, synes det ikke urigtigt at antage, at hvis den skulde henhöre til bugfinnede Fiske, maatte man enten kunne see Bugfinnerne, eller Spor til det Sted hvor de havde siddet, og da dette nu ikke er Tilfældet, bliver det sandsynligt, at vor Fisk har henhört, enten til de brystfinnede eller til de barbugede Fiske. Uagtet den i meget har Lighed med *Cyclopterus*-Slægten er jeg dog mere tilböielig til at hen-

före den til de barbugede Fiske, hvor den dog vilde staae ganske isoleret og uden Overgang til nogen af denne Ordens Slægter. Exemplaret er fra Spidsen af Underkjæven, som rækker lidt ud over Overkjæven, til er Spidsen af Halefinnen, 23 Tommer langt. Legemets Omrids kan kun ved Tilnærmelse bestemmes; det er ved Mundvigen næsten ligesaa bredt som höit, dog er Breden noget mindre, henimod Halen bliver det mere og mere sammentrykt, og tilsidst bliver Höiden flere Gange större, end Breden; Bugen synes at have været convex og hængende. Den störste Höide over Bugens Midte indeholdes omtrent $2\frac{1}{2}$ Gang i Totallængden. Fiskens hele Form har nogen Lighed med Arterne af Slægten *Antennarius*, kun er Hovedet ovenpaa meget fladt. Huden erindrer meget om *Cyclopterus spinosus*; den er besat med en Mængde store, lavt kegleformige Beenplader, hvis Midtpunkt ender sig i en kort, glat, stump Spids, nedenfor hvilken der udgaaer dybe uregelmæssige Furer til Randen, saa at deres Overflade bliver stjerneformigt stribet. De have en Diameter af 10—14''' og en Axe som er 2—4''' og staae omtrent paa 14—16''' Afstand fra hinanden. Paa Hovedet findes ingen saadanne Plader. *Membrana branchiostega* har 6 Straaler. Brystfinnen er kort og sammensat af 12 Straaler. Rygfinnen sidder tæt ved Halefinnen og har 9 Straaler. En Deel af Halefinnen er afrevet, og i det tilbageblevne Stykke tælles 5 Straaler.

Den Deel, som især giver den et paafaldende Udseende, og hvorved man forledes ved förste Öiekast til at see i den een eller anden Art af *Antennarius* eller af *Lophius*, er en $6\frac{1}{2}$ Tommer lang og 2 Linier tyk Beenstraale paa Midten af Hovedet. En tyk med smaae dybtliggende Skjæl besat Hud bedækker dette Been, hvorved Straalen i sin Heelhed faaer en Diameter af $4\frac{1}{2}$''', eller en Tykkelse af en Örns Pennepose. Beenstraalen selv er artikuleret til et bevægeligt Grundbeen ligesom Straalerne i en Rygfinne, kun med den Forskjel, at det ligger horizon-

talt paa Profilet af *Craniet* i en fordybet Rende, i hvilken det kan bevæges noget frem og tilbage ved egne Muskler. Fra dette Been gaae andre Muskler til den nederste Ende af Straalen, ved hvilke denne bevæges fra den horizontale til den perpendikulaire Stilling. Man kan see den samme Dannelse, men efter en formindsket Maalestok ved de meget tynde, men lange Straaler paa Hovedet af en Bredflab *(Lophius piscatorius)*. Ved Straalens överste Ende udbreder den samme bedækkende tykke Hud sig i en rhombisk Lap eller Skive, hvis Sider ere parallele med Hovedets Sider. Fra denne Skives överste Hjörne udgaaer en tyk, noget sammentrykt Hudtrevl, der deler sig i tvende korte Trevler, som vistnok have været betydeligt længere, end de nu ere, da deres Ender vise en afrevet Rand. Fra hvert Sidehjörne udlöber en lignende, men meget længere Trevl, hvoraf den bagerste er dobbelt tvedeelt, og har, maalt til Spidsen af den længste Fibrille, en Længde af 5 Tommer og 4 Linier, den forreste derimod kun tredeelt og har en Længde af 4 Tommer og 8 Linier. Ved Basis af Skiven begynder en kort Dobbeltrad af Trevler i den överste Ende af Straalen og paa dens bagerste Rand. Hver Rad sidder paa den udvendige Side af Randen, og bestaaer af 5 paa hinanden fölgende tæt til hinanden staaende og i Længden betydeligt aftagende Trevler; begge Rader tilsammen have saaledes 5 Par Trevler. Det överste Par af disse Trevler dele sig i tvende ulige lange Grene, af hvilke den kortere igjen er tvedeelt. Længden af disse Trevler fra Roden til Spidsen af den længste Gren er henved 8 Tommer. De fölgende 4 Par ere udelte; det förste af disse er $6\frac{1}{2}$ Tomme langt, og det nederste $1\frac{1}{2}$ Tomme langt. Huden paa Trevlerne er ligeledes bedækket med smaae runde, dybtliggende Skjæl. See Tab. IV.

Saa ufuldstændig end den meddelte Beskrivelse maatte blive, vil man dog heraf see, at denne Fisk danner en mærkværdig Overgangsform, der forbinder flere fra hinanden staaende Slægtsformer med hin-

anden. Denne nye Fiskeart betegnes indtil videre med Navnet: *Himantolophus groenlandicus.*

Vende vi nu tilbage til en Sammenligning imellem de tvende, i det foregaaende leverede Fortegnelser vil det strax falde i Öinene, at Antallet af de grönlandske Fiskearter, efter Udslettelsen af fire Arter i den *fabriciske* Fortegnelse, er steget fra 43 til 60 i den nye Fortegnelse. Blandt hine tre og fyrgetyve ere otte, for största Deel europæiske Arter, som jeg hidindtil ikke har kunnet erholde fra Grönland, hvis Forekomst der altsaa ikke kan ansees for bekræftet ved denne Fortegnelse, skjöndt der neppe kan være Tvivl om, at en eller anden af disse Arter, virkelig findes der, f. Ex. *Squalus maximus, Pleuronectes Hippoglossus,* en Aaleart o. s. v. De tilbageblevne fem og tredive Artsnavne indbefatte tretten, som maatte forandres, af hvilke otte, og deriblandt det nye Slægtsnavn *Gymnelis viridis* ikke forekomme i den europæiske Fauna; en Art, nemlig *Paralepis borealis* (Fortegnelsens *Clupea Encrasicholus*) er siden ogsaa fundet i det islandske Hav. Allerede ved den nödvendige Forandring af saa mange Artsnavne i *Fabricii* grönlandske Fiske-Fauna, har denne faaet en stor Tilvæxt af saadanne Træk, som gjör den forskjellig fra den europæiske, hvilke i den ældre Fortegnelse indskrænke sig kun til nogle faa Arter, som *Cottus scorpioides, Pleuronectes platessoides* o. s. v. Men denne Forskjel foröges endnu betydeligen ved de atten, i den anden Fortegnelse tilkomne nye Arter. Iblandt disse gives der fem Slægtsformer, nemlig *Triglops* med en Art, *Lycodes* med to Arter, *Campylodon* (*Notacanthus*) med en Art, *Bythites* med en Art og *Himantolophus* med en Art, som ere nye; kun en eneste af disse Slægter er nyligen bleven bekjendt at forekomme i Europa, nemlig *Lycodes* i det islandske Kysthav, med en endnu ikke fuldkommen bestemt Art. Af de tilbageblevne elleve Arter findes kun en i den europaiske Fauna, nemlig *Motella mustela*; en er tvivl-

som som nye Art, *Gasterosteus dimidiatus*, de övrige ere hidindtil kun trufne i det grönlandske Hav.

Der fremgaaer saaledes som Hovedresultat af denne Sammenligning, at den grönlandske Fiskefauna er baade i Slægts- og Artsformer betydeligt forskjellig fra den europæiske, og at næsten Halvdelen af dens Arter endnu ikke ere fundne i det saa nærgrændsende islandske Kysthav.

En Sammenligning imellem den grönlandske Fiskefauna og dens Modsætning efter den geographiske Længde, eller de Fiske-Arter, som træffes i Havet uden for *Kamschatka* vilde her have været paa sit rette Sted, og det gjör mig ondt, at jeg ikke er i Stand til at overvinde de Vanskeligheder, som staae i Vejen for en saadan Sammenligning, hvoriblandt den vigtigste naturligviis er Mangel paa Materialier. For Kamschatkas Fiske kan jeg kun benytte *Pallas Zoographia rosso-asiatica*, og de af *Tilesius* i Skrifterne af det kaiserlige Akademie i Petersborg leverede Monographier, men hos begge ere Beskrivelserne ofte saa ufuldstændige, at man, uden at see Originalerne, hvilket *Cuvier* tildeels har haft Lejlighed til, ikke vil være i Stand til at have nogen Mening om Arten. Vel er en Deel af disse Fiskearter reviderede i *Cuviers* og *Valenciennes's* store Værk, men dette indeholder endnu kun den största Deel af de pigfinnede Beenfiske; ved de vanskeligste og paa Arter i begge Have talrige Slægter *Salmo* og *Gadus* savnes der endnu saadan Kritik. Hertil kommer, at skulde Sammenligningen i sin Detail give paalidelige Resultater, maatte enten de grönlandske Fiske sammenlignes blot med de ved Asiens Östkyst, men i Fortegnelserne er det ikke altid angivet, om en Art er truffet i det asiatiske eller amerikanske Kysthav, og man maa altsaa tage begge sammen, eller ogsaa maatte paa den anden Side tillige Östkysten af det nordligste Amerika föies til Grönlands *Fauna*, men deels levere de engelske Polarreiser for lidt og for ubearbeidet Material, deels kan man i det, som Amerikanerne have leveret, ikke komme ret langt udover den 53° N. B. Imidlertid giver et Blik paa de Fortegnelser, som man

kan udkaste over begge Haves Fiskearter, dog nogle ikke uvigtige Resultater. Antallet af Arterne vil omtrent blive det samme i begge, naar man sætter den sydlige Grændse for Kamschatkahavet at være den 50° og den nordlige at være den 66° N. B.; det vil saaledes strække sig fra de nordlige kuruliske Öer til Östcap paa den asiatiske og til Kotzebue-Bugten paa den amerikanske Side. Den grönlandske *Fauna* derimod vil indsluttes imellem Sydkysten af Julianehaabs-District og Colonien Upernavik, som det nordligste Punkt, hvorfra Museet har erholdt Bidrag, eller imellem den 60° og 73° N. B.

Der gives kun faa og for största Deel de samme Familier i begge Faunaer, hvortil disses Fiskearter henhöre; det er Familierne *Cyclostomi, Plagiostomi, Anguillares, Discoboli, Pleuronectini, Gadini, Clupeoides, Salmonei, Gobioides* dog kun sammes ene Afdeling eller Underfamilien *Blennioides*, og endelig Familien *Scorpioides*, som forekommer paa begge Steder. Den grönlandske *Fauna* viser i den fabriciske Slægt *Campylodon*, som *Cuvier* henregner til Familien *Scomberoïdes* den eneste Undtagelse herfra, thi Forekomsten af *Labrus exoletus* efter *Fabricius* er endnu alt for uvis til, at man kan optage Familien *Labroides* i denne Sammenligning. Kamschatkas *Fauna* har i *Trichodon Stelleri Cuv.**) en Repræsentant af Familien *Percoides* forud for den grönlandske, foruden den mærkværdige Slægt *Chirus*, hvis man af den vilde gjöre en egen Familie**). Maaskee kunne endnu Familien *Cyprinoides* tilföies, som i Grönland aldeles mangler.

De Familier, som have de talrigste Arter i den ene *Fauna* har dem ligeledes i den anden. Det er Ulkene, Sliimfiskene, Torskene og

*) *Histoire naturelle des poissons*, Vol. 3. pag. 154. Tab. 57; *Pallas zoographia rosso-asiatica*, Vol. III. pag. 235, hvor den kaldes *Trachinus Trichodon*. *Tilesius* har i *Mem. de l'Acad. imp. de Petersb.*, Tom IV. Tab. XV fig. 8—9 leveret en Afbildning af den.

**) Med Hensyn paa Antallet og Betydningen af Sidelinierne har denne Familie en analog Form i Grönland iblandt Sliimfiskene, nemlig *Clinus unimaculatus*.

Laxegruppen, som i begge have de fleste Arter. Saaledes finde vi af den förste Gruppe otte, eller tages Labradorkysten og de norden for samme liggende Landes Fiske med i Regningen, ti Arter i den grönlandske *Fauna*, imedens det asiatisk-amerikanske Hav tæller tolv Arter. Af Sliimfiskene, Söeulven *(Anarrhichas lupus)* indberegnet, gives i Grönland otte Arter, og omtrent det samme Antal findes ved Kamschatka; det sidstes Hav nærer sex Arter af Torskefamilien, hvorimod der opholder sig af denne Familie i det mindste ti Arter i det Grönlandske. De til Laxefamilien henhörende Fiske udgjöre i det sidstnævnte Hav syv til otte Arter, hvorimod Kamschatka-Havet vist nok vil have et noget större Antal, naar man engang bliver istand til nöiere at bestemme de i *Pallas's Zoographia rosso-asiatica* derhen hörende Arter, men disse synes at henhöre til et færre Antal Slægtsformer. I enhver af de sammenlignede *Faunaer* indeholde altsaa de anförte fire Familier betydeligt mere end Halvdelen af deres samtlige Arter.

Den större Deel af Slægterne af de pigstraalede Beenfiske er fælleds for begge *Faunaer*, saaledes finde vi *Cottus*, *Aspidophorus*, *Sebastes*, *Gasterosteus*, af Sliimfiskene i det mindste *Gunellus* og *Clinus*, og endelig *Anarrhichas*; ogsaa af de andre Familier gives flere fælleds Slægter, saaledes *Salmo*, *Mallotus*, *Clupea*, *Gadus*, *Merlangus*, *Hippoglossus*, *Cyclopterus*, *Liparis*, *Anguilla* og *Ammodytes* iblandt de ledstraalede Beenfiske. Men der gives ogsaa i enhver af Faunaerne flere Slægtsformer, som findes i den ene, men mangle i den anden. Saaledes treffes i det grönlandske Hav iblandt de pigstraalede Beenfiske Slægterne *Triglops*, *Lycodes* og *Campylodon*, som alle tre mangle i Havet ved Kamschatka, hvorimod dette igjen har forud *Trichodon*, *Hemilepidotus*, *Blepsias* og *Chirus*. Næsten alle disse syv Slægter ere tillige eiendommelige for de tilsvarende Have. Ogsaa iblandt de straalefinnede Familier har den ene *Fauna* nogle Slægter forud for den anden; *Paralepis*, *Scopelus*, *Motella*, *Macrourus*, *Bythites*, *Citharus* og *Gymnelis* findes blot i Grönland:

Slægten *Platessa* forekommer ved Kamschatka, men ikke i Grönland. Af de rundmundede Bruskfiske har Grönland Slægten *Myxine*, Kamschatka derimod *Petromyzon* forud.

Vende vi os nu til Sammenligningen af Arterne paa begge Steder, ville vi finde, at Forskjellen bliver endnu större. Det forstaaer sig af sig selv, at de Slægter, som en af Faunaerne have forud, allerede meddele til denne en betydelig Forskjel i Arterne; saaledes har Grönland ti Slægter iblandt Beenfiskene, som ikke forekomme ved Kamschatka; disse indeholde i det mindste fjorten paa det sidste Sted manglende Arter, hvilke udgjöre betydeligt mere end en femte Deel af dets samtlige Arter. Undersögelsen vil altsaa kun omfatte de fælleds Slægter, hvis Antal for Beenfiskene belöbe sig til sytten. Disse frembyde især hos de pigstraalede kun liden eller ingen Overeensstemmelse med Hensyn til Indhold af Arter, som det fölgende vil vise. Af de grönlandske Ulkearter forekommer efter den Revision, som Slægten har været underkastet i *Cuviers* og *Valenciennes's histoire des poissons*, ikke en eneste Art i Havet ved Kamschatka. Vi finde kun imellem nogle Arter en stor Lighed, f. Ex. imellem *Cottus grönlandicus Cuv.* og *Cottus Jaok Cuv.*, og imellem *Cottus tricuspis Mus. Reg.* og *Cottus ventralis Cuv.*, hvorimod *Cottus Scorpioides* og *Cottus uncinatus Mus. Reg.* ikke synes at have nogen tilsvarende Art i det östlige Hav, som derimod i *Cottus pistilliger* og *Cottus diceraus* har Arter, med hvilke ingen grönlandsk kan sammenlignes. *Aspidophorus decagonus Bl.* er i mange Henseender forskjellig fra *Aspid. acipenserinus Pal.* og den anden grönlandske Art eller *Aspid. monopterygius* staaer endnu ganske allene i Systemet. Den grönlandske *Sebastes*, som er af samme Art som den nordeuropæiske eller *Sebastes norvegicus*, afviger fra den nordasiatiske, som *Pallas* kalder *variabilis*, ved de færre og mindre udviklede Pigge paa Hovedets Been, ved det afvigende Straaleantal i Finnerne, og endelig ved Farven af Legemet. Af Sliimfiskenes Arter er der ingen, som findes i begge *Faunaer*, undtagen Söe-

ulven (*Anarrhichas Lupus*); Arterne af denne Familie, som forekomme i Havet ved Kamschatka, synes, efter *Pallas's* korte Beskrivelser at dömme, endog tildeels at frembyde Former af Underslægter, som ere forskjellige fra de grönlandske; imidlertid udgjöre de Arter, hvis rudimentaire Bugfinne bestaaer fornemmelig af en kort spids Pig, eller *Gunellus*-Formen, det större Antal. *Blennius rosaceus Pal.* synes endog at forene *Gunellus*-Slægtens Form for Bugfinnerne med den Form for Halefinnen, som den grönlandske Slægt *Lycodes* har. I det mindste er den ene af Kamschatkas Arter af Slægten Hundesteile (*Gasterosteus*) nemlig *G. Obolarius* angivet som forskjellig fra den grönlandske. Af de 22 i foregaaende Fortegnelse opstillede pigstraalede Fiskearter forekommer altsaa kun Söeulven ved Kamschatka. De ledstraalede Fiske synes at opvise nogle flere fælleds Arter end den forrige Afdeling, i det mindste anföres i begge Faunaer *Gadus morrhua*, *Gadus Callarias* og *Hippoglossus vulgaris*. I det hele vil, naar man fölger begge Faunaers reviderede Fortegnelser, saaledes som de for Tiden kan gives, neppe mere end syv grönlandske Fiskearter forekomme i Havet ved Kamschatka.

Den samme Forögelse og tildeels forandrede Benævnelse, som efter det Foregaaende treffer den fabriciske Fortegnelse paa de grönlandske Hvirveldyr, vil ogsaa udvide sig til hans Fortegnelser paa de ringede Orme (*Annelides*), Krebsdyrene (*Crustacea*), Blöddyrene og de usymetriske Dyr, thi saameget fremgaaer af de rige Materialier, som ere opstillede i det kongelige Museum, at der forestaaer ogsaa for den Deel af *Fabricii Fauna grönlandica*, som indbefatter hine Dyreklasser, en betydelig Forandring saavel med Hensyn paa den systematiske Benævnelse, hvilken man i nogle Tilfælde neppe kan ane efter *Fabricii* Beskrivelse, som ogsaa paa Antallet af Arterne. I alle de nævnte Grupper ere nye Arter, i nogle endog nye Slægtsformer blevne beskrevne. Museet besidder saaledes flere Arter af *Annelider* fra Grönland, end *Fabricius* har optaget i sin *Fauna*, uagtet næsten alle hans *Lumbrici* og

Slægten *Spio* endnu ikke ere blevne indsendte, og dog synes kun 7—8 Arter at kunne tilbageföres paa Artsbenævnelserne i *Fauna grönlandica*. Iblandt de opstillede forekomme Arter af Slægterne *Nereis*, *Phyllodoce*, *Nephtys* og *Glyceris* i *Nereidernes* Familie; af Slægterne *Aricia*, *Ophelia* og *Cirrhatula* i Familien "*Ariciens*"; og foruden den egentlige *Arenicola* er blevet opstillet en nye til samme Familie henhörende Slægt *Eudora*. Lignende Tilvæxt frembyde *Crustaceerne* og Blöddyrene; af den sidstnævnte Række er foruden adskillige nye Arter ogsaa en nye Slægtsform opstillet, der er nær beslægtet med *Blainvilles Bursatella*. Af Dyrerigets sidste Række indeholder den grönlandske Samling ligeledes adskilligt Nyt, iblandt andet foruden en *Sipunculusart*, ogsaa en nye Underslægt i *Holothuria*-Familien og en gigantisk til *Comatula*-Slægten henhörende Haarstjerne (*crinoïde*), hvis enkelte Straaler have en Længde af otte Tommer.

De ichthyologiske Bidrag, for hvilke det Foregaaende tjener tillige som forelöbig Oversigt, vil deels indeholde Bestemmelser af nye Slægtsformer, hvor saadannes Indförelse ansees overeensstemmende med de af *Cuvier* fulgte Principier tilligemed Beskrivelse af disses nye og grönlandske Arter, deels Beskrivelser af nye Arter i allerede opstillede Slægter. Da den Orden, hvori Bidragene ville fölge paa hinanden, har været afhængig af de tilstrækkelige Materialiers Ankomst i Museet, og hvorvidt disse have været i en saadan Tilstand, at derefter strax kunde forfærdiges gode Tegninger, saa turde den systematiske Orden neppe blive den, som vil komme i Anvendelse.

Efterat Trykningen af Indledningen var rykket fremad, erholdt Museet den tredie Deel af Dr. *Richardsons Fauna boreali-americana*, som handler om Fiskene, og som er udkommet forrige Aar i London. Jeg seer mig derved i Stand til at tilföie i et Tillæg til Anmærkningerne over den af mig givne Fortegnelse nogle Efterretninger om, hvorvidt hiint vigtige Arbeide giver Oplysninger om og Bidrag til den grönlandske Fiske-*Fauna*, idet jeg her vil gjennemgaae de i Bogen anförte Arter, forsaa-

vidt som de henhöre til den sidstnævnte *Fauna*. Efter Planen skal *Richardsons* Værk optage alle Fiskearter, som forekomme i en Strækning fra Vestkysten af Nordamerika tversover Fastlandet til Östkysten af Grönland. Breden af dette Belte, som begynder imellem den 70° og den 75° N. B. er höist ulige og strækker sig saa ubestemt imod Syden, at nogle af de nordlige Fristaters Fiskearter ogsaa blive beskrevne. Det er kun det store mellemste Stykke af dette Belte, som Forfatteren har bereist; det er derfor især Ferskvands-Fiskene af Slægterne *Cyprinus, Salmo, Corregonus, Acipenser* o. s. v. i det paa Floder og Söer saa overordentligt rige Indland eller i de saakaldte Pelslande med deres nærmeste Tilgrændsning, som han har undersögt og beskrevet efter Naturen, men hverken den vestlige eller östlige Ende af Zonen har han besögt. De amerikanske Fiskearter paa Vestkysten har han derfor, uden at kunne meddele nyere Oplysninger om dem, anfört fornemmelig efter *Pallas* og *Tilesius*, og tillige benyttet de Dele af *Cuviers Histoire des poissons*, som indtil Fuldendelsen af hans Værk vare udkomne. De grönlandske Fiskearter fremstilles for os med faa Undtagelser saaledes som *Fabricii Fauna grönlandica* giver Veiledning dertil, og det synes ikke, at Forfatteren har i de engelske Museer fundet Leilighed til at see Fiske fra denne Localitet og at sammenligne dem med Exemplarer fra andre Steder. Hvad vi saaledes her alene kunde spörge om, er, om Fiskearterne i *Fabricii Fauna grönlandica* ere trufne ved de amerikanske Kyster af Polarhavet? om *Fabricii* urigtige Bestemmelser ere rettede? og om de nye Arter ere blevne fundne af Forfatteren?

Af *Cottus*-Familien ere kun *Cottus grönlandicus (Cuv.)* og *Sebastes norvegicus (Cuv.)* blevne fundne ved de nordamerikanske Kyster. Af den förste leverer Forfatteren en Beskrivelse og en god Afbildning (Tab. 95, Fig. 2) efter et Exemplar fra *Newfoundland*, og bemærker tillige, at Kapitain *J. C. Ross* anseer *Cottus quadricornis*, der anföres i Appendix til *Parrys* og *John Ross's* Polarreiser, for at være denne Art. *Cottus*

uncinatus finder jeg ikke iblandt de amerikanske *Cottus*-Arter, men vel en anden Art, som ligeledes har Tænder paa Ganebuerne ligesom hiin, men denne Art er en Ferskvandsfisk fra Columbiafloden. Den er ved sine talrigere Straaler i Ryg- og Gadbor-Finnerne og ved sin skarpe Hud tilstrækkeligt adskilt fra den grönlandske Art, og har faaet Navn af *Cottus asper;* den er afbildet Tab. 95 Fig. 1. *C. scorpioides* og *C. gobio F. Gr. (tricuspis Mus. Reg.)* anföres blot efter *Fabricius.* Det samme er Tilfældet med *Cottus (Aspidophorus) cataphractus*, hvorimod han optager *Aspidophorus monopterygius* efter *Cuvier* som en ny grönlandsk Art.

Foruden *Notacanthus Nasus (Campylodon Fabricii Mus. Reg.)*, som han angiver efter *Bloch* og *Cuvier*, optager han i Stedet for *Zeus Gallus Fab.* efter *Cuviers* Hypothese *Lampris guttatus* i den grönlandske *Fauna*, hvortil han finder en Grund meer fordi *Jerome Smith* anförer den iblandt Massachusetts Fiske, men samme Forfatter fortæller ogsaa, at *Zeus Faber* nyeligen er truffet i Bostonbugten*), og denne Art passer vist nok bedre til den af Grönlænderne beskrevne Fisk.

De fabriciske Arter af Familien *Gobioides* optages under de samme Artsbenævnelser som i *Fauna grönlandica.* Der beskrives under Navn af *Blennius Gunellus Lin.* et i Brændeviin aldeles afbleget Exemplar, som *Richardson* har erholdt fra Labradorkysten; Straaleantallet i Rygfinnen stemmer overeens med det hos den europæiske Art (*Gunellus vulgaris*), og hos den anden grönlandske Art (*Gun. affinis Mus. Reg.*), imidlertid restaurerer han den ved Brændevinet tilintetgjorte Farve ved at overdrage den fra *Fabricii* Beskrivelse af en anden Art i *Fauna grönlandica!* Af *Clinus*-Arterne omtales kun de to fabriciske Arter *punctatus* og *Lumpenus*, men af hvilke han ikke har truffet nogen. De tre nye Arter af *Clinus* forekomme ikke i Bogen, og med Hensyn til de tvende Arter af Slægten *Lycodes* ere vi lige nær med Bestemmelsen af *Sabines Blennius*

*) Jfr. *Natural History of the Fishes of Massachusetts by Jerome, V. C. Smith, M. D* Boston 1833, pag. 308.

polaris, da *Fauna boreali-americana* kun gjentager, hvad *Sabine* og *Ross* tidligere have ladet trykke.

Det er især i Laxefamilien, at denne *Fauna* vil tilbyde Ichthyologerne vigtig Hjelp til Arternes Sammenligning; ved den ville vi ogsaa sættes i Stand til at bestemme nöiagtigere de grönlandske Arter, naar först fuldstændige Exemplarer kunne erholdes. *Richardson* nævner kun foruden den egentlige Lax, som han ikke selv har truffet, de fire fabriciske Arter uden at optage dem med Löbenummer iblandt de amerikanske Arter, hvorved han yttrer, at *Salmo Carpio Fabr.* vel kunde være hans *S. Hoodii*, *Sal. alpinus Fabr.* hans *S. nitidus* og *S. stagnalis Fabr.* hans *Alipes*; *Sal. rivalis Fab.* vilde derimod, hvis den ikke er et meget ungt Individuum af en af de tre forannævnte Arter, være en virkelig nye af ham i Nordamerika ikke fundet Art. Fiskearter, der kunne henföres til Slægterne *Paralepis* og *Scopelus*, blive ikke omtalte.

I *Fabricii Gadus Æglefinus* og *Gadus barbatus* har Forfatteren, og som det synes uden at have seet dem, erkjendt tvende Arter, som ere forskjellige fra de Arter, hvis Navne de bære. Han har givet Navnet *Gadus Fabricii* til den förste, som i vor Fortegnelse förer Navn af *Gadus Agilis*, og han har kaldet den sidste *Gadus Ogak* efter de boothiske Esqvimoers Benævnelse af en Torskeart, som ikke videre beskrives. *Gadus virens Fab.* anseer han for at være *Gadus polaris Fab.*, og ved *Gadus Brosme Fabr.* bemærkes, at en den lignende Art *Brosme flavescens* forekommer ved Newfoundland. Der bliver ikke en eneste Art af *Motella* anfört, og der forekommer ingen Fiskeart, der kunde henföres til den nye Slægtsform *Bythites*. Med Hensyn paa den grönlandske Berglax, som ikke er forekommet Forfatteren, fölger han *Cuvier*, der som bekjendt antog, at den grönlandske og norske ere af samme Art og overeensstemmende med den ene Art fra Middelhavet.

Ophidium viride med dens mange Varieteter synes ikke at være bleven fundet paa Östkysten af Nordamerika, og vi kunne altsaa ikke

erholde nye Oplysninger om den; selv om *Ophidium Parrii*, der vel er en Art *Gymnelis* faaer man ikke fuldstændigere Underretning end den *J. C. Ross* har meddeelt. Sandaalen fra Newfoundland faaer Navn af *Ammodytes Lancea Cuv.*; derimod mener Forfatteren, at *Fabricii* grönlandske Art skulde være *Am. Tobianus Cuv.* eller den Art, som *Bloch* har afbildet Tab. 72, Fig. 2.

Förste Bidrag.

Slægten *Lycodes* og dens to grönlandske Arter.

Tab. V. og VI.

I de i Vinteren 1831 til Videnskabernes Selskab meddelte Bidrag til den grönlandske *Fauna*, til hvilke nogle i Aaret 1830 af den naturhistoriske Reisende, Candidat *Vahl*, i Grönland foranstaltede Indsamlinger ved Nennortalik, omtrent under 60° N. B., havde leveret Materialier, blev en Fiskeart forelöbigen omtalt, som, saavidt Undersögelsen og Sammenligningen af et eneste, i Maven af en Haifisk (*Scymnus borealis Scoresb.*) fundet og noget forrevet Individuum tillod en Dom, maatte betragtes som en nye og ubeskrevet Artsform. De ledede og deelte Straaler i Ryg- og Gadborfinnerne forlangte denne Fiskearts Optagelse i Hovedafdelingen "de blödfinnede Fiske" (*pisces malacopterygii*), ligesom Stillingen af dens Bugfinner (*pinnæ ventrales*) under Brystet henviser til denne Afdelings anden Orden, eller til *Cuviers Malacopterygii thoracici* (*Malacopterygiens subbrachiens*, *Malacopterygii subbrachiati Latr.*). Da Bugfinnerne sidde foran Brystfinnerne vilde den være at henregne til denne Ordens anden Familie, eller til de torskartede Fiske (*Gadini*); men den ringe Udvikling af Bugfinnerne, Mangelen af Svömmeblære, Mavens Dannelse og den hele Kropform giver den megen Lighed med

Aaleqvabben (*Zoarcæus viviparus*), som *Cuvier* har ladet blive forenet med de övrige Slægter af *Blennius*-Formen, til hvilken den öiensynlig gjör en Overgang fra Torskefamilien. Denne nye Art maa altsaa i den *Cuvierske* Inddeling fölge Aaleqvabbens systematiske Forflytning til Familien *Gobioides* iblandt de pigfinnede Fiske (Ordenen *Acanthopterygii*). Derhen bragte *Cuvier* ogsaa den eensomt, for sig selv staaende Slægtsform Söeulv (*Anarrhichas*), som i nogle Formforholde viser nærmest Lighed med Aaleqvabben, og ved den med andre Slægter af Familien *Gobioides*. Da nu den omtalte nye Art har Formen af de uparrede Finner, (da disse nemlig forene sig i Spidsen af Halen), de rudimentaire Bugfinner og 6 Straaler i Gjællemembranen tilfælleds med Aaleqvabben, hvorved den udelukkes fra Söeulven, hvorimod Tandformen, især med Hensyn paa Tændernes Stedforhold, giver den Overeensstemmelse med Söeulven, hvorved den igjen udelukkes fra Aaleqvabben, imedens Skjællenes Form og Stilling er den samme, som findes hos begge Slægter, syntes det her passende at opstille i den grönlandske Art en nye Slægtsform som Forbindelsesled imellem de tvende nævnte. Den blev benævnet, for at udtrykke Analogien med *Anarrhichas Lupus*, *Lycodes*, og Navnet *Vahlii* blev tillagt Arten. Imidlertid syntes det upassende at give offentligen en bestemtere og fuldstændigere Analyse af Slægtskjendetegnene, end den, der meddeles i Oversigten af Selskabets Forhandlinger fra 31te Mai 1830 til 31te Mai 1831, da kun et eneste, og dertil slet conserveret Exemplar, som var en Han, havde tjent som Grundvold for Slægtens Dannelse, og vi troede at burde oppebie Sammenligningen af nye Exemplarer, inden dette skeede. Först i Efteraaret 1833 erholdtes fra Kjöbmand *Möller* paa Fiskernæsset, noget norden for den 63° N. B., en lignende Fisk, under det grönlandske Navn *Akulliakitsok**), der lige-

*) Dette grönlandske Navn tillægger *Fabricius* i sin *Fauna grönl.* baade *Blennius* (*Clinus*) *punctatus* og den, som grönlandsk aldeles tvivlsomme *Gadus Merluccius* (*Merluccius vulgaris*).

ledes var taget ud af Maven af en Haifisk, men som desuagtet var meget godt vedligeholdt baade med Hensyn til Delenes Form, til Farvetegningerne og til Skjællene. Den henhörte unægteligen til samme Slægt som det *Vahlske* Exemplar, og bekræftede alle tidligere opstillede Slægtskjendetegn; derimod lod nogen Forskjel i de relative Maal, et afvigende Straaleantal i de uparrede Finner og en liden Afvigelse i Tændernes Form Uvished tilbage, om den var af samme Art som den *Vahlske*. Da det *Möllerske* Exemplar var en Hun, og da Kjönforskjellens Udtryk i Kroppens Farve og de ydre Deles Form hos Fiskene endnu ikke har kunnet lade sig bringe under bestemte Regler, var det muligt, at Afvigelserne, som dette Individuum viste, kunde hidröre fra Kjönsforskjellen og fra det förste Exemplars Ufuldstændighed. For nu ikke at opstille tvende Arter, forfört ved en sig i Farve og Maal udtrykkende Kjönsforskjel, hvor Naturen kun havde dannet een, eller paa den anden Side ikke at sammenblande tvende Arter under et Navn, blev Afgjörelsen af Spörgsmaalet udsat til et fuldstændigere Materiale kunde levere flere Elementer til Sammenligningen. I Efteraaret 1834 erholdtes tilsendt af Hr. Missionær *Funch* i Omenak (noget sydlig for den 71° N. B.) tvende ret vel conserverede Fiske af samme Slægt under Navn af *Misarkornak**), som begge vare Hanner, af hvilke den ene i de relative Maal, Tegning og Straaleantal stemmer overeens med det *Möllerske* Individuum; den anden, som viser en fuldkommen opfattelig, fra forrige aldeles forskjellig Tegning, har omtrent samme relative Maal og Straaleantal som det *Vahlske* Exemplar. Det bliver saaledes afgjort, at Slægten *Lycodes* tæller tvende Arter i det grönlandske Hav; af den ene af disse Arter besidder det kongelige Museums grönlandske Samling kun en Han og en Hun, og af den anden flere Hanner og en Hun.

---

*) Denne grönlandske Benævnelse hörer efter *Fabricius* ligeledes til *Gadus Æglefinus* (*Gadus agilis Mus. Reg. Hafn.*). See Vidensk. Selsk. Aarsberetning 1834—35.

Legemets Form i denne Slægt er langagtig, den störste Höide forholder sig til Længden som 1 til 9 eller 10. Hovedet er meget förere end Kroppen, idet Brede og Höide i Nakken ere omtrent lige store, hvorimod Kropppen strax bag Brystfinnerne bliver stærkt sammentrykt i den Grad, at den lange Hale bliver aldeles klingeformig. Hovedets Förhed foröges ved den stærke Fyldighed af den Muskel, der lukker Underkjæven.

De runde, tynde, smaae Skjæl ere fladt nedsænkede med deres hele Rand i Huden, og overtrukne med Overhuden; de staae paa Afstand fra hinanden, og give, da de ere lysere i Midten, denne Udseende af at være tegnet med en stor Mængde cirkelrunde smaae lyse Punkter. Med en Pincet kunne de skiveformige Skjæl löftes ud af deres Grube i Huden. De ere blöde og straaleformigt stribede. Denne Forbindelsesmaade af Skjællene med Huden, som ogsaa er fælleds for *Anarrhichas* og *Zoarcæus**) er meget sjelden hos Fiskene, og opfordrer derfor end mere til at stille disse 3 Slægter sammen i en Gruppe.

Skjöndt Tændernes eensidige Virksomhed i Fiskeklassen ikke giver dem den Betydning i Slægtsformernes Dannelse, som hos Pattedyrene, og vi derfor i mange conseqvent dannede Fiskeslægter træffe ikke ubetydelig Forskjel i Tandforholdet hos de enkelte Arter af Slægten, imedens de övrige Kjendetegn blive de samme, saa udtrykker dog ogsaa Formen, Störrelsen og Stedet af Tænderne et vist Forhold til den Styrke og Sikkerhed, hvormed Rovet gribes og fastholdes, og fölgelig ogsaa til Födemidlets Störrelse og Modstand, og bör derfor nöiere bestemmes i enhver Slægtskarakter. Hos Slægten *Lycodes* vidne Tænderne om en stor Kraft til at gribe et Rov, der endog kunde gjöre en betydelig Modstand i Forhold til den Gribendes Störrelse. De ere stærke og koniske, af et fast

*) *Blochs* Afbildning af denne Art i Deutschlands Fische Tab. 72 er forfærdiget med saa ringe Hensyn paa Skjælformen, at den fremstiller denne Fisk med *squamis imbricatis*.

Udseende, ved Basis udvidede og uden Email. De findes paa Underkjæven, paa de korte, men stærke Mellemkjævebeen, paa Plovskjærbenet og paa det forreste Stykke af Ganebenene; da Underkjæven er betydeligt kortere end Overkjæven, slaae de fleste af Underkjævens Tænder sammen med Tænderne under Ganen, og de forreste af Overkjævens Tænder synes saaledes mere bestemte til at hugge fast i Rovet; de ere her derfor störst fortil. I Underkjæven derimod ere de mindre fortil, end paa Siderne. I Henseende til Tandforholdet staaer den nye Slægt imellem den svage Aaleqvabbe og den stærkbidende Söeulv. Gjellemembranen understöttes af sex Straaler eller splintformige Been i Længde og Brede noget tiltagende fra det forreste til det bagerste; Membranen selv fra begge Sider gaaer strax foran Brystfinnerne over i Brystets Hud og udgjör et med den, hvorved Gjælleaabningen bliver trang og vender ganske bagtil; desuagtet er Gjellehulen rummelig, da Membranen er saa viid, at den ikke kan trækkes ind under det meget korte Gjællelaag. Hos Aaleqvabben findes aldeles den samme Form for Gjellemembranen, og hos Söeulven er kun det afvigende, at den har syv Straaler og ikke sex, som Forfatterne i Almindelighed anföre.

De af fire Straaler sammensatte Bugfinner, som sidde betydeligt foran de brede tilrundede Brystfinner, ere meget korte, udgjöre kun $\frac{1}{42}$ Deel af Legemets hele Længde, og ere sex Gange kortere end Brystfinnen. At saadanne Finner ikke kunne bidrage noget til Svömningens Hurtighed, og vist uendelig lidt til en Forandring af dens Retning er klart, og vi have fuldkommen Ret til at betragte dem som Rudimenter, eller som materielt Udtryk for en Virksomhed, som er sjunket til et uangiveligt Minimum, eller ogsaa aldeles forsvundet. Disse Rudimenter mangle aldeles hos Söeulven, og have et formindsket Antal af Straaler hos Aalequabben, skjöndt de forholdsviis hos den sidste ere noget længere. Saavel i Ryg- som i Gadborfinnen ere Straalerne tydeligt ledede, og, med Undtagelse af förste og anden i hver Finne, deelte. De ere begge

lange idet Rygfinnen tager sin Begyndelse hen imod Enden af Rygprofilets forreste tredie Deel, og Gadborfinnen hen ved Midten af Bugprofilet. De fortsættes begge til den yderste Spidse af Hvirvelstötten, hvor begge Finners sidste Straaler stöde til hinanden. Sidelinien forekommer ikke, hverken med Hensyn paa Sliimafsondring, eller som Grændse for Muskelbundterne.

Legemets Længde, den fuldstændige Udvikling kun af det ene Par Svömmefinner og Mangelen af Svömmeblære vise hen paa, at denne Slægt lever paa Bunden af Havet, og dens sjeldne Forekomst synes at stemme overeens dermed, og saaledes har den samme Opholdssted som dens nærmest staaende, ofte allerede med den sammenlignede Slægter.

De i den rummelige, omtrent en Femtedeel til en Fjerdedeel af Totallængden optagende Bughule indsluttede Fordöielsesredskaber have meget tilfælleds med de benævnte nærstaaende Slægter, og igjennem dem med de fleste övrige *Blennius*-Slægter efter *Cuvier*. Maven bestaaer af et rummeligt i en rund Bund sig endende Cardia-Partie, som under en ret Vinkel böier sig om i et meget kort, afstumpet kegledannet Partie, svarende til den nederste Mavemunds. Begyndelsen af Tyndtarmen er særdeles viid, og meget tyndhudet paa denne udvidede Strækning. Den hele Tarmekanal gjör tvende Vendinger, og den udvider sig i den sidste Femtedeel af sin hele Længde i en Tyktarm. Leveren tolappet, Lapperne langagtige. Galleblæren hænger frit i Vinkelen imellem Leverlapperne. Melkesækken dobbelt, Rognsækken derimod enkelt. Nyren er udeelt, lang og smal, tykkest i den nærmest Gadboret liggende Deel; den optager i sig Halevenen. Urinblæren næsten rund.

De foranstaaende Udviklinger af Organisations-Forholdene hos denne nye Slægt ville vi sammendrage i fölgende, i Kunstudtrykkene affattede Kjendetegn.

Genus LYCODES.

Corpus elongatum, antice incrassatum, rostro obtuse conico, trunco compresso, cauda ensiformi.

Sqvamæ corporis rotundæ, minutæ, tenuissimæ, cuti immersæ.

Os dentibus validis, intermaxillaribus, mandibularibus, vomerinis et palatinis armatum; Rictus mediocris.

Membrana branchiostega sexradiata utrinque jugulo connata, apertura branchiali angusta postica.

Pinnæ ventrales obsoletæ brevissimæ latiusculæ jugulares.

Pinna dorsalis et pinna analis longissimæ, apicem caudæ circumdantes; radiis articulatis divisis.

Vesica natatoria nulla.

Inter Zoarcæum et Anarrhicham genus medium.

Denne Slægt tæller tvende Arter i Grönland:

1. *Lycodes Vahlii.* (Tab. V.)

Artsmærke:

Corpore fasciato, capite postice parum depresso; pinnis, dorsali & anali, sqvamis minutissimis adspersis, illa radiis 117, hac radiis 93; ano ante medium gastræum sito. *)

Legemet er langt, den största Höide, som falder noget bag Brystfinnerne, forholder sig til Totallængden hos nogle som 1 : 9, hos andre som 1 : 10, medens den största Brede, som falder over Kinderne, kun

*) Synonymer synes ikke at forekomme, hvis det ikke skulde være *Pennants pustulated Blenny* i hans Tillæg til *Arctic Zoology*. *Sabines Blennius polaris: imberbis, pinnis, anali, caudali dorsalique unitis* kan ikke formedelst Pigstraalen i Bugfinnen henföres hertil.

er ubetydeligt större, end hiin Höide. Fra Nakken af aftager Breden efterhaanden, men stærkt, imedens Höiden fra Brystfinnerne til Gadboret kun bliver lidt ringere, saa at Höiden ved Gadboret er dobbelt saa stor som Breden, og tre Tommer fra Halespidsen er den förste næsten tre Gange saa stor som den sidste. Legemet löber fölgeligt klingeformigt ud i Halespidsen, hvilket end mere foröges derved, at Ryg- og Gadborfinnen forene sig i Halens Ende. Bugprofilet er, ligesom ogsaa Rygprofilet, tilrundet. Gadboret ligger noget ud over Enden af Legemets forreste Tredie-Deel. Hovedet, især dets forreste Trefjerde-Deel, er mærkeligt nedtrykt, og tillige er det Legemets bredeste Deel. Der er ikke Spor til nogen Sidelinie, hverken under Form af en fordybet Linie som Grændse imellem Muskellagene, eller som en Rad af Sliimhuller. Det er först efter Hudens Aftrækning at Grændselinien imellem Muskellagene kan sees.

Hovedet tilligemed Brystfinnerne ere nögne. Den övrige Deel af Kroppen derimod besat med smaa tynde Skjæl, der næsten ere cirkelrunde og have en straaleformigt stribet Overflade. Skjællene ligge ikke tagsteenformigt, paa den sædvanlige Maade; men i en liden Afstand fra hinanden, ganske nedsænkte med deres hele Rand i en flad Grube i Huden. Da de ere af en lysere Farve, give de paa Kroppens mörkere Grund en fiinplettet Tegning. Skjællene aftage i Störrelse, saavel i Retningen fra Hovedet til Halen, som fra Midten af Siden til Ryg- og Bugprofilet. De störste ere $\frac{3}{4}$ Linie i Diameter. Paa Rygfinnen rækker Skjælbedækningen indtil to Trediedele af Finnens Höide; paa Gadborfinnen derimod ikke ganske til den halve Höide. Legemets Grundfarve var hos de, næsten i et Aar i Brændeviin opbevarede Individuer, mörk graabrun, lysere paa Hovedet og Gadborfinnen. Paa denne mörke Grund nedstige sex sadelformige, brede, graagule Tverbaand fra Rygfinnens Rand, af hvilke det forreste er det smalleste og korteste; de fölgende brede og dybere nedstigende mod Gadborfinnen, til hvilken det femte

Baand rækker, imedens det bageste eller sjette aldeles optager hele Halespidsen*).

De lidt nærmere hen til Hovedets Spidse, end til Nakken liggende Öines Længde-Diameter indeholdes fem Gange i Hovedets Længde. Formedelst den, *cornea* bedækkende Huds ulige Gjennemsigtighed, synes de aflange; de ligge nær op til det kjölformige Pandeprofil, og derfor nær til hinanden, saa meget mere som Pandebenet selv uden Hud kun er $1\frac{1}{2}'''$ bredt. Iris er rödlig guul. Jeg har kun fundet det ene Næsebor paa hver Side, hvilket aabner sig i Enden af et kort, noget kegleformigt Rör, omtrent $1'''$ langt. Tungen er kort, meget tyk, med en convex Overflade, som dannes af en blöd glat Hud. Mundens Lukkemuskel er særdeles voluminös, og det er især den, som giver Hovedet det brede Udseende. Hvert Mellemkjævebeen er pyramidalsk, med den brede Ende fortil, og den spidse vendt bagtil og noget ned ad. Det er kort, kan indeholdes næsten fem Gange i Hovedets Længde, dette maalt til Spidsen af Gjællelaaget; det er tvende Gange kortere end de splintformige Sidekjævebeen, der danne en meget spids Vinkel med Plovskærbenet, og nærmer sig derved den horizontale Stilling, naar Munden er lukket, hvilken Stilling ogsaa Underkjæven har. Saavel Mellemkjæven, som den korte Underkjæve ere bedækkede af en tyk læbeformig Hud. Gabet er stort, skjöndt det ved förste Öiekast synes mindre ved Underkjævens Korthed. Tændernes Stedforhold er allerede angivet i de almindelige Bemærkninger over Slægtens Kjendetegn; hertil ville vi föie en nærmere Beskrivelse af Tændernes Form. De ere overhovedet cylindrisk-koniske med noget tilrundede Spidser. De ere ved Basis noget

*) Det er kun i den yngre og mellemste Alder, at disse Tverbaand ere skarpt tegnede; jo ældre og större Fisken bliver, jo lysere bliver Grundfarven, og det ikke censformigt, men pletviis, og saaledes bliver den baandformige Tegning med Alderen utydeligere. Det Individuum, hvorefter Tegningen er forfærdiget, havde kun en Længde af ti Tommer. Allerede ved Exemplarer af tolv Tommers Længde bleve Tverbaandene mindre tydelige.

tykkere og uden Email, og staae saaledes paa en kort Beenknude. Tandens Axe er i to Trediedeel af sin Længde huul. Det förste Lag omkring denne Axe synes at være af en anden Substants end det udvendige Lag. Seer man igjennem Tanden, forekommer det som om en mælkehvid Kegle er indsluttet af en næsten gjennemsigtig ydre Kegle, af hvilken sidste den ikke afslidte Tands Spidse allene dannes. Overskjæres Tanden i Midten af Længden viser den kredsrunde Snitflade i sit Midtpunkt en Aabning, som omgives af en smal mælkehvid Cirkel, hvorpaa fölger en udvendig bredere Cirkel. Paa de korte Mellemkjævebeen staae Tænderne foran i tvende uregelmæssige Rader, af hvilke den forreste indeholder de længste, og iblandt disse ere igjen de mellemste de störste. Den bageste Rads Tænder ere meget skjævt stillede, med Spidsen vendt mod Svælget. Paa den nederste Deel derimod sidde de i Störrelse aftagende og noget spidsere Tænder i en enkelt Rad. I Underkjæven er Forholdet af Tændernes Störrelse omvendt, da de kortere Tænder sidde her fortil i flere uregelmæssige Rader. Den kortere Underkjæves forreste Tænder træffe ikke paa Tænderne i Mellemkjævebenet, men paa de i Plovskærbenet; disse ere kortere end hine, men af samme Skikkelse, og sidde i en rund Gruppe paa Benets forreste Deel. Den enkelte korte Tandrad paa Ganebenene bestaaer af otte Tænder af samme Form, og omtrent af samme Störrelse, som de sidstnævnte; de staae meget tæt til hinanden. Den udvidede, beenagtige Basis, som blev bemærket ved Underkjævetænderne, gjenfindes hos alle de övrige. Svælgbenenes Tænder ere de mindste. Ved Brugen forandre Mundhulens Tænder sig betydeligt; ved et fjorten Tommer langt Individuum ere Tænderne paa Kjævebenene meget korte og stumpe, og paa Plovskærbenet og Ganebenene danner Endefladen et Kuglesegment.

Da Huden, som bedækker de nederste Öierandbeen *(Ossa infraorbitalia)*, er temmelig tyk, bemærker man uden Præparation intet til disse; men præpareres Huden bort, findes den hele Række af flade Been

at strække sig fra Næsegruben til det bag *Orbita* liggende Hjörne i en stor nedhængende Bue. Det forreste af disse Been er, som sædvanligt, det största, og flere Gange större, end de fölgende. Ved de förste sex af disse Been, der, som alle flade Been, sammensættes af tvende Plader med mellemliggende Diploe, rækker den underste eller her indvendige Plade ud over den överste og er i dette Partie tynd og cartilaginös; derved fremkommer i begge Pladers Foreningsvinkel en Rende, i hvilken der ligger en Hudkanal, som rækker hen til *Præoperculum* og op til Nakken; denne Kanal staaer i Forbindelse med en anden, som begynder paa den forreste Spidse af Underkjæven, hvor den har en liden Aabning, og fortsættes igjennem en Rad af Gruber med mellemliggende forbindende Furer, som ere indgravede i den underste Kant af Kjævebenet, op til den beskrevne Canal i Gjællelaagets Forplade (*Præoperculum*). Her findes saaledes paa begge Sider af Hovedet et lignende System af Canaler, som det man træffer hos flere Torskarter, hos Berglaxen, og især i Familien *Sciænoides*. Naar Huden bliver noget tör, synker den ned i Gruberne, og disse blive saaledes synlige paa den udvendige Overflade uden nogen Slags Præparation. Disse Kanalers physiologiske Betydning, hvor man hidindtil anatomisk har eftersporet den, er Sliimafsondring og Sliimbortfören.

Gjelleaabningen er temmelig trang, fordi Gjællemembranen fortsætter sig i, og er sammenvoxet med Huden under Halsen strax foran Brystfinnerne, fuldkommen som hos Aalemoderen (*Zoarcæus viviparus*), og hos Söeulven (*Anarrhichas Lupus*); dog har den hos vor Art en större Höide, idet denne udgjör fire Femtedele af Hovedets Höide, derimod kun to Trediedele hos de sidstnævnte Slægter. Gjællerne selv ere korte og lave; den forreste eller nederste Arm af den yderste Gjællebue, der som sædvanligt er den störste, har kun en Sjettedeel af Hovedets Længde, og den bageste eller överste Arm har kun en Trediedeel af den forreste Arms Længde. Gjællebuernes indvendige, eller Mundhuleflade

er besat med to Rader korte kegleformige Beenknuder, af hvilke de i den indvendige Rad ere de længste. Der gives Spor til accessoriske Gjæller, bestaaende af sex til syv efter hinanden fölgende Fibriller paa det sædvanlige Sted.

Bugfinnerne kunne formedelst deres ringe Större let oversees; de sidde foran og i en Afstand, som kun er lidt större end deres egen hele Længde fra Brystfinnerne. De sammensættes af fire ledede Straaler, af hvilke den udvendige er udeelt, de övrige i Spidsen tvedelte.

De brede runde Brystfinner, der meget ligne Söeulvens, ere stillede saaledes, at deres Grundlinie, ligesom hos den nævnte Art, staaer næsten perpendiculair paa Legemets Axe. Basis, som begynder ved Bugprofilet, har mere end Legemets halve Höide paa dette Sted. Finnens Længde indeholdes otte og en halv Gang i Totallængden, og den naturligt udspændte Finnes största Brede er omtrent saa stor som dens Længde. Antallet af Straalerne er hos tvende Exemplarer 19 til 20*). Den syvende Straale (talt fra oven) er den længste, den förste eller överste er en Trediedeel kortere, og den nederste, som er den korteste, er ikke halv saa lang som den syvende. Alle Straaler ere, med Undtagelse af den förste, delte. De tiltage noget i Tykkelse fra de överste til de nederste. Den dem beklædende Hud er, ligesom hos Söeulven, temmelig tyk, og er ved de sidste otte Straaler lidt udskaaret i Randen, hvorved Straalens Spidse rager frit frem.

Rygfinnen tager sin Begyndelse i Enden af den förste Fjerdedeel af Legemets Længde, og fortsættes til Spidsen af Halen eller til sidste Ryghvirvel, i hvis Ende den træffer sammen med Gadborfinnen, saa at der ikke gives nogen særskilt Halefinne. Den beholder i sin störste Længde omtrent den samme Höide, og med Undtagelse af den forreste og den

*) Hos et Exemplar tælles i venstre Finne 19, i höire derimod 20 Straaler; en Afvigelse fra Symetrien, som ikke er sjelden ved Fiskenes Brystfinner.

bageste Deel af Finnen have Straalerne samme Længde, dog faaer Finnen ikke den Höide, som Straalernes Længde skulde lade formode, da disse ikke kunne reises lodret, fordi de ere forenede til hinanden ved en tyk Hud. De största have en Længde af tretten og en halv Linie; de som sidde i Spidsen af Halen ere kun fire Linier lange hos det omtalte atten Tommer lange Individuum. Antallet af Straalerne talte indtil Midten af Halespidsen fandtes paa et Exemplar at være 116 og paa et andet 117. Alle Straaler ere ledede; kun den förste og de i Halespidsen siddende ere udelte, de övrige ere tvedelte, og de paa det större mellemste Stykke af Finnen endogsaa to Gange tvedelte. At Finnen op imod Randen er besat med smaae Skjæl, bringes for Fuldstændighedens Skyld i Erindring.

Gadborfinnen, som begynder noget foran Legemets halve Længde, og paa kort Afstand fra Gadboret, har aldeles samme Dannelse, Hudbedækning og Straaleform som Rygfinnen. Den er ubetydeligt lavere end denne. Fra dens Begyndelse til midterste Straale i Halespidsen har jeg talt 93, hos et andet Exemplar 95 Straaler, og hos et tredie 91.

Efterat have angivet de vigtigste ydre Formbeskaffenheder, skulle vi nu vende os til den anatomiske Undersögelse af Fisken; men de anvendte Individuers Beskaffenhed sætte os herfor Grændser, og min ringe Övelse gjör, at jeg kun kan meddele nogle Bemærkninger over enkelte Organer.

Hulen, i hvilken Hjertet og dets Dele ligger, har, som sædvanligt hos de benede Fiske, Formen af en stump Kegle, igjennem hvis fortil vendende Spidse *Aorta* træder ud til Gjællerne, og hvis Grundflade dannes af *Diaphragma* eller den Hudvæg, som adskiller den fra Bughulen, og som gjennembores af de fra Leveren og Nyrene kommende Vener. Hvælvingen af denne Hule dannes af de nederste Svælgbeen med deres Muskler, Siderne og Bunden af den nederste og horizontale Arm af Brystfinnernes saakaldte Beenbælte *(cingulum osseum)*, eller den forreste

Deel af Overarmsbenet med de Finnerne bevægende Muskler. Hos vor Fisk er denne koniske Hule kort og stump, dens Længdeaxe er kun ti Linier*), og Diameteren af dens Grundflade fem Linier. Hulen er indvendig beklædt med en tynd Brysthinde *(Pleura)*, som slutter sig ganske tæt til Hulens Vægge, og ikke afgiver nogen Duplicatur til at danne en egen Hjertepung *(Pericardium)*, men med hvilken det fritliggende Hjerte kun er forbundet ved den foranliggende venöse Sæk *(Saccus venosus)*, og ved den udtrædende *Aorta*, til hvilke begge Brysthinden er fastvoxen. Den rummelige venöse Sæk ligger paa tvers ganske i *Diaphragma* med sin bageste Flade, i hvilken Venerne fra de bag *Diaphragma* liggende Dele indmunde, imedens Venerne fra Hovedet træde forfra ind og danne Sækkens Ender. Den er ved en kort Canal forenet med det store paa Ryggen af Hjertekammeret og Aortekeglen liggende Hjerteöre, hvis Længde er otte Linier, og som med sine Sider omfatter mere end til Hælften Hjertekammeret; det fandtes, ligesom Venesækken, stærkt udspændt af coaguleret Blod.

Det trekantede Hjertekammer med stumpe Kanter og afrundede Hjörner vender med sin Grundflade mod Skillevæggen og med sin skraae Spidse fortil. Dets Længde-Axe er sex og en halv Linie, Diameteren af dets Grundflade fire Linier. Væggene ere muskulöse, men ingen afsondrede Muskelbundter sees paa den indvendige glatte Overflade. Fra Hjerteöret aflukkes det, saa vidt jeg kunde see, kun ved en triangulair Klappe. Aortekeglen, der er af samme lys-rödbrune Farve som Hjertekammeret, skjöndt den hos de fleste Fiskearter, som jeg har undersögt, har en hvid Farve, slutter sig med sin skjæve Grundflade til den skraae

*) Da det til Undersögelsen anvendte Individuum er 18″ og 4‴ langt, saa indeholdes Axen af den Hule, i hvilket Hjertet ligger, 21 Gange i Legemets Længde, eller sammenlignet med Bughulens er den fire og en halv Gang kortere end den sidstes; dog maa ikke tabes af Sigte, at hiin Hule kun er en Deel af et Pattedyrs Brysthule, og at dennes störste Rum maa hos Fisken söges i Gjællehulerne paa hver Side af Hovedet.

Flade af Hjertekammerets Spidse, saa at de gribe noget over hinanden; dens Længde-Axe er kun fire Linier lang, og dens Basis to Linier bred, den trækker sig fortil umærkeligt sammen og fortsættes som *Aorte*. Dens Klapper kunde jeg ikke tydeligt adskille. Den fra Keglen löbende *Aorte* afgiver strax efter at den er traadt ud af Brysthulen paa hver Side to tæt til hinanden staaende Grene, af hvilke den bageste er den mindste; den stiger op i den bageste (indvendige) eller fjerde Gjællebue; den tæt foran samme udtrædende anden og noget stærkere Green söger derimod til den fölgende eller tredie Gjællebue. Efter et Mellemrum, der er ligesaa langt som det imellem Aortekeglen og den förste Afgiven af Grene, udgaaer igjen fra hver Side en Arterie, som er tykkere end den sidste, og som begiver sig til den anden Gjællebue; efter et omtrent ligesaa langt Mellemrum klöver den tilbageblevne Stamme sig og sender igjennem sine Grene Blodet ind i det forreste eller förste Gjællepar.

Hos de fleste Fiske antyder Gadboret den bageste Grændse for Bughulen; Undtagelserne herfra, hvor denne Hule fortsættes bag Aabningen i et Rum, enten for flere Indlem eller for Generationsorganerne alene, ere ikke saa hyppige. Hos vor Fisk finde vi Regelen stadfæstet. Gadborets Afstand fra Mundspidsen paa det atten Tommer lange Individuum, som har tjent til Udmaaling, er syv Tommer og to Linier, eller udgjör omtrent to Femtedele af Legemets Totallængde. Gadboret ligger i den forreste Ende af en aflang, fladconvex, rynket Fremragning, i hvis bageste Ende Urinaabningen befinder sig; altsaa er heller ikke hos denne Art, ligesaa lidt som hos Fleertallet af Fiskene nogen *Cloaca*, hvilken saa mange Zoologer endnu angive som almindelig i Fiskeklassen.

Ved Bugens Aabning falder strax den sortebrune Farve af Bughinden *(Peritonæum)*, der beklæder Bughulen, i Öine. Dette brune Overtræk smitter af paa Fingrene og forholder sig saaledes som det sölvglindsende Overtræk, der træffes paa Bughinden af andre Fiskearter. Den brune Farve bemærkes ogsaa paa de som stærke og fuldkomment

sammenhængende Mesenterier fra Bughulens Hvælving til Maven, Tarmekanalen og Generationsorganerne gaaende Forlængelser af Bughinden. Bughulens Længdeaxe udgjör en Femtedeel af Totallængden; hos det anförte Individuum har den en Længde af tre Tommer og ti Linier.

Den tomme Maves umiddelbart fra Svælget udgaaende og længste Partie, som svarer til den överste Mavemunds Partie (*pars cardiaca*), er cylindrisk, og har en Længde, som udgjör noget over det Halve af Bughulens Længde. I sin bageste Ende böier det sig under en ret Vinkel om, og fortsættes et Stykke til höire. Dette Stykke danner den nedre Mavemunds Partie (*pars pylorica*), hvilket henimod sin Indmunden i Tolvfingertarmen trækker sig noget sammen. Mavens Vægge har en fast Textur og dens Muskellag er tykt. Paa den indvendige Overflade löbe fra Svælget flere Længdefolder, som længere tilbage ved Tverfolder forenes med hinanden, hvorved dannes större Celler, i hvis Bund mindre netformige Celler sees. Folderne blive lavere jo nærmere Mavens Bund og Cellerne löbe mere efter Længden; i *Pylorus*-Partiet ere de meget lave. Mavemunden selv er stor og kun ved en ringformig, fremragende og tynd Folde adskilt fra Tolvfingertarmen, der formedelst sin större Vidde rager ud over den hele Peripherie af Indmundingen.

Tarmens Længde udgjör tre Femtedele af Legemets Længde eller her elleve Tommer og otte Linier, som er tre Gange længere end Bughulens Axe hos samme Individuum. For at faae Plads til denne Længde böier den sig i flere skraas löbende Tverlag og et Par korte Længdelag. Tarmen begynder som Tolvfingertarm med en Vidde, som næsten en halv Gang overtræffer Vidden af *Pylorus*-Partiet. Efterhaanden bliver den trangere og beholder omtrent samme Diameter, indtil den i Begyndelsen af sin sidste ottende Deel udvider sig paa ny som Tyktarm. Tolvfingertarmen viser tæt ved *Pylorus* paa to modsatte Sider en meget flad Fremragning, som kan ansees som den begyndende Dannelse til tvende Blindrör. Tarmens Vægge ere tynde, indvendig har Overfladen

omtrent samme Udseende som Mavens mellemste Stykke, kun ere Cellerne lavere. De största og meest sammensatte forekomme i den forreste udvidede Ende af Tolvfingertarmen; dernæst fölge Cellerne i Tyktarmen, som ere större og mere sammensatte end de i Tyndtarmens övrige Dele. Tyktarmen adskilles fra Tyndtarmen tillige ved en ringformig, dog ikke langt ind i Tarmhulen fremragende Hudfolde, der som en ufuldstændig Klap vanskeliggjör en Tilbagetræden af Tyktarmens Indhold. I den nederste Trediedeel af Tyndtarmene fandtes flere Tveskaller liggende fuldkommen hele og med tilsluttede Klapper, skjöndt indvendig ganske tomme, deriblandt vare to Individuer af *Nucula arctica Gray*, hvoraf et var en Tomme langt, tvende af *Nucula tenuis* og en *Hiatella byssifera*. Tarmeslimet indeholdt tolv Exemplarer af en *Distoma* af aflang oval Form med en Sugegrube i Spidsen af Legemet, og en anden större i Midten af samme. De ere to Linier lange og en halv Linie brede.

Leveren er kun lidt længere end Maven og af ringe Omfang. Dens forreste samlede Masse (*Basis hepatis*) optager i Længden ikke engang en Fjerdedeel af Leverens hele Længde; denne Masse er af en trekantet Form, fortil afrundet; dens överste Flade, paa hvilken Maven (Fisken staaende paa Bugfladen) hviler, er noget concav, den underste derimod kjöldannet; Kjölen löber fortil ud i en konisk til Mellemgulvet sig strækkende Tap. Leveren deler sig i tre Lapper, af hvilke den mellemste er meget kort; den höire den længste, den venstre den smalleste; begge blive meget tynde, næsten bladformige mod bageste Ende, som er bred og tilrundet ved höire og spids ved venstre Lap. Imellem de tre Lapper ligger den kugelrunde Galdeblære, næsten ganske frit hvilende paa Randen af mellemste Lap, og kun ved Galdegange og nogle Traade af Bughinden heftet til Leveren. Galdeblæregangen er rummelig og aabner sig bag den ene omtalte Fordybning i Tolvfingertarmen.

Milten, omgivet og fastholdt af Mesenteriet, er begrændset af tre Flader, af hvilke den forreste og længste slutter sig ganske tæt til Ma-

vens Bund og er efter den udhulet. Den överste og den underste brede Flade stöder sammen i det skarpe bagtilvendende mellemste Hjörne og fra samme udgaaende Kanter. Hiörnerne ere tilrundede, dog er det höire Hiörne mere udlöbende.

De samtlige Individuer, som Museet har haft, ere tagne langt uden for Forplantnings-Perioden; thi Melkesækkene eller Testiklerne ere tynde, næsten baandformigt sammentrykte, aflange Legemer, hvis Længde er tre til fire Gange saa stor som Breden; de ere ved Forlængelser af Bughinden fastheftede til Bughvælvingen i sammes sidste Trediedeel paa hver Side af Tyktarmens Mesenterium. De have en guulgraae Farve. Den höire Sæk er mærkeligt længere end den venstre. Ved deres bageste Ende forener sig begges Udförelsesgang til en rummelig Sædgang, der bliver tydeligt smalere i det den lægger sig til Urinblærens Hals, og aabner sig saa vidt jeg kan see i en fælleds Munding med den.

Iblandt syv Individuer findes kun en eneste Rognfisk, hvis Længde var $12\frac{1}{2}$ Tomme; den adskiller sig fra en ligesaa stor Han- eller Melkefisk ved et forholdsviis kortere Hoved, og derved at Gadboret ligger noget længere tilbage. Dette sidste Udtryk for Kiönsforskjellen troer jeg at finde hos flere Fiskearter, det angiver en större Bughule. Vor Fisk har kun en eneste Rognsæk som ikke engang fortil har noget Indsnit. Den ligger i Bughulens bagerste Trediedeel, er af en oval Form og ganske sammenfalden. Den indvendige foldede Flade er besat med en Mængde meget fine runde Korn.

Nyren begynder som tvende tynde Lapper paa hver Side under Nakken, hvilke forene sig snart til en under Bughulens Hvælving liggende og til den fastvoxet af Bughinden bedækket smal Masse, der fortsættes med tiltagende Tykkelse til Bunden af Hulen, hvor den i sin bageste Ende optager den store *vena caudalis*, der efter Professor *Jacobsens* Opdagelse fordeler sig arterielt i Nyresubstansen. Tilstanden af Indvoldene tillod ikke at undersöge om denne Vene staaer i For-

bindelse med Leverens Portaaresystem, som paa forskjellige Maader viser sig hos de fleste Beenfiske. Nyren afgiver kun en eneste Nyrevene, som löber noget til höire Side paa Overfladen, imedens den langt tyndere Uringang, löbende i modsat Retning, ligger til venstre Side. Denne Gang træder imod Enden af Nyren over i den langstrakte Urinblære, hvis Aabning allerede er omtalt.

Hvirvelstötten sammensættes af 112 Hvirvler af hvilke 25 ere Bughvirvler. Den forreste er uden Ribbeen, de övrige 24 have alle Ribbeen. Det förste af disse er det længste og, ligesom det andet, articuleret umiddelbart til Hvirvellegemet (*corpus vertebræ*). Det tredie Ribbeen befæstiges allerede til den korte Sidetorn, de fölgende Sidetorne blive efterhaanden længere, og desto kortere blive Ribbenene, som bæres af dem. Af de 85 Halehvirvler have de förste en noget större Længde end Höide, efterhaanden blive begge Dimensioner omtrent ligestore, og endelig træder det modsatte Forhold ind, og bestandig med mere aftagende Volumen jo nærmere man kommer mod Hvirvelstöttens Ende.

Med Hensyn paa Artens Fordeling i det grönlandske Kysthav, bevise de til den grönlandske Samling indsendte Stykker, at *Lycodes Vahlii* forekommer paa en Kyststrækning af omtrent 6 Bredegrader. Det förste Individuum blev indsendt af Hr. Candidat *Vahl* fra *Nennortalik* i Julianehaabs District, hvorfra efter fire Aars Forlöb et andet Exemplar erholdtes. Hr. Coloniebestyrer *O. W. Kielsen* har sendt fire Stykker fra *Fiskernæsset*, og endelig har Hr. Missionair *Funch* truffet den, som det fra ham erholdte Individuum viser, ved Colonien *Omenak*. Om det er denne Art, som efter det af Professor *Thienemann* erholdte Exemplar at dömme, ogsaa forekommer ved Island, maae tilkommende Sammenligninger yderligere vise. De grönlandske Individuers Störrelse gaaer fra ti til atten og en halv Tomme.

Denne Fisk lever sandsynligviis paa store Dybder. Alle de Individuer, angaaende hvilke nogen Meddelelse er skeet om Maaden, hvor-

paa de erholdtes, ere tagne ud af Maven paa nyeligt fangede Havkalve (*Scymnus borealis Scoresb.*).

Denne Fiskearts sædvanlige Næringsmiddel kan endnu ikke angives, da Maven fandtes aldeles tom hos alle Exemplarer; at tveskallede Blöddyr udgjör en Deel deraf, synes de i Tarmekanalen fundne Skaller hos tvende Individuer at bestyrke.

Udmaaling.

Legemets hele Længde maalt fra Spidsen af Munden til Enden af mellemste Straale i Halen	18″	
Hovedets Længde maalt til Spidsen af Giællelaagets Hudrand	3″	10‴
Underkiævens Længde fra dens Spidse til dens Articulations Flade	2″	
Til Midten af Pupillen	1″	7‴
Fra Mundspidsen til Basis af Bugfinnerne	3″	3‴
— til Basis af Brystfinnerne	4″	
— til Spidsen af den tiltrykkede Brystfinne .	6″	1‴
— til Begyndelsen af Rygfinnen	4″	10‴
— til Midten af Gadboret	7″	2‴
Hovedets Höide ved Midten af Pupillen	1″	$2\frac{1}{2}$‴
— Brede — — — —	1″	11‴
— Höide over Tyggemuskelen	1″	7‴
— Brede — —	2″	3‴
Legemets Höide ved Basis af Brystfinnerne	1″	10‴
— Brede sammesteds	1″	5‴
— Höide ved Gadboret	1″	4‴
— Brede sammesteds		$11\frac{1}{2}$‴
— Höide ved Begyndelsen af sidste Fjerdedeel af Totallængden		$10\frac{1}{2}$‴
— Brede sammesteds		5‴

Bugfinnernes Længde		5‴
Brystfinnernes förste Straale	1″	
— fjerde Straale	1″	10‴
— ottende Straale som tillige med syvende og niende ere de længste	2″	1‴
— tolvte Straale	1″	8‴
— nittende Straale		10½‴
Rygfinnens förste og udelte Straale		6½‴
— ellevte Straale		10½‴
— fire og tyvende Straale	1″	1½‴
— fire og halvtredsinstyvende Straale	1″	1‴
— tre og halvfemsinstyvende Straale		11½‴
— Straaler i Enden af Halen		4‴
Gadborfinnens förste Straale		10‴
— fire og tyvende Straale		11½‴
— fire og tredsindstyvende Straale	1″	
— fem og firsindstyvende Straale		6½‴.

---

2. *Lycodes reticulatus.* (Tab. VI.)

Artsmærke:

Corpore reticulato; capite postice compressiusculo; pinnis, dorsali analique, nudis; illa radiis 95, hac radiis 75; ano fere in gastræo medio sito.

Den Udförlighed, hvormed den foregaaende Art er blevet afhandlet, tillader en större Korthed i Beskrivelsen af denne Art. En Melkefisk af omtrent fjorten Tommers Længde har tjent til Undersögelse.

Legemets Form er saa overeensstemmende hos begge, at det kun er ved den nöiagtigere Sammenligning at Forskjellen viser sig.

Legemet er i Forhold til sin Længde noget höiere. Hos dette Individuum er den störste Höide tre Tommer og ti Linier, hvilket ogsaa er Höiden af den atten Tommer lange *Lycodes Vahlii.* Höiden aftager mindre stærkt imod Halespidsen, hvoraf fölger, at Haleenden er hos *L. reticulatus* baade höiere og stumpere eller mere tilrundet, end hos den förste Art.

Den har endvidere et lidt större Hoved, hvilket Sammenligningen af begge Arters Udmaalinger vil godtgjöre, til hvilke jeg henviser. Hovedet er hos *L. reticulatus* ligeledes i sin forreste Halvdeel nedtrykt, men Höiden tiltager henimod Nakke-Regionen, hvorved denne bliver noget sammentrykt, hvilket adskiller den fra *Lycodes Vahlii*, thi hos denne sidste forholder Höiden i Nakken sig til Breden sammesteds som 19 : 27; hos *reticulatus* derimod som 22 : 21.

Skjællene ere af samme Form som hos den forrige, men ikkun halv saa store som hos den, og bedække et mindre Partie af Legemet, thi foruden Hovedet og Brystfinnerne ere ogsaa hele Bugfladen, et större Stykke af Siden bag Brystfinnerne, den forreste Deel af Höiryggen og begge de uparrede Finner, aldeles nögne, saa at kun en Strimmel af Siden foran Gadboret og den hele Side bag Gadboret er besat mad Skjæl.

Farven er den samme som hos den forrige, men Tegningen er forskjellig, i det de lyse Tverbaand optage den hele Höide af Siden og de mörke Tverbaand fem i Tallet ere netformigt tegnede; fra det förste Tverbaand löber en sort Linie skraas over Rygfinnen til dens Rand, fra andet og tredie gaae to saadanne Linier, et fra hvert Hjörne. Hovedet er ligeledes paa den graabrune Grund tegnet med sorte netformigt sig krydsende Linier.

Öine, Næsebor og Tunge ere af samme Beskaffenhed som hos forrige Art, ligesom ogsaa Mundens Dannelse er den samme, kun er Mellemkjævebenet noget stærkere og længere; hos dette Exemplar er dets absolute Længde lige saa stor som hos den 18 Tommer lange *Lycodes Vahlii.*

Tænderne frembyde ingen vigtige Afvigelser; de findes paa de

samme Steder og ere af samme Textur. De ere samtlige kun stærkere, have en spids-konisk Form og en större Böining, og Mellemrummene ere större end hos forrige Art. Underkjævens Sidetænder ere betydeligt större end Mellemkjævens, paa hvilken de ere tre Gange mindre end paa hiins forreste Ende. Paa Plovskjærbenet sidde kun fem Tænder; de paa Ganebenene, ti i Tallet, ere meget större og staae længere fra hinanden, hvorved Tandraden bliver længere end hos *L. Vahlii*; det er mærkeligt, hvor meget Brugen afslider alle Tænder hos den sidstnævnte Art, imedens den indtil en langt höiere Alder kun har ringe Indflydelse paa Tandens Spidse hos *Lyc. reticulatus*. Sammenlignes tvende ældre Individuer, et af hver Art og omtrent samme Störrelse, viser sig kun tilrundede Stumper tilbage hos den förste, hvorimod den sidste Art har næsten alle sine Tænder endnu fuldkommen spidse.

Gjælle-Membranen, som understöttes af sex Straaler, forener sig med Halsens Hud, hvorved Gjælleaabningen faaer samme Form som hos foregaaende Art. Gjællebuerne og Gjællekammen ere omtrent af samme relative Störrelse som hos hiin.

Bugfinnerne have fire Straaler, som ere omtrent fire og en halv Linie lange, og staae meget tæt sammen.

Brystfinnernes Længde indeholdes næsten otte Gange i Totallængden; de ere altsaa forholdsviis noget længere end hos *L. Vahlii*; der er kun ringe Forskjel i Længden af Straalerne indbyrdes fra den tredie til den tiende, hvorved hele Finnens Rand bliver mere afstumpet. Der tælles tyve Straaler i hver Finne, af hvilke de nederste rage noget frem over den indskaarne Hudrand. Disse Finner have saaledes den samme Hovedform hos denne Art, som hos den foregaaende.

Rygfinnen begynder noget længere tilbage hos denne Art, i det Afstanden fra Mundspidsen til förste Straale i samme indeholdes tre og en Fjerdedeels Gang i Totallængden, eller med andre Ord, förste Straale sidder lidt foran Enden af Totallængdens förste Trediedeel.

Den er fortil lavere, men bliver efterhaanden noget höiere end hos den foregaaende Art, derved bliver Haleenden end bredere og mere tilrundet. Man tæller indtil Midten af Halespidsen 93 Straaler, som ere ledede og, med Undtagelse af den förste, deelte.

Gadborfinnen, som tager sin Begyndelse i Midten af Bugprofilet, er noget höiere end Rygfinnen. Den sammensættes af 75 Straaler, som alle ere ledede og, med Undtagelse af den forreste, deelte. Den Straalerne forbindende Hud er tyndere og nögen, hvorfor disse Finner kunne rettes mere i Veiret.

Bughulen er beklædt med en hvid noget sölvglindsende Bughinde *(Peritonæum)*, som fra sin Midtlinie under Ryghvælvingen udsender stærke Mesenterier, der holde samtlige Indvolde i deres Leie. Hulens Længdeaxe indeholdes tre og en halv Gang i Totallængden, hos vort Individuum har den en Længde af fire Tommer og tre Linier. Det större Hoved, den större Vidde af Gabet og de stærkere og spidsere Tænder tyde hen paa en kraftigere Ernæringsmaade hos denne Art end hos den foregaaende; ogsaa den fremadskridende Bevægelse maae her være noget hurtigere, da Halen, som Legemets vigtigste Bevægelsesredskab, har en större Höide hos *L. reticulatus*. Hertil svarer Rummeligheden af Bughulen, Længden af Maven, og Vidden af Tarmen, hvilke forholdsviis ere större end hos *L. Vahlii*. Maven har fra Mellemgulvet til sin Bund en Længde af to Tommer og ti Linier; den er af samme Form og Beskaffenhed som hos den sidstnævnte Art. Dens indvendige Flade er med störste Bestemthed deelt i tre Zoner; i den forreste har Længdefolderne Overvægten, mellem dem findes kun faa Celler; i den midterste Zone er derimod den cellede Form den herskende, de större Cellers fremstaaende Rand er lav, og de af dem indesluttede mindre Celler meget hyppige, endelig er Bunden af Maven næsten ganske glat, og bliver först imod den nedre Mavemund igjen foldet. Mavemunden

selv adskilles ved en fremragende Ringfolde fra Tolvfingertarmen; denne er i sin hele Længde rummeligere end hos *L. Vahlii*; dens indvendige Overflade er besat med stærke, hyppige og skjæve Tverfolder, ligesom Gjentagelser af Mavemundens Klappe og blot lavere; imellem disse Tverfolder ere smaae og lavere, skjæve Længdefolder. Overfladen faaer derved hos denne Art et andet Udseende end hos den förste. Endnu mere udmærket bliver Tolvfingertarmen derved, at de smaae Fremragninger paa hver Side af Tarmen strax udenfor Mavemunden ere her korte, tykke, kegleformige Blindrör *(appendices pyloricæ)*. Vi træffe saaledes her en fra den ene til den anden Art tiltagende Udvikling af Blindrörene, de ere i den förste Art endnu ganske rudimentaire, og befinde sig i samme Grad som den hos et Foster i förste Udvikling sig befindende Udföringsgang af et Secretionsorgan. Hos den anden derimod ere de mere uddannede, som den efter nogen Tid i en större Udvikling fremrykkende og længere Gang. I den övrige Deel af den rummelige Tarm, blive Folderne mindre höie; Tyktarmen adskilles ogsaa her fra Tyndtarmen ved en Ringfolde, som er anbragt en og en halv Tomme fra Gadboret.

Leveren, Milten og Nyren have samme Dannelse som hos *L. Vahlii* den förste ogsaa sammes absolute Störrelse, skjöndt der er Forskjel af fire Tommer i de sammenlignede Individuers Længde. Milten derimod er næsten dobbelt saa stor hos *L. reticulatus*.

Melkesækkene eller Testiklerne ere hos vort Exemplar sammenfaldne og fladtrykte, af en aflang Form, i Midten ubetydeligt bredere end ved de tilrundede Ender. De have samme Beliggenhed og Befæstelse som hos den forrige Art. Deres Længde er to Tommer og tre Linier; Breden sex Linier, og Tykkelsen er en og en halv Linie.

Museet besidder ogsaa en Rognfisk eller en Hun af denne Art. Kjönsforskjellen i Legemets Form viser sig paa samme Maade her som

ved den foregaaende Art, nemlig ved et mindre Hoved, en længere Bughule og svagere Tænder. Hos den beskrevne Hanfisk af *Lycodes reticulatus* indeholdes Hovedets Længde $4\frac{1}{7}$ Gang i Totallængden, hos denne Hun derimod $4\frac{1}{2}$ Gang. Hos den förste, som har en Længde af fjorten Tommer og fem Linier, er Gadborets Afstand fra Mundspidsen sex Tommer og elleve Linier; hos den ti Tommer lange Rognfisk derimod fem Tommer. Tænderne ere hos Hunnen mere afslidte end hos den meget större Han, som lader formode, at hiin er ældre og at fölgelig Hannen opnaaer en betydeligere Störrelse. Der finder, saa vidt jeg kan see, ingen Afvigelse Sted i Mavens og Tarmekanalens Dannelse; Leveren har ogsaa samme Form, men den er forholdsviis af större Volumen, thi uagtet den betydelige Forskjel i Legemets Störrelse, er Leverens absolute Störrelse lige hos begge de sammenlignede Individuer. Milten er derimod forholdsviis mærkeligt mindre hos Rognfisken.

Rognsækken eller Æggestokken er enkelt, tyndvægget og uden Indsnit; i dens af næsten fuldbaarne Rognkorn udspændte Tilstand, saaledes som den forekommer hos dette Exemplar, er den af en pæredannet Form, dens Længdeaxe er en Tomme og sex Linier; Tveraxen i den forreste Ende er en Tomme og en Linie, i den bageste Ende otte og en halv Linie; Udföringsgangen er meget kort, og aabner sig bag Gadboret. Æggene eller Rognen er af en brandguul Farve, af et Hampekorns Störrelse. Hvis Tiden havde været angivet, paa hvilken Indsenderen havde erholdt dette Individuum, kunde Rogngydningstiden i det mindste ved Tilnærmelse have ladet sig bestemme.

Denne Art strækker sig ligesaa langt imod Norden som *Lycodes Vahlii*; om den ogsaa gaaer ligesaa langt imod Syden, er mig ubekjendt; det sydligste Sted, hvorfra Museet besidder den, er Fiskernæsset.

Udmaaling af den beskrevne Melkefisk.

Totallængden	14″	5‴
Hovedets Længde	3″	7½‴
Længden af Underkjæven	2″	1‴
Fra Mundspidsen til Midten af Pupillen	1″	6‴
— til Basis af Bugfinnerne	2″	7‴
— til Basis af Brystfinnerne	3″	3‴
— til Spidsen af samme	5″	6‴
— til förste Straale i Rygfinnen	4″	4½‴
— til Midten af Gadboret	6″	11‴
Hovedets Höide ved Midten af Pupillen	1″	7½‴
— Brede paa dette Sted	1″	7‴
— Höide over Tyggemuskelen	1″	10‴
— Brede sammesteds	1″	9‴
Legemets Höide ved Gadboret	1″	6‴
— Brede paa samme Sted		8‴
— Höide i Begyndelsen af sidste Fjerdedeel af Totallængden	1″	1‴
— Brede sammesteds		2½‴
Længden af Bugfinnerne		4½‴
Længden af Brystfinnernes förste Straale		11‴
— — fjerde Straale	1″	1‴
— — ottende Straale	2″	2‴
— — tolvte Straale	1″	9½‴
— — sidste Straale		10‴
Rygfinnens förste Straale		3‴
— ellevte Straale		8‴
— fire og tyvende Straale		11‴
— fire og fyrgetyvende Straale	1″	2‴

Den midterste Straale i Halen	. . . .		$6\frac{1}{2}'''$
Gadborfinnens förste Straale	. . . .		$6'''$
— fire og tyvende Straale	. . . .		$10'''$
— otte og fyrgetyvende Straale	. . . . . .	$1''$	$2\frac{1}{2}'''$
— otte og halvtredsindstyvende Straale	. . .	$1''$.	

Andet Bidrag.

Slægten *Bythites* og dens Art.

Tab. VII. og VIII.

Iblandt adskillige deels nye deels sjeldne grönlandske Fiskearter, som Colonibestyrer *O. V. Kielsen* indsendte fra Fiskernæsset i Sommeren 1834, fandtes en Art, som ved sit fra alle bekjendte grönlandske Slægtsformer afvigende Udseende strax tildrog sig Opmærksomheden. Det förste Forsög paa at henföre den til en navngivet Slægt i *Cuviers* "*Regne Animal*" fremkaldte en Sammenligning med Underslægten *Brotula**) af Torskefamilien, som er den eneste Fisk i den linnæiske Slægt *Gadus*, hos hvilken Gadborfinnen og Rygfinnen forene sig sammen i en spids Halefinne, hos hvilken endvidere Bugfinnerne synes at være eenstraalede, og hvis Krop er bedækket med meget smaae Skjæl**), Egenskaber, som ogsaa træffes hos vor grönlandske Fisk, men de otte Straaler, som den sidste har i Gjællemembranen, dens Tænder paa Ganebuerne, og endelig det mærkværdige Ydrelem ved Gadboret frem-

---

*) Jfr. *Cuvier Regne Animal* Tom. II. pag. 335. Jeg kjender denne Fiskeart kun af de korte og ufuldstændige Beskrivelser, som Systematikere give af dens mest i Öine faldende udvortes Beskaffenheder, da jeg ikke har kunnet erholde *Parras* Værk, hvori den förste Beskrivelse af den forekommer.

**) Jfr. *Blochii Systema Ichthyologiæ* pag. 52, hvor den under Navn af *barbatus* henstilles i Slægten *Enchelyopus* tilligemed *Gadus Lota*, *Gadus Mustela*, *Gadus Brosme* o. s. v.

byder en saa stor Afvigelse fra den linnæiske Torskeslægt (*Gadus*), at denne Sammenstilling snart maatte opgives, og der blev intet andet tilbage end at opstille en egen Hovedslægt af den, hvis nöiere Bestemmelse vil indeholdes i det Fölgende.

At vi henregne denne Fiskeart til de blödfinnede Fiskes Afdeling, og sætte den i de brystfinnede Fiskes Orden, (efter *Cuviers* System i Ordenen *Malacopterygiens subbrachiens*) synes ikke at behöve noget vidtlöftigt Forsvar, da Svömmefinnernes Beskaffenhed, Antal og Stilling fordrer det, i hvor vel det ikke kan nægtes, at det linnæiske System, som intet strængt Hensyn tager til Straalernes Beskaffenhed, med nogen Ret kunde optage den iblandt Sliimfiskene. Imidlertid ere alle Straaler, saavel i Ryg- som i Gadborfinnen, tydeligt ledede, den anden Straale i Rygfinnen er allerede svagt deelt, den tredie derimod dybt klövet; i Gadborfinnen er endogsaa den förste Straale dybt splittet. Vor Fisk har endvidere tvende Par Svömmefinner, af hvilke Bugfinnerne sidde foran Brystfinnerne og synes at være eenstraalede. At det iblandt de tre Familier, af hvilke denne Orden bestaaer, kun er Familien *Gadini* eller Torskegruppen, til hvilken vor Fisk kan henföres, fölger nu af sig selv, ligesom ogsaa at det er Underslægten *Brotula*, med hvilken den har den störste Lighed, og at Underslægten *Phycis* fölger nærmest derefter. Hudens smaae tagsteenlagte Skjæl, og Tilstedeværelsen af en Svömmeblære formerer dens Slægtskab med Torskefamilien. At den har otte Straaler i Gjællemembranen kan ikke afgive nogen Grund imod denne Classification, thi Torskefamiliens anden Hovedslægt *Macrurus* har sex Straaler i Gjællemembranen, imedens samtlige mig bekjendte Arter af den linnæiske Slægt *Gadus* have syv Straaler. Heller ikke kan Tandforholdet hos denne Fisk, skjöndt forskjelligt fra begge de nævnte Hovedslægters, i en saadan Grad formindske Ligheden af dem, at man derfor skulde ganske bortfjerne den fra Familien, da der gives ikke saa faa Exempler af forresten eensformige Fiskeslægter, som igjennem deres

Arter vise et indbyrdes afvigende Tandforhold; vi ville af den grönlandske *Fauna* nævne Arterne *Cottus uncinatus*, *Cottus scorpioides* og *Cottus tricuspis*, af hvilke den förste har Tænder baade paa Plovskjærbenet og paa Ganebuerne, den anden blot paa Plovskjærbenet, som alle europæiske Arter, den sidste derimod har ingen Tænder, hverken paa det ene eller det andet af disse Been, og dog vise disse tre Arter en stor Overeensstemmelse indbyrdes i de andre Slægtskjendetegn.

En langt större Afvigelse fra Torskefamiliens Form er derimod den betydelige Forlængelse især af Sædgangen og Urinröret uden for Bugens Overflade, i hvilken disse Kanalers Aabninger ellers pleie at ligge, og deres Forening i et kort, foran Gadboret begyndende, næsten horizontalt bagud fremragende, Ydrelem*), som forekommer hos denne nye Fiskeart. Et spidst og bag Gadboret begyndende, Yderlem træffes undertiden hos Beenfiskene; det udmærker enkelte Familier, iblandt hvilke især *Cuviers Gobioides* af Ordenen Pigstraalede *(Acanthopterygii)* maa nævnes, hvor det forekommer meget hyppigt, men blot hos Melkefiskene, f. Ex. i Hovedslægterne *Blennius*, *Gobius* og *Callionymus*; *Cuvier* regner derfor udtrykkeligt denne Beskaffenhed med til disse Slægters Kjendetegn. Denne Dannelse frembringer en Overeensstemmelse imellem dem og Slægten *Bythites*, hvorved man kunde fristes til at sætte den som en Overgangsform i Familien *Gobioides*, hvor allerede nogle andre Slægter med blöde Finner have faaet Plads, og fra hvilken Familie den heller ikke bortfjerner sig i Henseende til Digestionskanalens Form, ligesom ogsaa dens Tandform passer bedre til *Clinus punctatus* og til *Lycodes Vahlii* end til *Gadus*. Paa den anden Side er derimod Svömmeblæren et for de hidindtil iblandt *Gobioides Cuv.* henstillede Slægter saa aldeles fremmed Organ, at rimeligviis kun faa Systematikere vilde bifalde

*) Tab. VII. b. og Tab. VIII. d. og d′.

Fiskens Optagelse i denne Familie. Hertil kommer, at hiint saa mange Arter *Gobioides* udmærkende Ydrelem dog forekommer hist og her hos enkelte Arter af andre Familier, saaledes f. Ex. hos *Cottus tricuspis* og hos *Triglops Pingelii* fra Grönland.

Foruden disse, i den foregaaende Undersögelse om denne Fiskearts Classification allerede omtalte, Organer, vise sig ogsaa adskillige Egenheder i andre Dele, f. Ex. i Skjælbedækningen, i Sidelinien, i Sliimhullerne o. s. v., som alt vil fremgaae af den fölgende Beskrivelse af det eneste Individuum, efter hvilket baade Slægten og Arten er antaget, og vi indskrænke os derfor her til at föie et kort Slægtskjende til det foregaaende.

Genus BYTHITES.

Corpus breve compressum antice incrassatum, ore fere truncato, cauda ensiformi.

Squamæ corporis rotundæ minutæ imbricatæ.

Linea lateralis tubulis exsertis cutaneis compacta, interrupta.

Os dentibus acutis intermaxillaribus, mandibularibus, vomerinis et palatinis armatum; Rictus mediocris.

Membrana branchiostega utriusque aperturæ invicem connata sub isthmo libere suspensa; radiis octo; apertura ampla infero-postica.

Pinnæ ventrales obsoletæ uniradiatæ filiformes longiusculæ, jugulares.

Pinnæ, dorsalis et analis, longæ, apicem caudæ circumdantes; radiis articulatis divisis.

Membrum conicum crassum pone anum horizontaliter porrectum, apice triphyllo papilligero.
Vesica natatoria canali pneumatico nullo.

Bythites fuscus. (Tab. VII.)

Formen af det aflange, især bagtil meget stærkt sammentrykte og spidsudlöbende, fortil afstumpede Legeme, som har sin störste Brede og Höide i Nakkeregionen, vil tydeligst fremstille sig for Læserens Öie ved Sammenstillingen af nogle enkelte relative Maal.

Den störste Höide af Legemet, hvilken, som overfor er angivet, falder i Nakken, indeholdes fem Gange i Totallængden, denne maalt fra Spidsen af Munden til Enden af de i Halen staaende Straaler. Gadboret staaer omtrent lige langt fra Mundspidsen og fra Halespidsen. Höiden aftager ubetydeligt i den förste Trediedeel af Længden, först bag Gadboret bemærkes en betydelig Aftagelse, thi i Begyndelsen af Legemets anden Trediedeel indeholdes Höiden*) blot fem og en Trediedeels Gang i Totallængden, imedens den i Begyndelsen af Legemets sidste Trediedeel indeholdes otte og en halv Gang i den. Paa det förste Sted eller i Nakkeregionen forholder Tykkelsen sig til Höiden som 2 : 3, paa det andet Sted som 1 : 2 og paa det sidste Sted som 1 : 4.

Farven er ved det næsten to Aar i Brændeviin opbevarede Individuum sortebrun, faldende noget i Graat; imod Bugprofilet bliver den lysere, og antager under Bugen Udseendet af svagt anlöbet Sölv. Finnernes Farve er noget mörkere end Ryggens.

Huden er paa Hovedet, Höiryggen, omkring Brystfinnerne, under Bugen og langs med Basis af Ryg- og Gadborfinnerne ganske nögen,

*) Ved disse Höidemaal ere de uparrede Finners Höide ikke maalte med, som betydeligt vilde forandre de angivne Forholdstal.

paa Siderne af Kroppen derimod er den bedækket med meget smaae Skjæl, som paa Halens sidste Halvdeel række lige til Basis af Finnerne. Skjællene ligge tagsteenformigt *(imbricatim)*; de största ere en halv Linie i Diameter, deels cirkelrunde, deels ovale; naar man betragter dem under en stærk Forstörrelse vise de concentriske lysere og mörkere Ringe; de mörke Ringe dannes igjen af afvexlende mörke og lyse Punkter. Paa Hovedet er Huden besat med meget korte koniske Trevler

Sidelinien, som tager sin Begyndelse noget ovenfor Gjællelaagets Articulationsvinkel, löber parallel med Rygprofilet og paa kort Afstand fra det nögne Partie af Höiryggen. Den ophörer aldeles i dette Löb omtrent lige for Gadboret, men tager igjen sin Begyndelse dybere ned omtrent paa Midten af Siden, og fortsættes derfra i lige Linie henad mod Halens Ende; den danner saaledes, som hos adskillige andre Fiske, f. Ex. Arter af *Sparus* og *Labrus*, en afbrudt Sidelinie *(Linea lateralis interrupta)*. Den har en afvigende Bygning hos denne Fisk, i det den ikke dannes af smaae i Hudens eller Skjællenes Overflade liggende Aabninger, som fölge efter hinanden, men af meget korte og i smaae Mellemrum paa hinanden fölgende fremragende Hudrör, der aldeles ikke staae i nogen Forbindelse med de i Sideliniens Löb liggende Skjæl, men træde frit ud af Huden imellem tvende Skjæl.

Hovedet, hvis Længde, maalt paa sædvanlig Maade fra Mundspidsen til bageste Spidse af Gjællelaaget, indeholdes fire og en Fjerdedeels Gang i Totallængden, er Legemets tykkeste og höieste Deel. Pandeprofilet löber bredt ned i Mellemkjæven, og Underkjæven er noget opadstigende, hvorved det forreste Profil bliver meget stumpt og tilrundet, hvilket giver en stor Lighed med Hovedets Form hos de egentlige *Blennius*-Arter, især med *Blennius ocellatus*; dog er Höiden af Hovedet i Forhold til dets Tykkelse störré hos denne end hos *Bythites*. Henimod Randen af Overkjæven ligge i den læbeformigt opsvulmede Hud næsten parallelt med Læberanden paa hver Side tre

Aabninger*). Blæses Luft ind i en eneste af disse Aabninger, saa opsvulmer flere Gange eller Kanaler under Huden paa begge Sider af Hovedet, især i Regionen af Beenbuerne under Öiet *(ossa infraorbitalia)*, af det forreste Been af Gjællelaaget *(Præoperculum)* og af Nakken; med det samme opblæses ogsaa en Kanal paa den underste Flade af hver Arm af Underkjæven, i hvis Spids der ligeledes ligger en Aabning paa hver Side**). Vi træffe saaledes her den samme Slags sliimafsondrende Kanaler, som vi i det foregaaende Bidrag fandt hos Slægten *Lycodes*, og som forekommer saa hyppigt i Torskefamilien og især hos Berglaxen, kun ere Aabningerne her i forskjelligt Antal og anderledes fordelte.

Munden er stor, og Gabet temmelig vidt, da Længden fra Mundspidsen til Mundvigen næsten udgjör Hovedets halve Længde. Mellemkjæverne ligge i rolig Tilstand skjulte under den læbeformigt opkastede Hud, paa samme Maade som hos *Lycodes*, flere Sliimfiske og hos *Motella*-Slægten. Mellemkjævebenene udgjöre to Trediedele af Overkjævens Rand paa hver Side, det övrige nærmest Mundvigen dannes af Sidekjævebenet og den samme bedækkende Hud. Deres Rand er besat med korte, spidse og svagt böiede Tænder, som sidde tæt til hinanden i flere uregelmæssige Rader, hvilke danne tilsammen en lang, smal, fortil kun lidt bredere Gruppe.

Det smalle, i nederste Ende noget bredere Sidekjævebeen, som rækker ud over Mundvigen, og som er med de sædvanlige Ligamenter heftet til Underkjævens Mundvigdeel, og til Mellemkjæven, er aldeles uden Tænder.

Paa det forreste Partie af Plovskjærbenet findes en Tandgruppe, der har Formen af en ligebenet med Basis imod Svælget vendende Triangel, hvis forreste Hjörne er afstumpet. Hos Torskeslægten har

*) Tab. VII. a.

**) Tab. VIII. n.

denne Tandgruppe Figuren af en saa kaldet tyrkisk Halvmaane eller en i Grundlinien dybt indskaaret Triangel. Tænderne ere af samme Form som de paa Mellemkjæven, men næsten dobbelt saa lange. Ganebuernes forreste Stykke er ligeledes besat med flere i en langagtig Gruppe tætstaaende Tænder af Störrelse som Plovskjærbenets. Tænderne i Underkjæven afvige hverken i Störrelse eller Form fra Mellemkjævens, de staae tættest og ere længst fortil; Tandstrimmelen bliver smallere (d. e. de uregelmæssige Rader blive færre), og Tænderne blive kortere henimod Mundvigen.

Svælgbenene ere besatte med de korteste og stumpeste Tænder, som ere pressede tæt til hinanden. De underste Tænder danne tvende smalle, men korte Strimler. De överste staae paa hver Side i en indvendig stor Gruppe og to udvendige meget smaae Grupper af et rundagtigt Omrids.

Öinene sidde langt fortil og tæt op til Pandeprofilet. Afstanden af Pupiliens Midtpunkt fra Mundspidsen indeholdes tre og en halv Gang i Hovedets hele Længde. Ved denne Beliggenhed af Öinene opstaaer en nye Lighed imellem *Bythites* og de egentlige *Blennii.* Öiets Diameter er næsten sex Gange mindre end Hovedets Længde; Farven af Regnbuehinden er endnu stærkt gulagtig.

Det bageste og tillige störste Næsebor paa hver Side ligger meget nærmere til Öieringen end til Mundranden; det andet og mindre ligger midt imellem begge; det kan lukkes ved en fra Randen udgaaende lille Hudlap. Næsehulen selv optager paa hver Side ikke fuldt det halve Rum imellem Öieranden og Mundranden. Den igjennem en af Næseborene indblæste Luft oppuster blot Næsehulen, men ingen af Sliimkanalerne, ligesaa lidt trænger den i disse indblæste Luft ind i Næsehulen. En lignende Stilling og Dannelse af Næseborene viser *Blennius Pholis,* hvorimod de andre *Blennius*-Arter som *ocellatus*, *Pavo*, o. s. v. have de meget smaae Næsebor paa hver Side staaende tæt sammen.

Den korte, brede, foran tilrundede Tunge er i sin hele Længde fastvoxet til Mundhulens Bund, med hvilken allene den kan hæves og synkes. Dens Overflade er glat og blöd.

Gjælleaabningen er meget stor, i det Gjællelaaget articulerer sig höit oppe, og Gjællemembranen först henad imod Underkjævens Vinkel forener sig med den fra den anden Side, hvorved den hele *Isthmus* bliver frie og synlig. Denne Forbindelsesmaade imellem hver Sides Gjællemembrane er den samme som hos de grönlandske *Clinus*-Arter, men aldeles forskjellig fra den, som vi træffe hos de egentlige *Blennii*, hos *Pholis*, hos *Ascanii Brosme toupée* og hos Smördolkene *(Gunellus)*, den er ogsaa, men dog mindre, forskjellig fra den, som forekommer hos Torskearterne. Gjælleaabningernes större Vidde er en naturlig Fölge af en saadan Forbindelsesmaade. Den lige Linie fra Gjællelaagets Articulation til Foreningen af begge Membraner, og som er Chorden til den Bue, som dannes af den bageste og af den nederste Rand af Gjællelaaget og af Gjællemembranen, er en Tomme og en Linie lang, imedens Hovedets hele Længde kun er en Tomme, fem og en halv Linie. Gjællemembranen er saa viid, at den ikke faaer Plads under Gjællelaaget; den udspændes og stöttes ved Hjælp af otte næsten trinde Straaler, af hvilke den forreste som sædvanligt er den korteste.

Gjællerne ere meget smaae, som ikke saa meget hidrörer fra Gjællebuernes Korthed, som fra de meget lave Gjællekamme, der kun ere en og en Fjerdedeels Linie höie. Hver Gjællebue er paa den ind i Mundhulen vendende Flade besat med tvende Rader smaae, glatte og halv kugleformige Knuder. Der gives ingen Bigjæller paa den indvendige Flade af Gjællelaaget, men igjennem den tynde Hud skinner et lignende blaat Legeme igjennem, som det der sees hos Torsken.

De lange, traadformige Bugfinner sidde langt fortil paa Struben eller foran Basis af *Isthmus*. De synes hver at bestaae af en eneste i Spidsen klövet Straale, og kunde i Beskrivelsen benævnes eenstraalede

Finner, men aftrækkes Huden, finder man, at den indeslutter tvende, meget tynde, ganske tæt til hinanden liggende ledede Straaler, der löbe ud i en næsten haarformig Spids. Hele Straalens Længde er ti Linier, som er noget mere end Hovedets halve Længde.

Brystfinnerne sidde ubetydeligt nærmere til Bugprofilet end til Ryggen. Da Mellemhaandsbenene ere noget længere end sædvanligt, synes Straalerne at staae paa en kort og bred Arm. Finnerne ere i udspændt Tilstand meget brede, dog mere formedelst det store Antal af Straaler, af hvilke man tæller en og tredive i hver Finne, end formedelst disses Förlighed og den imellem dem liggende Huds Vidde. De meget tynde Straaler ere tydeligt ledede, og de længste ere delte indtil Midten. Finnens Form, for saa vidt den er afhængig af de paa hinanden fölgende Straalers relative Længde, vil fremgaae af fölgende Maal: den förste eller överste Straale og den næstsidste eller tredivte ere omtrent lige store, og tre og en halv Linie lange; den syvende og den tre og tyvende Straale have en Længde af omtrent otte og en halv Linie, og endelig er den sextende og den syttende, som ere de længste, tolv Linier lange. De mellemliggende Straaler tiltage eller aftage i Længden i lige Forhold. Den udbredte Finne vil saaledes have et stumpt-ægformigt Omrids. Denne Form, saavel som ogsaa Straaleantallet, er meget forskjelligt fra det, som vi træffe hos Berglaxen *(Macrurus)* og hos de Slægter af *Gadus Lin.*, som have tre Rygfinner; derimod bliver Formen af Finnen mere svarende til den, som forekommer hos de övrige Torskeslægter, som *Molva*, *Motella*, *Brosme*, og især *Raniceps*. Med Sliimfiskenes Brystfinner er Ligheden i Formen endnu större, men ogsaa her er Antallet af Straalerne ringere, thi selv hos *Lycodes* tæller man kun indtil tyve Straaler.

Ryg- og Gadborfinnen löbe sammen i Enden af Halen og omgive denne med Straaler, men som ikke afsondre sig fra hines i en selvstændig Halefinne.

Rygfinnen tager sin Begyndelse i Enden af Totallængdens forreste Tredievdeel. Den er neden til bedækket med en saa tæt nögen Hud, at Straalerne slet ikke kan sees igjennem den, hvorimod den sidste Tredie-deel af Straalernes Længde er frie. Disses Ender rage som haarformige Fibriller ud over den tykke Hud. De forreste Straaler ere de korteste. Længden tiltager efterhaanden, indtil den allerede i den förste Fjerdedeel af Finnen har opnaaet otte Linier; i Enden af Halen ere Straalerne syv og en halv Linie lange. Der er ved gjentagne Tællinger fundet fire og halvfemsindstyve Straaler til Midten af Halespidsen. Samtlige Straaler ere ledede, og med Undtagelse af den förste, som er enkelt, dybtdelte, og hver Gren er igjen klövet i Spidsen; den anden Straale og faa andre imellem de övrige ere kun engang delte, og det blot i Spidsen.

Gadborfinnen begynder lidt bag for Midten af Legemet, dens forreste Straale staaer lige over for den otte og tyvende Straale i Ryg-finnen. Jeg tæller indtil Midten af Halespidsen, eller til den sidste Straale i Rygfinnen fem og halvfjerdsindstyve Straaler. Disse ere af samme Beskaffenhed og Længde som de i Rygfinnen, kun er allerede den förste Straale i Gadborfinnen dybtdeelt.

Beskrivelsen af det kegledannede ydre Lem i hvis Basis Mast-tarmen og i hvis Spidse Sædgangen aabner sig, ville vi optage i de faa Bemærkninger, som vi ere istand til at gjöre over Organerne i Bughulen; disse Bemærkninger ere vel ufuldstændige, da det eneste Exemplar maatte skaanes til Opstilling i Samlingen, dog ville de bidrage til end yderligere at karakterisere den nye Slægt*).

Bughulens Længdediameter er en Tomme, ti og en halv Linie; den har sin störste Vidde fortil, og bliver saavel lavere som smallere henad imod Gadboret. Den er indvendig beklædt med en hvid, glindsende, tyk og meget tæt Bughinde *(Peritonæum)*, hvis fibröse Textur er tydelig

*) Hertil hörer Tab. VIII.

endog for det blotte Öie. Denne Hud spændes*) i det den ikke slutter sig umiddelbart til Hvælvingen, i den halve Höide af Bughulen, som et horizontalt Mellemgulv imellem den underste Deel af Hulen, hvori Digestionsorganerne, Melkesækkene og Urinblæren ligge, og den överste Deel af samme, hvori den selvstændige Svömmeblære og Nyren befinde sig. En saa fuldstændig Afdeling af Bughulen i tvende Etager eller i tvende Huler, den ene over den anden, er mig ikke bekjendt iblandt nogen af vore indenlandske Fiskearter. I Bughulens bageste Trediedeel stiger Bughinden umiddelbart op til Hvælvingen og beklæder Overfladen af Nyrens Endestykke, saa at der kun er en eneste Hule i dette Partie. Hiin Beliggenhed af Bughinden i Forening med dens Textur, de fortil igjennem den gaaende Blodkar-Strænge**), og den i dens bageste Deel udtrædende Uringang***) giver den megen Lighed med Torskens Svömmeblære. Jeg antog den ogsaa, inden den blev opskaaret, for at være Svömmeblæren, saa meget mere, da den ved Tryk af Fingeren gav efter, som om den indeholdt Luft. Imidlertid har den ikke den stærke convexe Overflade, som udmærker Torskens Blære, og heller ikke de mange Folder i Randen, hvor Blærens udvendige fibröse Hud er fastvoxet til Bughulens Sidevægge; heller ikke beklædes den igjen af nogen anden Hinde, hvilket derimod finder Sted ved Torskens Svömmeblære.

Efterat den fra Svælget****) nedstigende Kanal er igjennem et Indsnit i Bughindens forreste til Brysthulens Skillevæg stödende Rand traadt ned i Bughulens underste Rum, udvider den sig efterhaanden

*) Tab. VIII. h. og h′.

**) Tab. VIII. l.

***) Tab. VIII. k.

****) Jeg traf i Svælget tvende Exemplarer af en *Praniza*, som har megen Lighed med den af *Montague* i *Transactions of the linæan Society* Tom XI. Part. I. beskrevne Art, der har faaet Navn af *Praniza cærulata*.

som Mave*). Den forreste Deel eller *Cardia*-Partiet er en Tomme, en og en halv Linie lang; det under en stump Vinkel böiede *Pylorus*-Partie har derimod kun en Længde af tre Linier og trækker sig kegleformigt sammen i den bageste Mavemund. Fra Svælget af löbe mange fine Folder efter Længden paa den indvendige Overflade; de forene sig nærmere ved *Pylorus*-Partiet i færre, men bredere Folder med en Mængde smaae lave Celler paa deres Overflade og i de mellemliggende Furer. Mavens nederste Mund er ved en stærk Ringfolde adskilt fra Tyndtarmen. Denne, som har i Begyndelsen, hvor den skulde være Tolvfingertarm, en större Vidde end den övrige Tarmekanal, er meget tyndvægget og forsynet fortil med tvende korte, kegleformige, lige over for hinanden staaende Blindrör**) (*appendices pyloricæ*), som aabne sig saa tæt til *Pylorus*, at dennes Ringfolde maae ved Gjennemgangen af *Chymus* trykkes mod Aabningerne og tillukke dem. Efterhaanden bliver Tarmekanalen mindre rummelig og faaer den halve Diameter af Tolvfingertarmens Begyndelse. Först otte Linier fra Gadboret udvides den igjen noget, og blive dens Vægge tykkere. Dette lille Stykke er ved en lav Ringfolde, som sædvanligt hos Fiskene, adskilt fra den foranliggende Deel, og er vel at betragte som Tyktarm, eller rigtigere som sammes Endestykke eller Masttarmen. Paa den hele indvendige Overflade af Tarmekanalen sees en Mængde Masker, som i Begyndelsen af Tolvfingertarmen og i Tyktarmen ligge tættest til hinanden. Den hele Tarmekanal er fire Tommer og sex Linier lang. Den löber to Gange fortil henimod Brysthulens Skillevæg, og to Gange tilbage, og ender sig sidste Gang i Basis af det omtalte Yderlem, hvor den aabner sig i Gadboret. Den hele Digestionskanal, Mundhulens medberegnet, faaer altsaa en Længde af over syv Tommer, som er mere end Legemets hele Længde.

---

*) Tab. VIII. a.

**) Tab. VIII. b.

Den forholdsviis ikke meget store Lever er ufuldstændigt tolappet. Den venstre Lap er næsten lige saa lang som Bughulen selv, men flad og saa smal, at dens næsten overalt lige store Brede indeholdes sex Gange i dens Længde. Den höire Lap er meget kort, kun en Femtedeel saa lang som den venstre. I den indspringende Vinkel imellem begge disse hænger den ægformige Galdeblære*), som strax ved Bugens Aabning faldt i Öinene baade formedelst dens usædvanlige Störrelse og det store Forraad af en lys graaegrön Galde, som den indeholdt. Iblandt vore indenlandske Fiske gives der ikke nogen Art, hvis Galdeblære i Henseende til Störrelse nærmer sig denne, og det er blot hos *Uranoscopus scaber* at den forekommer mig endnu större. Hos *Bythites*, hvis Bughule kun er en Tomme og ti Linier lang, har Galdeblæren en Længdediameter af omtrent ni Linier, og dens störste Tverdiameter er sex og en halv Linie lang. Den udsender sin Galde igjennem en ni Linier lang Galdeblæregang, som aabner sig i Tolvfingertarmen strax bag det ene Blindrör. Den optager Galden fra Leveren igjennem flere Hovedstammer, som indmunde i Gangen tæt ved Blærens Hals. I Begyndelsen af Gangens sidste Trediedeel udvider den sig igjen i et langagtigt ovalt Partie, som igjen trækker sig sammen i en smal Gang. I dette udvidede Partie optages ligeledes et Par Hovedstammer af de fra Leveren kommende Galdegange.

Milten er af ringe Störrelse; den er fladtrykt, af en oval Form og ligger ved Siden af Mavens Bund.

Alle disse Organer ere heftede ved Hjelp af temmeligt stærke Mesenterier til den som et Skillerum horizontalt udspændte, forhen beskrevne Bughinde.

Melkesækkene eller Testiklerne**), der ligeledes ved et Baand ere befæstede til Bughinden, hver paa sin Side af Tarmekanalens sidste,

*) Tab. VIII. c.

**) Tab. VIII. f.

lige til Gadboret gaaende Læg, ere næsten cylindriske, kun ubetydeligt smallere i deres forreste Ende; bag til forene de sig i en fælleds Grunddeel (altsaa *Testiculi didymi*) omtrent af deres halve Længde, fra hvilken den kortere Udföringskanal udgaaer, som taber sig i det oftere omtalte Yderlem.

Af Urinveiene sees kun den Bughinden gjennemborende Uringang, som begiver sige lige til den imellem Melkesækkenes fælleds Basis og Bughinden liggende Urinblære*). Denne har sin störste Diameter paa tvers, og begge sine lange Sider noget indknebne; i det derved fremkomne Indsnit træder Uringangen ind, og paa den anden Side Urinröret ud af Blæren, som saaledes har i Formen megen Lighed med Urinblæren hos Fröerne. Urinröret forsvinder snart paa samme Sted, hvor Sædgangen taber sig.

Inden vi gaae over til at undersöge, hvad der ligger over Bughulen i det överste Rum, synes det passende nöiere at betragte efter ydre Form og indre Bygning det omtalte Yderlem, i hvilket vi have seet Masttarmens Endestykke, Sædgangen og Urinröret at tabe sig.

Dette Lem**) danner paa Bugprofilet, omtrent lige langt fra Mundspidsen og Halespidsen, en bagud fremragende, næsten horizontalt liggende, afstumpet Kegle, hvis skjæve Grundflade fortsættes fortil umiddelbart i Bugkanten. Det er fem Linier langt, har ved Basis en Diameter af to og en halv Linie, henimod Spidsen derimod af to Linier. Gadboret ligger en og en halv Linie inden for Lemmets Basis I Randen af Keglens stumpe Ende forlænger Huden sig bægerformig omkring Endefladen. Dette udvidede Hudbæger er deelt i Randen i tre Flige *(Lobi)*; tvende af disse, hvilke udgaae fra den överste Deel***)

*) Tab. VIII. g.

**) Tab. VII. b. og Tab. VIII. d. og d'.

***) Ved Beskrivelsen af dette Organ har man betragtet Fisken hvilende paa sin Bugkant, hvorefter altsaa Udtryk som: "överst", "nederst", "for" og "bag" blive at forstaae

af Randen ligge tættere sammen og ere adskilte ved et mindre dybt Indsnit, derimod er enhver af dem ved en dyb Indskjæring adskilt fra Randens nederste Flig. Alle disse tre ere noget tilbagerullede og nyreformigt udskaarne ved et lidet Indsnit i Midten af Randen. Fra den indvendige Side af den nederste Flig, dybt ned i Grunden, opstaaer en kegleformig Tap af en Trediedeels Linie i Diameter ved Basis og af to Liniers Længde. Den rager noget ud over Randen, og kunde sammenlignes med et Pistil, der rager ud af Bægerets Bund. I Spidsen befindes en Aabning, igjennem hvilken en Svinebörste blev indbragt. Det synes, som at det fornemmelig er denne Papille, der bör ansees for at være Parringsorganet. Indvendig udfylder et löst Cellevæv og Fidt Mellemrummene imellem Huden og Sædgangen tilligemed Urinröret, thi disse to Kanaler ere de længste, da Masttarmen strax ved Basis af Keglen aabner sig ud ad. Sædgangen blev præpareret lös fra det omgivende Cellevæv, og en fiin Sonde blev indbragt i den fælleds Basis af Melkesækkene, og fört igjennem den hele Gang ud igjennem Spidsen af den omtalte kegleformige Papille. Nogle Muskelstrænge gaae fra Hudens indvendige Flade til hiin Papille, og synes at kunne virke som en tilbagetrækkende Muskel. Det fra Urinblæren kommende Urinrör *(Urethra)* löber ikke ind i Papillen, men ender sig i Bunden af Bægeret, lige over for Sædgangens Indtræden i Papillen, foran det Indsnit, som adskiller de tvende överste Flige fra hinanden, i det mindste standsede en Sonde, som indbragtes i Urinröret, paa dette Sted.

Der staaer endnu tilbage at betragte de oven for Bughinden i det överste Rum liggende Organer, Nyren og Svömmeblæren, hvilke först komme tilsyne efterat hiin tykke, ugjennemsigtige Hinde er blevet aabnet.

Den rödbrune Nyremasse*) er, som hos saa mange Fiske, tykkest

*) Tab. VIII. k.

i den bageste, nærmest ved Gadboret liggende Deel, hvor den udfylder hele Mellemrummet imellem Ryghvivlerne og Bughinden, saa at denne her befinder sig i tæt Berörelse med den. Den bliver efter en Længde af otte Linier paa en Gang betydeligt baade tyndere og smallere; den fortsættes som et smalt Baand fortil, i en kort Strækning synlig, men derpaa over Svömmeblæren, og bedækket af den, men tæt trykket til Hulens Hvælving; under Baghovedet bliver den igjen noget tykkere og bredere. Den er i sin hele Længde sammenvoxet til en eneste Nyre, der er forsynet med een Uringang *(Ureter)*. Hvor denne Gang gjennemborer Bughinden, for at begive sig til Urinblæren, er allerede i det Foregaaende blevet angivet.

Svömmeblæren*) ligger i Afdelingens forreste Deel, og rækker fra den bageste Ende af Svælget til Midten af Hulen. Ved Bughindens Aabning fandtes Blæren stærkt udspændt af den indesluttede Luft, og viste da en regelmæssig oval Form. Den sammensættes af tvende Hinder, af hvilke den udvendige er ligesaa tyk som Bughinden, og ligesom den, tæt og af en fibrös Textur. Dens Farve er melkehvid. Den indvendige, som meget let lösner sig fra den udvendige, er i sine Dele kun lidt sammenhængende, smitter af paa Fingrene, og har en sölvglindsende Farve; den ligner saaledes ganske den indvendige Hinde i Torskens Svömmeblære. Fra den udvendige Huds Overflade, især hvor samme vender imod Ryghvælvingen og Siderne, udgaae mange Trevler ligesom Ligamenter, hvorved den hæftes til disse Dele. Blæren er med lignende, men langt færre Trevler fasthæftet til Bughinden, saa at der er et langt friere Mellemrum imellem Blæren og Bughinden end imellem den förste og Bughulens Hvælving. Svömmeblæren er indvendig, paa det Sted hvor Blodkarrene**) træde ud, forsynet med en Kiertel af samme Form, Textur og Farve som den i Torskens Blære.

*) Tab. VIII. i.
**) Tab. VIII. l.

Da vi kjende denne Art kun af det eneste her beskrevne Individuum, kan vi blot gjentage hvad der deels i Inledningens Anmærkning til denne Art, deels i Aarsberetningen for 1834 og 35 er blevet anfört. Efter *Kielsens* Skrivelse skal denne Fisk leve paa store Dybder, overmaade sjelden fanges, og efter Grönlændernes Udsigende blive saa stor som en Fjordsæl *(Phoca hispida)*. Imod denne sidste Efterretning synes den fuldkomne Udvikling af Melkesækkene hos vort omtrent sex Tommer lange Exemplar at tale. Grönlænderne vide intet om dens Forplantningsmaade. Da Maven og Tarmekanalen befandtes tomme, kan vi heller intet tilföie om dens Födemidler. Det er muligt, at de to i Svælget fundne Exemplarer af *Praniza* ere tilfældigviis komne derhen.

Maal.

Totallængde taget fra Mundspidsen til Enden af Straalerne i Halespidsen	6″	3‴
— til Enden af Ryghvirvelstötten	5″	8‴
Fra Mundspidsen til Midten af Gadboret	3″	2‴
— til Gjællelaagets Spidse	1″	5½‴
— til Spidsen af den tiltrykkede Brystfinne	2″	8‴
— til Brystfinnernes Basis	1″	7½‴
— til Bugfinnernes Basis	1″	5½‴
— til förste Straale i Rygfinnen	2″	1‴
— til förste Straale i Gadborfinnen . . .	3″	3½‴
— til Midten af Pupillen		5¼‴
Fra överste Ende af Mellemkjævebenet til nederste Ende af Sidekjævebenet		11½‴
Længden af förste Ganebues forreste Arm		8‴
Legemets Höide over Nakken	1″	3‴
Breden over Kinderne		10‴

Höide ved Gadboret	1″	$1\frac{1}{2}$‴
Brede sammesteds		6‴
Höide i Begyndelsen af Legemets sidste Trediedeel . .		9‴
Tykkelse sammesteds		$2\frac{1}{3}$‴.

Tillæg
til
den systematiske Fortegnelse over Grönlands Fiske.

Efterat den nye Liste over de grönlandske Fiske var færdig, erholdt jeg tvende for denne Fauna nye Arter, som altsaa bringe Antallet af Fortegnelsens Fiskearter til to og tredsinstyve.

Den ene af disse er en Hundesteile *(Gasterosteus)*, der er blevet mig meddeelt fra den naturhistoriske Forenings Samling, som en fra Grönland dertil indsendt Fisk. Den er forskjellig fra den i Fortegnelsen benævnede *Gasterosteus Loricatus M. Reg.* ved fire Pigge foran den blödstraalede Rygfinne, ved den fuldkomment nögne Hud paa det hele Stykke fra Bugfinnernes Grundbeen til Halefinnen, ved Mangel af Kjöl paa Siden af Halen, og endelig ved den kortere Afstand imellem Spidsen af Munden og Gadboret. Fra Fortegnelsens anden Art *Gasterosteus dimidiatus M. Reg.*, med hvilken den har Lighed med Hensyn paa Skjællene, viser den sig ligeledes forskjellig ved de fire Pigge, og desforuden ved et spidsere Hoved, ved mindre Öine, en lavere Krop og ved forholdsviis længere Brystfinner. Den synes mig at komme nærmere til den europæiske *Gasterost. Leiurus Cuv.* Indtil en umiddelbar Sammenligning med den kan anstilles har den faaet Navn af *Gasterosteus Gymnurus.*

Den anden Art, af hvilken jeg i dette Efteraar har erholdt tvende Exemplarer i en Sending fra Fiskernæsset, er en for Grönland nye Art af *Lumpenus (Clinus)*, som forelöbigen har faaet Navn af *Gracilis*. Den afviger fra de övrige grönlandske Arter*) ved Mangel af Tænder paa Ganebuerne**), og den er ved sit mindre Hoved, og den kortere Afstand imellem Mundspidsen og Gadboret, endvidere ved den smekkrere Krop, de större Öine og længere Brystfinner, adskilt fra den af Hr. *Kröyer* beskrevne islandske Art***), hvis Straaleantal, nemlig 73 i Rygfinnen og 50 i Gadborfinnen, den har. Denne Art maae sammenlignes med den norske, til hvilken den synes mig at staae nærmest, inden dens Selvstændighed kan afgjöres.

---

*) Ved denne Leilighed vil jeg rette en anden Skriv- eller Trykfeil, som forekommer i Beretningen om Vidensk. Selsk. Forhandlinger 1835—36, hvor der pag. 10 i sidste Linie maae læses *Ganebuerne* i Stedet for *Plovskjærbenet*.

**) De grönlandske Arter af *Lumpenus*-Formen kunde efter Tænderne bringes i fölgende Afdelinger:

a) Tænder paa Ganebuerne: hertil *Clinus Lumpenus* og *Clinus medius*.

b) Tænder paa Ganebuerne og paa Plovskjærbenet: hertil *Clinus aculeatus*; og endelig

c) Uden Tænder paa Ganebuerne og paa Plovskjærbenet; hertil *Clinus gracilis*.

***) Jfr. Naturhistorisk Tidsskrift, 1ste Hefte pag. 32.

Forklaring over Kobberne.

Tab. I.

Fig. 1. Den grönne Græssmutter fra Grönland (*Sylvia mexicanæ affinis*).
Fig. 2. Den hvidbrynede Finke (*Fringilla leucophrys*).

Tab. II.

Hudsonbugtens Regnspaaer (*Numenius hudsonicus Lath.*, hvortil *Numenius borealis Wilson.* er Synonym).

Tab. III.

Barrows And (*Anas Barrowii Richards.*).

Tab. IV.

Pandebusken af den nye Fiskeart *Himantolophus grönlandicus Mus. Reg.* Jfr. Indledningen, hvortil disse fire Kobbertavler henhöre.

Tab. V.

Lycodes Vahlii. Jfr. förste Bidrag.

Tab. VI.

Lycodes reticulatus. Jfr. förste Bidrag

Tab. VII.

Bythites fuscus. Jfr. andet Bidrag.
a) De tre Sliimaabninger paa venstre Side af Overkjæven.
b) Det ved Gadboret fremragende Yderlem.

Tab. VIII.

Bughulens Organer hos *Bythites fuscus*. Jfr. andet Bidrag.

a) Maven.

b) Den bageste Mavemunds Blindrör (*appendices pyloricæ*).

c) Galdeblæren med den sig udvidende Galdeblære-Gang og de fra Leveren kommende i den sidste sig aabnende Galde-Gange.

d) Yderlemmet.

d') Papillen i sammes Ende tilligemed den bægerformige Fordybnings tre Flige.

e) Gadboret.

g) Urinblæren.

h) Den aabnede Bughinde, inden for hvilken sees i deres naturlige Leie.

i) Svömmeblæren og

k) Nyren med Uringangen.

l) Den fra Svömmeblæren kommende, Bughinden gjennemborende Streng, som indeholder Svömmeblærens Blodkar.

m) Den overskaarne Mavepibe.

n) Sliimaabningerne paa Spidsen af Underkjæven.

Fig. 1.

Fig. 2.

Schouboe del. I. D. Petersen sc.

Schouboe del. I.D. Wessel sc.

Schiødte del.

H.D.B.

a
b

J G Petersen sc.